

# การประเมินบริการอนามัยโรงเรียน ..... ระดับประถมศึกษา .....

เสนอ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ



## คณะทำงาน

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ดร. ภาณุ.นัยนา	ประดิษฐ์สิทธิกร
นางสาวแก้วกุล	ตันติพิสิฐกุล
นายอุดมศักดิ์	นาคกุล
นายदनัย	ชินคำ
ภญ.นิธิเจน	กิตติรัชกุล
นางสาวอรพรรณ	โพธิหัง
ดร. ภาณุ.ศรีเพ็ญ	ตันติเวสส
ดร. นพ.ยศ	ตีระวัฒนานนท์

## ที่ปรึกษาโครงการ

นางอัจฉราภรณ์	ตั้งอุทัยสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการอาหารกลางวันและสุขภาพ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ
รศ. พญ.ลัดดา	เหมาะสมวรรณ	ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
นพ.กิตติ	ลาภสมบัติศิริ	หัวหน้ากลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

## ออกแบบปก

นายวรุฒ	เลิศศราวุธ	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
---------	------------	--

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ  
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้ทำการศึกษา  
มิใช่ความเห็นของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

## คำนำ

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูล รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการจากที่ปรึกษา 3 ท่าน ได้แก่

- 1) คุณอัจฉราภรณ์ ตั้งอุทัยสุข ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการอาหารกลางวันและสุขภาพ  
สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)  
กระทรวงศึกษาธิการ
- 2) รศ.พญ.ลัดดา เหมาะสุวรรณ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 3) นพ.กิตติ ลาภสมบัติศิริ หัวหน้ากลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน  
สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย  
กระทรวงสาธารณสุข

คณะผู้ทำการศึกษาขอขอบคุณ คุณศศิวิมล ปุจฉากการ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ ขอขอบคุณ คุณทรงยศ พิลาสันต์ ผู้ช่วยวิจัยโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ ในการช่วยทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้จะสำเร็จมิได้หากขาดความร่วมมือจาก นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลอันเป็นประโยชน์ นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้ปฏิบัติงาน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจาก กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน ไม่แสวงหากำไร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และ กระทรวงสาธารณสุข ที่ร่วมการประชุมและให้ข้อคิดเห็นต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สุดท้ายนี้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการศึกษาซึ่งผ่านการพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความเห็นพ้องกันว่า ข้อเสนอแนะไม่ควรจำกัดเพียงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพในนักเรียนทุกระดับชั้น จึงเป็นที่มาของข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี

คณะผู้ทำการศึกษา

## สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	1
บทที่ 2 บทนำ.....	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา .....	11
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	15
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คณะแผนการรับรู้ต่อสภาวะสุขภาพของตนเอง และผลการศึกษาเชิงปริมาณถึงอัตราการเข้าถึงบริการอนามัยโรงเรียน.....	16
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	16
4.1.2 คณะแผนการรับรู้ต่อสภาวะสุขภาพของตนเอง.....	17
4.1.3 อัตราการเข้าถึงบริการ อัตราการแก้ไขปัญหาต่อเนื่อง และผลลัพธ์สุขภาพ.....	17
4.2 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพตามกรอบการประเมิน CIPP model.....	20
4.2.1 นโยบายและตัวชี้วัด.....	20
4.2.2 ผู้รับผิดชอบงาน.....	27
4.2.3 ระบบสนับสนุน.....	30
4.2.4 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน.....	35
4.2.5 ระบบข้อมูลและรายงาน.....	37
4.2.6 การติดตามและประเมินผล.....	44
4.3 กรณีตัวอย่างตามประเด็นสุขภาพ.....	45
4.3.1 ภาวะการเจริญเติบโต น้ำหนัก ส่วนสูง.....	45
4.3.2 ความผิดปกติการมองเห็น.....	46
4.3.3 ความผิดปกติการได้ยิน.....	48
4.3.4 บริการทันตกรรม.....	48
4.3.5 ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก.....	49
4.3.6 ปัญหาพฤติกรรม สมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิซึม.....	50
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา.....	52
บทที่ 6 เอกสารอ้างอิง .....	54
บทที่ 7 ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก เครื่องมือในการศึกษา.....	57
ภาคผนวก ข แบบบันทึกและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กนักเรียน.....	134
ข1- แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6.....	135
ข2- บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สามัญศึกษา 3; สศ3.).....	136
ข3- สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14).....	137

ข-4	เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบรายงานประจำตัวนักเรียน (ปพ.6) .....	138
ข-5	เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระเบียบสะสม (ปพ.8) .....	139
ข-6	ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center; DMC) .....	140
ข-7	โปรแกรม HOSxP-PCU .....	141
ข-8	โปรแกรม JHCIS (Java Health Center Information System) .....	143
ข-9	โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการ (อายุ 1 วัน-19ปี) หรือ INMU-ThaiGrowth .....	140
ข-10	โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด-18 ปี หรือ BNutri-GSP .....	145
ข-11	โปรแกรมการเก็บข้อมูลสุขภาพเด็กและประเมินผลรายบุคคล .....	146
ข-12	คู่มือแนะนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก SDQ .....	147
ข-13	แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม (KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)) .....	148
ข-14	แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เด็กอายุ 6-11 ปี สำหรับครู (EQ) .....	149
ข-15	คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2556 .....	146
ข-16	คู่มือการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2556 .....	147
ข-17	คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2558 .....	148
ข-18	คู่มือสร้างความเข้มแข็งโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี .....	153
ภาคผนวก ค	งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพเด็กนักเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 .....	154
ภาคผนวก ง	ข้อเสนอโครงสร้างคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี .....	156
ภาคผนวก จ	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ว่าด้วยบทบาท กระบวนการทำงาน และการจัดการข้อมูล .....	158

## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการและการแยกอาสาสมัครออกจากโครงการ .... 13
ตารางที่ 3.2	เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล และผู้ให้ข้อมูล ..... 13
ตารางที่ 4.1	ลักษณะทั่วไป ประชากรและเศรษฐกิจ ของพื้นที่ตัวอย่าง 2 จังหวัด ..... 16
ตารางที่ 4.2	ร้อยละการเข้าถึงบริการสุขภาพและแก้ไขปัญหาต่อเนื่อง จำแนกตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง.. 18
ตารางที่ 4.3	ผลการประเมินภาวะเจริญเติบโตของเด็กนักเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน เรียงตามโรงเรียนที่มีร้อยละนักเรียนรูปร่างสมส่วนจากมากไปน้อย ..... 19
ตารางที่ 4.4	กิจกรรมการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของเด็กอายุ 6-12 ปี แบ่งตามหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ..... 22
ตารางที่ 4.5	มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ..... 24
ตารางที่ 4.6	รายละเอียดตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย..... 25
ตารางที่ 4.7	บันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุขกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในเรื่องการพัฒนาสุขภาพเด็กนักเรียน..... 26
ตารางที่ 4.8	คุณลักษณะ อัตรารับความรับผิดชอบ ประวัติการทำงาน และคะแนนทดสอบความรู้ครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ..... 29
ตารางที่ 4.9	ประวัติการทำงานและการอบรมของเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน..... 29
ตารางที่ 4.10	แสดงรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกและรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน ..... 41
ตารางที่ 4.11	แสดงรายละเอียดของโปรแกรมประเมินภาวะโภชนาการทั้ง 2 โปรแกรม ..... 43
ตารางที่ 4.12	แสดงผลสำรวจการใช้เครื่องมือต่างๆ ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน ..... 43
ตารางที่ 4.13	มาตรฐานการประเมินงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยแบ่งตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ..... 44

## สารบัญญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการตาม CIPP MODEL .....	10
รูปที่ 3.1 แบบแผนการดำเนินการวิจัยแบบสามเส้า.....	11
รูปที่ 3.2 การคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 2 จังหวัด .....	12
รูปที่ 3.3 แนวทางการดำเนินการศึกษาในแต่ละโรงเรียนและแต่ละจังหวัด .....	12
รูปที่ 4.1 คะแนนการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนแยกตามการได้รับแบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพฯ .....	17
รูปที่ 4.2 ห้องน้ำ .....	30
รูปที่ 4.3 ห้องพยาบาล .....	30
รูปที่ 4.4 น้ำประปาชุมชนมีลักษณะขุ่น เหลือง ไม่เหมาะแก่การบริโภคและใช้ในกิจกรรมสร้างเสริมลักษณะ ที่ดีในการแปร่งฟัน .....	31
รูปที่ 4.5 อุปกรณ์วัดส่วนสูงแบบติดผนัง (ก) การสอบเทียบมาตรฐาน (ข).....	33
รูปที่ 4.6 อุปกรณ์วัดส่วนสูงที่ชำรุด .....	33
รูปที่ 4.7 แผ่นทดสอบสายตาแบบ E- CHART (ก) และตำแหน่งในการติดที่ไม่เหมาะสม (ข) .....	34
รูปที่ 4.8 ตู้ยาในโรงพยาบาลที่ไม่มียา (ก) ตำแหน่งของตู้ยาที่ไม่เหมาะสม (ข).....	34
รูปที่ 4.9 แสดงระบบข้อมูลและรายงานสุขภาพเด็กนักเรียน .....	39
รูปที่ 4.10 ตัวอย่างแบบบันทึกและการบันทึกข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน .....	40
รูปที่ 4.11 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูงที่ไม่ครบถ้วน .....	46
รูปที่ 4.12 ผลการทดสอบสายตาเปรียบเทียบโครงการชัดเจน: ตรวจตาเด็ก...เพื่ออนาคตไทย (ก) และ โครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา (ข).....	47
รูปที่ 4.13 ร้อยละของเด็กนักเรียนอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ.....	49

## คำย่อ คำจำกัดความ หรือนิยามศัพท์

ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder; โรคสมาธิสั้น
Autism	ออทิซึม คือ กลุ่มอาการความผิดปกติ 3 ด้านหลัก คือ 1) ภาษาและการสื่อความหมาย 2) การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล 3) พฤติกรรมและความสนใจแบบจำเพาะซ้ำเติม ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับกิจวัตรประจำวันและการเคลื่อนไหว
CUP	Contracting Unit for Primary Care; ระบบคู่สัญญาบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ
DMC	Data Management Center; ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล
EQ	Emotional Quotient; ความฉลาดทางอารมณ์
IQ	Intelligence Quotient; ความฉลาดทางสติปัญญา
KUS-SI Rating Scales	Kasetsart University Laboratory School Center for Education Research and Development and Faculty of Medicine Siriraj Hospital Rating Scales; แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม
LD	Learning Disability; ความบกพร่องในการเรียนรู้
MoU	Memorandum of Understanding; บันทึกข้อตกลงร่วมกัน
O-NET	Ordinary National Educational Test; การทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน
P&P	Promotion and Prevention; การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
PPC	Promotion and Prevention Community; กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่
SDQ	Strengths and Difficulties Questionnaire; แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก
ค.บ.	ครุศาสตรบัณฑิต
ผอ.รร.	ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้บริหารโรงเรียน
รพ.	โรงพยาบาล
รพช.	โรงพยาบาลชุมชน
รพ.สต.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
รร.	โรงเรียน
วท.บ.	วิทยาศาสตร์บัณฑิต
ศช.	กระทรวงศึกษาธิการ
สช.	กระทรวงสาธารณสุข
สปสช.	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สมศ.	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
สสจ.	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
สสอ.	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



## บทที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

### การประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

สุขภาพของเด็กนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองและครูจะมีความใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน แต่ระบบการศึกษาและสาธารณสุขในปัจจุบัน ยังไม่เอื้ออำนวยให้บุคลากรด้านสาธารณสุขสามารถทำงานได้อย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครองและครู เพื่อให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพดี ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น เบาหวาน มะเร็งบางชนิด เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

การศึกษานี้ทำการทบทวนเอกสาร สัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคลากรสาธารณสุข ร่วมกันสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหาร นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการอนามัยโรงเรียนทุกระดับ จากการทบทวนข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าการฉีดวัคซีนและตรวจทันตกรรมมีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนที่สุดและอัตราการฉีดวัคซีนและตรวจทันตกรรมสูงใกล้เคียงร้อยละ 100 ในขณะที่เดียวกันพบปัญหาการเข้าถึงบริการและคุณภาพของข้อมูลสุขภาพในประเด็น 1) ไม่ได้รับบริการตรวจสุขภาพ โดยโรงเรียนเกินครึ่งหนึ่งตอบว่าไม่ได้รับบริการตรวจการได้ยิน 2) ขาดความต่อเนื่องโดยข้อมูลขาดหายไปในบางภาคการศึกษา 3) ไม่แปรผล เช่น น้ำหนักและส่วนสูงไม่ได้นำมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน และ 4) อัตราการตรวจพบความผิดปกติต่ำกว่าค่าคาดประมาณ เช่น การตรวจความผิดปกติการมองเห็นที่พบอัตราความผิดปกติจากการคัดกรองเพียงร้อยละ 0.8 คิดเป็น 1 ใน 8 ของค่าคาดประมาณเท่านั้น<sup>1</sup> นอกจากนี้ปัญหาด้านโภชนาการ (อ้วนมาก ผอมมาก และเตี้ยโตไม่สมส่วน)<sup>2</sup> ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังในบางพื้นที่และจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในระยะยาว ยังคงพบเห็นได้ในการศึกษานี้

จากการประชุมทุกฝ่ายเห็นพ้องกันว่า ถึงแม้กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการต่างมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพของเด็กนักเรียน อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินแสดงให้เห็นปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ทั้งด้านโภชนาการ ปัญหาสายตาและการมองเห็น รวมถึงพัฒนาการและการเรียนรู้<sup>3</sup> โดยที่ผู้ปกครองและครูส่วนใหญ่ไม่ทราบ สาเหตุส่วนหนึ่งจากระบบการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการประสานงานระหว่างบ้าน โรงเรียน และสถานพยาบาลในพื้นที่ และที่สำคัญคือขาดการบูรณาการด้านนโยบายระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ

ผู้ทำการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมประชุมและมีข้อเสนอแนะสำคัญดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องมีความเข้าใจร่วมกันว่า สุขภาพ การศึกษา การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นเรื่องเดียวกัน รัฐบาลควรมีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบาย เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพดี และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต
2. รัฐบาลควรจัดให้มีคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสุขภาพเด็กนักเรียน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันด้านนโยบายและการปฏิบัติ โดยหน่วยงานหลักคือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

<sup>1</sup> จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 1,502 คน ตรวจพบสายตาผิดปกติเพียงร้อยละ 0.8 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของเด็กนักเรียนไทยจากการศึกษา “โครงการจัดแจว: ตรวจตาเด็ก...เพื่ออนาคตไทย” ที่รายงานอัตราผิดปกติอยู่ที่ ร้อยละ 6.6

<sup>2</sup> เด็กนักเรียนน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 11 เตี้ย ร้อยละ 8 และรูปร่างไม่สมส่วน (อ้วนมาก ผอมมาก) ร้อยละ 12

<sup>3</sup> การคัดกรองพฤติกรรม สมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิสซึม ยังไม่มีการคัดกรองเต็มระบบ ขึ้นกับความพร้อมของโรงเรียน และยังไม่มีความชัดเจนเรื่องระบบช่วยเหลือส่งต่อไปยังบุคลากรสาธารณสุข

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย มีการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย บทบาทหน้าที่ และจัดสรรทรัพยากรร่วมกัน

3. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทุกคนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการดูแลสุขภาพของนักเรียนร่วมกับ ผู้ปกครอง และได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรด้านสาธารณสุข โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาโภชนาการ การมองเห็น รวมถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ เป็นลำดับต้น

4. ปรับปรุงกระบวนการติดตามและประเมินผลการดูแลสุขภาพของเด็กนักเรียน โดยยกเลิกรายงาน ต่างๆ ให้เหลือระบบเดียวในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ทางสุขภาพ มีหน่วยงานกลางคอย ตรวจสอบ สามารถนำข้อมูลไปใช้ติดตามวางแผนอย่างเป็นระบบ และสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ทั้ง หน่วยงานด้านการศึกษา สาธารณสุข การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงผู้ปกครองและเด็กนักเรียน

## Executive Summary

### An Evaluation of School Health Services in Elementary Schools

Health of school children is an important asset to support their academic achievement and career advancement which affect the country's economic and social development. Although, parents and teachers have a close relationship with school children, current education and public health systems are not supportive for health workers to work closely with them in order to promote children's health and well-being. Such partnership between parents, teachers and health workers would help promoting health and reduce risks of developing non-communicable diseases such as diabetes or certain types of cancers. This study therefore aims to explore the situation and evaluate school health services that are being provided for school children, focusing on services for elementary school students.

Data was collected from document review, interview with school directors, teachers, health workers, parents and students, focus group discussion among executives and academics working at both local and national levels who have been involved in school health services. Descriptive statistics and content analysis were employed for data analyses. Stakeholders' consultation meetings were organized to gain more data to understand the situation and findings. In addition, such forums led to the development of policy recommendations for an improvement of school health services.

Performing health records review, it was found that immunization and dental service records showed the highest completeness with nearly 100 percent services coverage. On the other hand, drawbacks concerning access to health services and quality of health data were also identified;

- 1) An absence of hearing screening was reported. More than half of school-health teachers in this study sample indicated that their students had not received hearing screening services.
- 2) There was a lack of continuation of health data record in schools. Missing of students' health data in some semesters was found. This suggested a possible absence of entire screening services or loss of whole dataset of some semesters.
- 3) Growth assessment data was missed. Teachers only recorded students' weight and height in the Ministry of Education's database but did not perform growth assessment.

Such assessment is the core of performing the measurement because it is needed to identify whether students have a normal growth status or they need further care, for example, in case of those with underweight or overweight statuses.

4) Low detection rates of abnormalities was found. Detection rate of vision problems in 1,502 students of this study is only 0.8 percent, while a cross-sectional study conducted in 5,885 participating students in pre-primary and primary schools of Thailand (2014)<sup>4</sup> is 6.6 percent. Moreover, nutrition problems (both over- and under-nutrition)<sup>5</sup> remain in some areas of this study that may lead to long-term effects on daily life, such as higher blood pressure, as reported by Ingrid A. Tennant (2014)<sup>6</sup>.

According to stakeholder meetings, all members agreed that even though the Ministry of Education (MOE) and the Ministry of Public Health (MOPH) have implemented student health promotion programs for a period of time, results of the evaluation indicated that not only nutrition, vision and hearing problems but also cognitive impairment and learning difficulty<sup>7</sup> are persistent. Moreover, there was a lack of teachers and parental involvement and awareness concerning the services. Results of health screenings were also not used to communicate with them. Main concerns were a lack of effective screening and referral systems as well as an effective coordination between home, school and community hospital. In addition, there was a lack of policy integration of the MOE, MOPH and other relevant organizations at the national level.

Policy recommendations evolved from this study included:

1) Relevant government agencies should be aware that health, education and social and economic development are inseparable. The Thai government should play an important role on highlighting students' health promotion policy as a key to the country's development strategy.

---

<sup>4</sup> Teerawattananon K, Myint CY, Wongkittirux K, Teerawattananon Y, Chinkulkitnivat B, Orprayoon S, Kusakul S, et al. Assessing the accuracy and feasibility of a refractive error screening program conducted by school teachers in pre-primary and primary schools in Thailand. *PLoS One*. 2014 Jun 13;9(6):e96684.

<sup>5</sup> The proportion of below average weight, short and disproportionate body are 11, 8 and 12 percent respectively.

<sup>6</sup> Tennant IA, Barnett AT, Thompson DS, Kips J, Boyne MS, Chung EE, et al. Impaired cardiovascular structure and function in adult survivors of severe acute malnutrition. *Hypertension*. 2014 Sep;64(3):664-71.

<sup>7</sup> The screening system for inappropriate behavior, learning disabilities (LD), attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) and autism is not complete. The operation of this system depends on capacity of each school while the support and referral in this system are unclear.

2) The government should establish the national committee for students' health promotion with a purpose of improving the integration between policy and operation. The major responsible agencies are the MOE, MOPH, Ministry of Social Development and Human Security and Ministry of Interior. They have to define strategies, goals, roles and resources allocation altogether.

3) Teachers' capacity to perform students' health services at school level should be supported by healthcare providers, so that they can work with parents and health workers on corrections of students' health problems. The first priority of these problems are nutrition problems, vision problems, cognitive impairment and learning difficulty.

4) The monitoring and evaluation system for students' health care services can be improved by cancelling previous reporting systems, which were confusing and duplicating, and generating only one electronic data management system, creating indicators that focus on health outcomes, and establishing public organization for data verification. Finally, data should be systematically used for monitoring and planning, and is accessible for all users including education sector, public health sector, parents or students.

## บทที่ 2 บทนำ

### หลักการและเหตุผล

จากการประมาณประชากรของประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดว่าจำนวนเด็กอายุ 6-12 ปี ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) ที่มีประมาณ 5.6 ล้านคน มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ตามอัตราการเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่อายุคาดเฉลี่ยของคนไทยยืนยาวขึ้น คาดการณ์ได้ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2578) ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุระดับสุดยอด (super aged society) (1) ทำให้สัดส่วนวัยทำงานต่อวัยพึ่งพิงจากปัจจุบันคือ 2:1 จะกลายเป็น 1:1 ในอีก 30 ปีข้างหน้า ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่เด็กและเยาวชนจะต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่วัยทำงานที่มีคุณภาพ

ข้อมูลสถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556 (2) พบว่าเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาภายใต้การศึกษาระดับบังคับ อายุเฉลี่ย 6-11 ปี มีประมาณ 4.8 ล้านคน อยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 4.3 ล้านคน โดยประมาณ 3.3 ล้านคน ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด คือ 28,600 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศที่มีทั้งหมด 32,000 โรงเรียน รองลงมาคือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) รองรับนักเรียนประมาณ 1 ล้านคน ด้วยจำนวนโรงเรียนประมาณ 2,100 โรงเรียน และอันดับที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.) มีนักเรียนประมาณ 3 แสนคน ในโรงเรียนประมาณ 850 โรงเรียน จะเห็นได้ว่าเด็กนักเรียนประถมศึกษาถึงร้อยละ 77 ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คนต่อโรงเรียน) มากถึงร้อยละ 95 ในขณะที่สังกัด สช. และ อปท. มีโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ร้อยละ 51 และ 60 ตามลำดับ

จากสถิติที่ผ่านมา พบปัญหาสุขภาพและระดับสติปัญญาที่เกิดในเด็กวัยเรียน เช่น การสำรวจสุขภาพประชากรไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2552 พบว่า เด็กไทยอายุระหว่าง 5-14 ปี มีปัญหาสุขภาพหลายประการ เช่น มีภาวะอ้วนร้อยละ 17 มีส่วนสูงไม่สัมพันธ์กับรูปร่างหรือเตี้ยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 6 ปัญหาฟันผุร้อยละ 52 เป็นต้น (3) นอกจากนี้ปัญหาด้านกายภาพดังที่กล่าวมาแล้วยังพบความผิดปกติของอวัยวะที่ใช้ในการรับรู้และระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ โดยจากการสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียน พ.ศ. 2550 พบเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษามีปัญหาสายตาและการได้ยินผิดปกติร้อยละ 4.3 และ 2.1 ตามลำดับ (4) โดยเฉพาะเด็กในเมืองมีปัญหามากกว่าเด็กชนบท จากการสำรวจระดับปัญญาของกรมสุขภาพจิต พ.ศ. 2554 พบระดับความฉลาดทางสติปัญญา ในการคิดวิเคราะห์ อ่าน เขียน คำนวณ หรือ Intelligence Quotient (IQ) ของเด็กไทยอายุ 6-15 ปี โดยเฉลี่ย 98.6 (5) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสากลคือ IQ ไม่ต่ำกว่า 100 นอกจากนี้ความฉลาดทางอารมณ์ รู้จักและควบคุมอารมณ์ตนเอง เข้าใจอารมณ์ผู้อื่น หมั่นเพียร กระตือรือร้น หรือ Emotional Quotient (EQ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.1 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์อีกเช่นเดียวกัน (6) (เกณฑ์ปกติคือ 50-100)

นอกจากปัญหาสุขภาพและสติปัญญาที่กล่าวไว้ข้างต้น ยังพบปัญหาการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรโดยสาเหตุการเสียชีวิตอันดับหนึ่งของเด็กวัยเรียนคือการจมน้ำ จากการสำรวจปี พ.ศ. 2556 โดยสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค พบว่าเด็กไทยอายุ 5-14 ปี วายน้ำเป็นเพียงร้อยละ 24 ในจำนวนนี้สามารถว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดได้เพียงร้อยละ 4.4 (7) นอกจากนี้ข้อมูลของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

รายงานว่าแต่ละปีมีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตเฉลี่ย 1,300 ราย หรือ 3.5 รายต่อวัน คิดเป็นอัตราการเสียชีวิต 8.4-11.5 ต่อแสนประชากรเด็ก ซึ่งอัตราที่สูงกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว 5-15 เท่า (8)

ในประเทศไทย งานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของทุกกลุ่มวัย ดำเนินงานผ่านการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริการภายใต้สิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) (9) มีการดำเนินงานโดยอาศัยความรู้ทางวิชาการและมาตรฐานการบริการของกระทรวงสาธารณสุข โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 เป็นต้นไป ได้กำหนดให้กิจกรรมบริการที่คนไทยทุกคนต้องได้รับและมีเป้าหมายสิทธิประโยชน์ที่ร้อยละ 100 มีรายการกิจกรรมบริการและเงื่อนไขบริการแยกตามกลุ่มอายุและกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยสำหรับเด็กวัยเรียนแบ่งกิจกรรมเป็นสำหรับเด็กวัยประถมศึกษา (อายุ 6-12 ปี) และเด็กโต (อายุ 13-18 ปี) สำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี เกือบทั้งหมดอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มวัยดังกล่าว แบ่งกิจกรรมเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) การซักประวัติ การประเมินพฤติกรรม และการตรวจร่างกาย เช่น การตรวจร่างกายทุกระบบ การวัดสายตาด้วยแผนภูมิสนเนลเลน (Snellen's chart) การตรวจการได้ยิน การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง 2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การให้การปรึกษาแนะนำ และการให้ความรู้ (รวมทั้งพ่อแม่และผู้ปกครอง) เช่น การปฏิบัติตามสุขบัญญัติ การส่งเสริมความปลอดภัยและการป้องกันอุบัติเหตุ การออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพช่องปากตามกลุ่มวัย และ 3) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การใช้ยา และการทำหัตถการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วย เช่น การใช้ฟลูออไรด์เฉพาะที่ ยาเสริมธาตุเหล็ก และการให้วัคซีน

การจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้เด็กวัยเรียน ที่ผ่านมามีบริการผ่านทางงานอนามัยโรงเรียน โดยเป็นความร่วมมือกันระหว่างภาคการศึกษาและภาคสาธารณสุข ในอดีตการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนมุ่งเน้น 4 ประเด็นหลัก คือ สุขศึกษา อนามัยสิ่งแวดล้อม บริการอนามัยโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 งานอนามัยโรงเรียนถูกพัฒนาขึ้นเป็น “โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนด้านสุขภาพควบคู่ไปกับการศึกษาด้วยการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนให้เป็นจุดเริ่มต้นและศูนย์กลางการพัฒนาสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ภายใต้แนวทางการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในพ.ศ. 2545 กรมอนามัยได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการประเมินครอบคลุม 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบายของโรงเรียน 2) การบริหารจัดการในโรงเรียน 3) โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน 4) การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ 5) บริการอนามัยโรงเรียน 6) สุขศึกษาในโรงเรียน 7) โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย 8) การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ 9) การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม และ 10) การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน

ภายใต้โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ได้กำหนดระดับการรับรองมาตรฐานโรงเรียนเป็น 3 ระดับ คือ ทอง เงิน และทองแดง โดยระดับทองเป็นระดับที่มีมาตรฐานสูงสุด อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดส่วนใหญ่มุ่งเน้นการวัดปริมาณกิจกรรมที่จัดขึ้นแต่ไม่ได้วัดผลลัพธ์ทางสุขภาพ ต่อมาในปี พ.ศ. 2552 มีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานให้สูงขึ้นเป็นระดับเพชร เพิ่มเติมตัวชี้วัดที่เน้นการวัดผลลัพธ์ทางสุขภาพ อีก 19 ตัวชี้วัด (10-13) โดยการทำงานต้องอาศัยการดำเนินงานร่วมกันหลายฝ่าย เช่น โรงเรียนและครูอนามัยที่ต้องดูแลใกล้ชิดนักเรียน และประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในการให้คำแนะนำและจัดให้มีกิจกรรมบริการอนามัย และอาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่นในการสนับสนุนให้การดำเนินงานดูแลสุขภาพนักเรียนสำเร็จลุล่วง

ทั้งนี้องค์ประกอบที่ 5 งานบริการอนามัยโรงเรียน หมายถึง “การที่โรงเรียนจัดให้มีการบริการสุขภาพ ขึ้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนทุกคน เพื่อค้นหาความผิดปกติหรือความบกพร่องด้านสุขภาพเบื้องต้น ทำให้ทราบสภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป และเป็นการป้องกันมิให้เกิดความรุนแรงของโรคหรือความพิการใน ภายหลัง” เป็นองค์ประกอบหลักที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมสิทธิประโยชน์ตามกลุ่มวัยของ สปสช. เป็นหลัก ดังนั้นเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานและการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องการ จัดบริการสุขภาพ จำเป็นต้องมีรายละเอียดกิจกรรมและตัวชี้วัดที่สอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ตัวชี้วัดตามหลักเกณฑ์ของ สปสช.

การประเมินผลโครงการแบบซิป (CIPP model) เป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับคามนิยม แบ่งประเด็นการ ประเมินเป็น 4 ประเภท ได้แก่ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context evaluation; C) เพื่อพิจารณาหลักการ และเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหาและความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation; I) เพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ 3) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation; P) เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ให้ การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ใน โครงการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ ซึ่งการประเมินกระบวนการนี้จะสามารถค้นหาจุดเด่น หรือ จุดแข็ง (strengths) และจุดด้อย (weakness) ของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการได้ และ 4) การประเมินผล ผลิต (Product evaluation; P) เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐาน ที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาประเด็นการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ อย่างไรก็ตาม ประเด็น การประเมินตามรูปแบบ CIPP model นี้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลโครงการได้ดี ครอบคลุม มิติด้าน เศรษฐกิจ สังคม บริหารจัดการ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังสามารถวัดถึงความสำเร็จ และความ ต่อเนื่องในการดำเนินงาน (14)

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง (12, 15) พบแผนยุทธศาสตร์ คู่มือดำเนินงานและประเมินอนามัย โรงเรียนตามตัวชี้วัดสำคัญ ทั้งในแง่เป้าหมายการให้บริการและประเมินเชิงผลลัพธ์ แต่ไม่พบความต่อเนื่องของ การจัดทำรายงานการประเมิน อีกทั้งยังขาดการประเมินในกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่สำคัญ บางประการ เช่น ความครอบคลุมและครบถ้วนของการใช้สมุดบันทึกสุขภาพนักเรียนรายบุคคล ความต่อเนื่อง ในการติดตามและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานจาก ผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับชั้น เป็นต้น การศึกษานี้จึงมุ่งหวังทำการประเมินเชิงลึกทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

## วัตถุประสงค์

### วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อประเมินการเข้าถึงบริการอนามัยโรงเรียน และความเหมาะสมของตัวชี้วัดในงานบริการ อนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงบริการ



## วัตถุประสงค์รอง

1. เพื่อประเมิน “อัตราการได้รับการตรวจสุขภาพ” ทั้งแบบโดยรวม และเฉพาะเจาะจง (เช่น สายตา การได้ยิน หันตกรรม) รวมถึงปัญหาและอุปสรรค
2. เพื่อประเมิน “อัตราการได้รับวัคซีน” รวมถึงปัญหาและอุปสรรค
3. เพื่อประเมิน “อัตราการแก้ไขข้อเนื่อง” และ “ผลลัพธ์สุขภาพ” รวมถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน
4. เพื่อประเมินปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคัดกรองพฤติกรรม พัฒนาการและการเรียนรู้ รวมถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. เพื่อประเมินความเหมาะสมของตัวชี้วัดบริการอนามัยโรงเรียน ในประเด็นของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ และสุขภาพของเด็กไทย

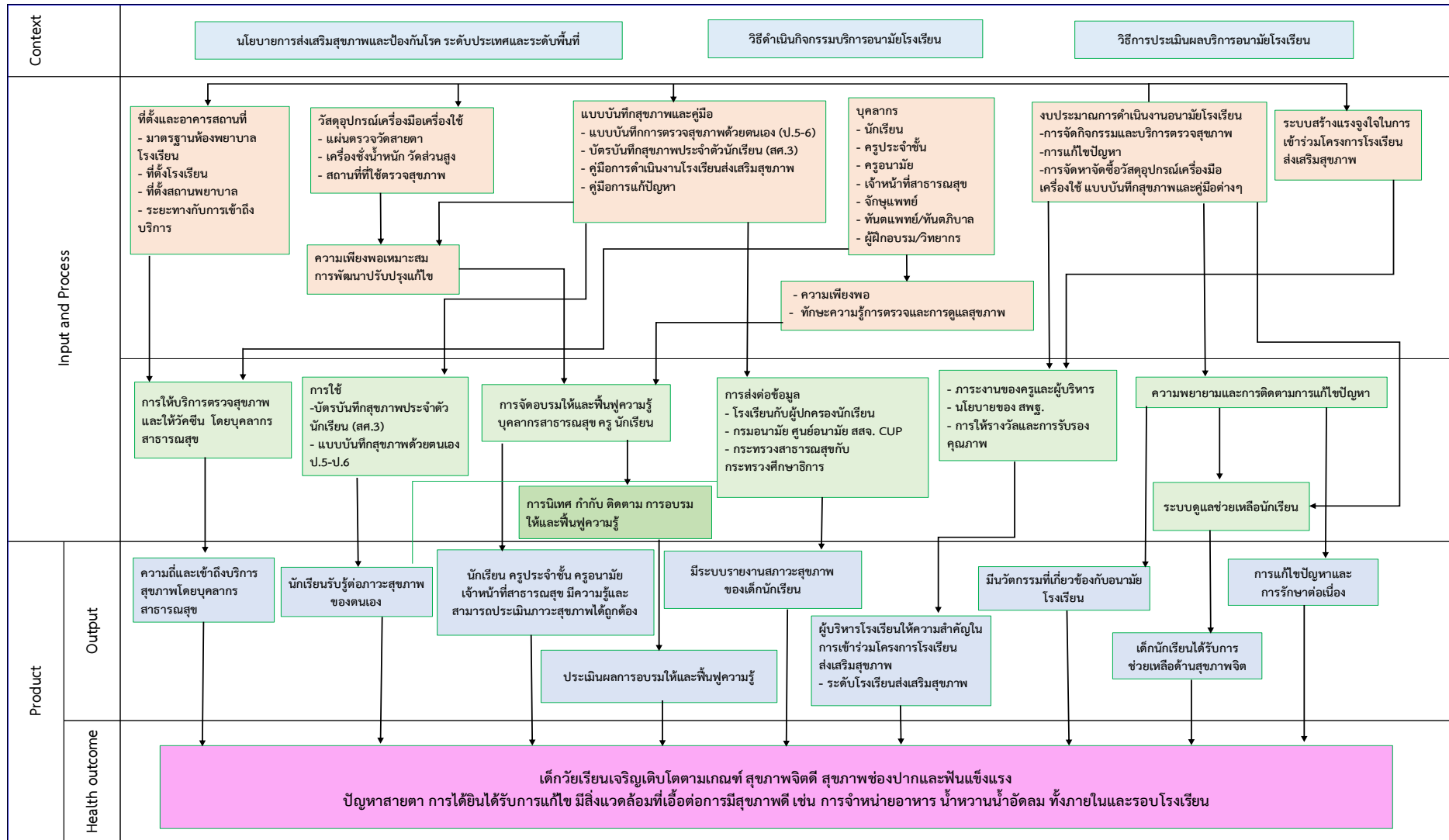
## ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้มีขอบเขตเพื่อประเมินการให้บริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ 5 ภายใต้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข และกำหนดขอบเขตโรงเรียนระดับประถมศึกษา เฉพาะสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## กรอบแนวคิด

กรอบการศึกษาอ้างอิงตามแบบแผนการประเมินโครงการ CIPP model ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 4 ประเภท ดังแสดงในรูปที่ 2.1

1. ประเมินบริบทของโครงการ (Context evaluation; C) เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา ความเหมาะสมของเป้าหมายและตัวชี้วัด ความเข้าใจในการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งในระดับผู้บริหารระดับเขต และหน่วยให้บริการ เป็นต้น
2. ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation; I) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรในการดำเนินงานตามแผน เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ คู่มือ รวมทั้งเทคโนโลยี เป็นต้น
3. ประเมินกระบวนการ (Process evaluation; P) โดยการตรวจสอบกิจกรรม ทรัพยากรที่ใช้ การมีส่วนร่วม เป็นต้น เพื่อค้นหาจุดเด่นและจุดด้อยของการดำเนินงาน
4. การประเมินผลที่ได้รับ (Product evaluation; P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่วางไว้ โดยผลที่ได้รับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่
  - ระดับผลผลิต (output) คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการจัดให้มีกิจกรรม เช่น จำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจสุขภาพ จำนวนนักเรียนที่ได้รับการอุดฟัน เป็นต้น
  - ระดับผลลัพธ์ (outcome) คือ การประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพสุดท้ายซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการ เช่น จำนวนนักเรียนที่มีรูปร่างสมส่วน จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพและได้รับการแก้ไข เป็นต้น

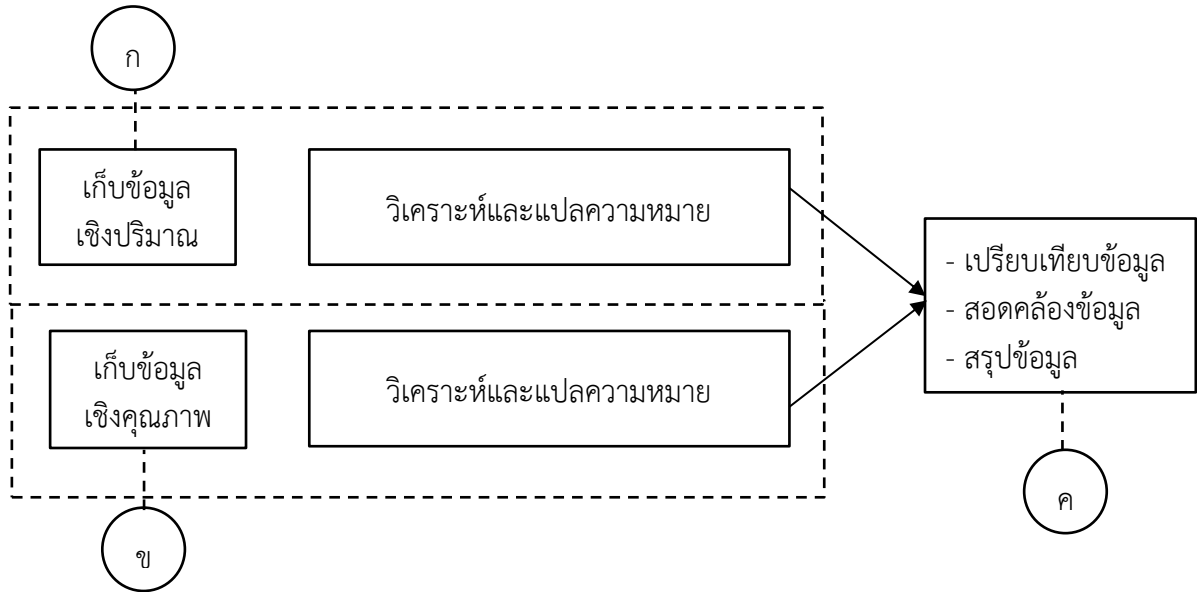


รูปที่ 2.1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการตาม CIPP model

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

#### รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสม (mixed-methods research) รูปแบบการสอดคล้องข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation design: convergence model) โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (ก) และเชิงคุณภาพ (ข) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนที่กำหนดและนำผลการวิเคราะห์และแปลความหมายสรุปเปรียบเทียบ หรือดูความสอดคล้องข้อมูล เพื่อยืนยันความถูกต้องและเติมเต็มข้อมูลให้สมบูรณ์ (ค) ดังรูปที่ 3.1



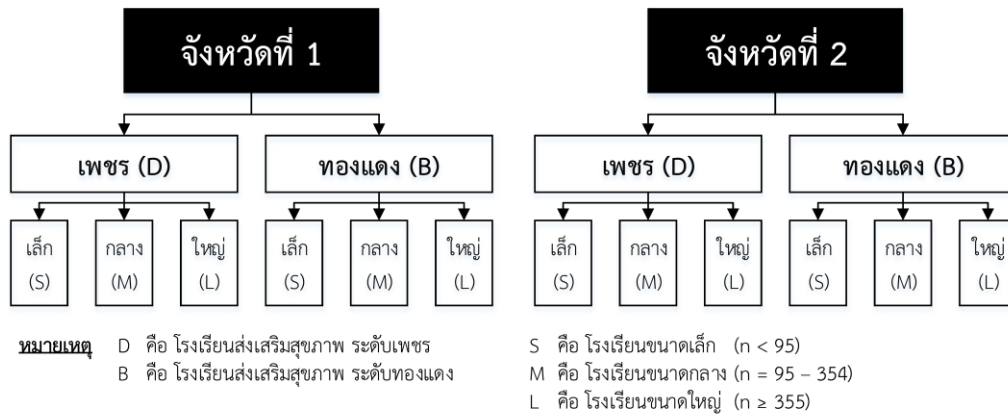
รูปที่ 3.1 แบบแผนการดำเนินการวิจัยแบบสามเส้า

#### วิธีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ประเมินผลการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนตามตัวชี้วัดสำคัญของ สปสช. กระทรวงสาธารณสุข และโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- ส่วนที่ 2 ประเมินผลการดำเนินโครงการ ปัญหาและอุปสรรค โดยประยุกต์ใช้แบบจำลอง CIPP เป็นกรอบในการประเมิน

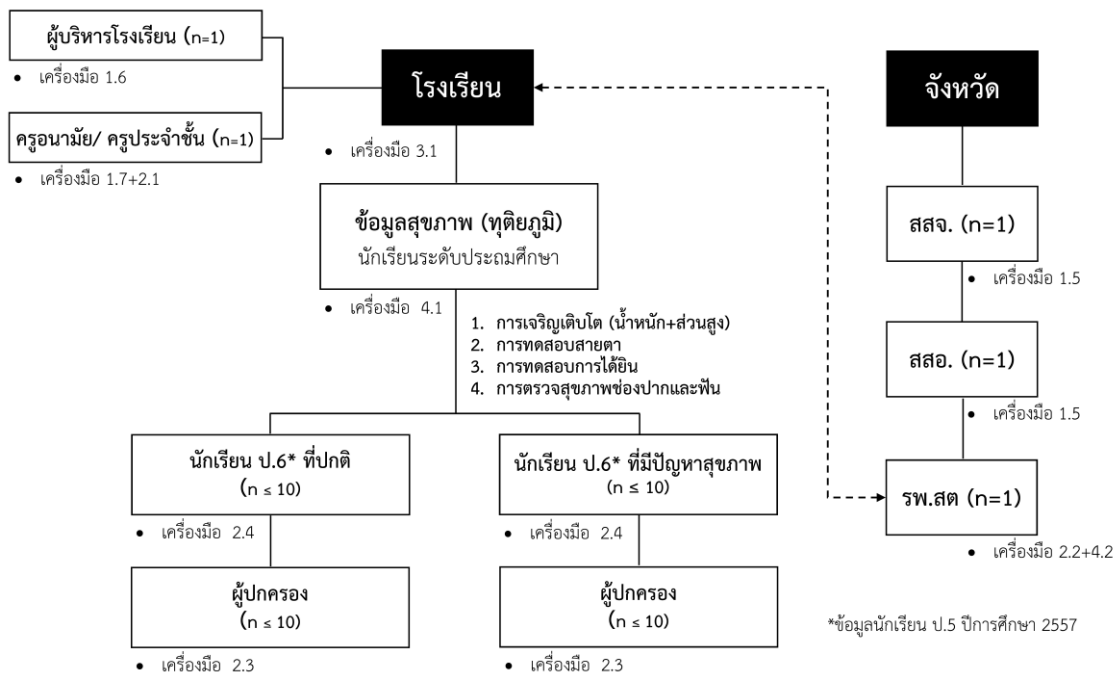
#### การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ทำการคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่าง 2 จังหวัด โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ จังหวัดดังกล่าวต้องมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพในโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทั้งระดับเพชรและทองแดงมาไม่เกิน 3 ปี ในจังหวัดตัวอย่างทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (เพชรและทองแดง) และแบ่งตามขนาดโรงเรียน (เล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ) ขนาดละ 1 โรงเรียน ดังแสดงในรูปที่ 3.2



รูปที่ 3.2 การคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 2 จังหวัด

ภายในแต่ละจังหวัดทำการเก็บข้อมูลแยกเป็น 2 ส่วนคือ การดำเนินงานของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และการดำเนินงานของบุคลากรสาธารณสุข ตั้งแต่ระดับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โดยสุ่มเลือก สสอ. และ รพ.สต. แบบเฉพาะเจาะจงที่มีพื้นที่รับผิดชอบโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น จังหวัดละ 1 แห่ง ดังแสดงในรูปที่ 3.3



รูปที่ 3.3 แนวทางการดำเนินการศึกษาในแต่ละโรงเรียนและแต่ละจังหวัด

ภายในแต่ละโรงเรียนทำการคัดลอกข้อมูลทุติยภูมิจากบันทึกสุขภาพนักเรียนรายบุคคล ในปีการศึกษา 2557 ยกเว้นน้ำหนักและส่วนสูง ใช้ข้อมูลล่าสุดที่เก็บบันทึกในโรงเรียน ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียนและครูอนามัย นอกจากนี้ทำการสุ่มคัดเลือกอาสาสมัครนักเรียนและผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ และเกณฑ์การแยกอาสาสมัครออกจากโครงการ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการและการแยกอาสาสมัครออกจากโครงการ

นักเรียน	ผู้ปกครอง	ครูประจำชั้น/ครูอนามัย
<b>เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ</b>		
1. เป็นนักเรียนชั้น ป.6	1. ยินยอมและเต็มใจเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร	1. ยินยอมและเต็มใจเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร
2. ยินยอมและเต็มใจเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร	2. เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมโครงการ	2. เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมโครงการ
3. ผู้แทนโดยชอบธรรมและนักเรียน เซ็นใบยินยอมเข้าร่วมโครงการ		
<b>เกณฑ์การแยกอาสาสมัครออกจากโครงการ</b>		
1. ขอดอนการยินยอมเข้าร่วมโครงการ ระหว่างการสัมภาษณ์	1. ขอดอนการยินยอมเข้าร่วมโครงการ ระหว่างการสัมภาษณ์	1. ขอดอนการยินยอมเข้าร่วมโครงการ ระหว่างการสัมภาษณ์
2. ผู้แทนโดยชอบธรรมขอดอนการยินยอมเข้าร่วมโครงการ ระหว่างการสัมภาษณ์		

**เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล**

แบ่งเป็น 4 ประเภท ตามวิธีการเก็บและผู้ให้ข้อมูลในตารางที่ 3.2 โดยมีรายละเอียดเนื้อหาของเครื่องมือแต่ละประเภท ดังแสดงในภาคผนวก ก

ตารางที่ 3.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล และผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือ	วิธีการเก็บข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล
1. ประเด็นคำถามสัมภาษณ์	สัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)	1.1 ผู้บริหารระดับกรม กระทรวงสาธารณสุข 1.2 ผู้บริหารระดับกรม กระทรวงศึกษาธิการ 1.3 ผู้บริหารสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 1.4 ผู้บริหารระดับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 1.5 บุคลากรสาธารณสุข 1.6 ผู้บริหารโรงเรียน 1.7 ครูประจำชั้น/ครูอนามัย
2. แบบสัมภาษณ์	สัมภาษณ์ (formal interview)	2.1 ครูประจำชั้น/ครูอนามัย 2.2 บุคลากรสาธารณสุข 2.3 ผู้ปกครองนักเรียน 2.4 เด็กนักเรียน
3. แบบสังเกตสภาพแวดล้อม	สังเกต (non-participation observation)	3.1 โรงเรียน
4. แบบสอบถาม	สอบถาม (questionnaire)	4.1 โรงเรียน 4.2 สถานพยาบาล

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาวะสุขภาพของเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (6 – 12 ปี) และการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ผ่านมาของหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทยและต่างประเทศ
2. จัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย รวมถึงให้ข้อคิดเห็นเพื่อกำหนดขอบเขต ประเภทและลักษณะของตัวชี้วัดสำหรับการประเมินงานอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย
3. จัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูลและแผนดำเนินงานภาพรวม ประกอบด้วย
  - 3.1 ทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
  - 3.2 พัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล คู่มือ และควบคุมคุณภาพของผู้สัมภาษณ์
  - 3.3 สุ่มพื้นที่ตัวอย่างสำหรับทดสอบเครื่องมือ และพื้นที่ตัวอย่างสำหรับทำการศึกษา
  - 3.4 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อเครื่องมือเก็บข้อมูลฉบับร่างและแผนการดำเนินงานเบื้องต้น
  - 3.5 ทดสอบเครื่องมือเก็บข้อมูลในภาคสนาม (field test) และปรับปรุงในประเด็นที่พบปัญหา
  - 3.6 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อเครื่องมือเก็บข้อมูลฉบับที่ปรับปรุงภายหลังการทดสอบภาคสนาม และแผนการดำเนินงานภาพรวม
4. ดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนระดับประถมศึกษาตามเขตพื้นที่ และสุ่มตัวอย่างระดับบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน
5. วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ รวมถึงทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
6. จัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อผลการประเมินและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
7. นำเสนอผลการประเมินและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางต่างๆ ตามความเหมาะสม

## การตรวจสอบข้อมูล

ตรวจสอบข้อมูลในด้านความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหา และการสะท้อนความเป็นจริง ด้วยการขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมเพื่อรายงานผลการศึกษาเบื้องต้นและจัดการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวน 3 ครั้ง

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ทั้งเชิงพรรณนาและเชิงวิเคราะห์

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ จำนวน สัดส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และการได้รับบริการตรวจสุขภาพ
2. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อศึกษาเนื้อหาของการสื่อสาร โดยการแยกแยะแจกแจงเนื้อหาหรือแนวคิดที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

## บทที่ 4 ผลการศึกษา

การประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา ใช้การวิเคราะห์ร่วมกันทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์เชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินอัตราการได้รับบริการอนามัยโรงเรียนแต่ละประเภทตามวัตถุประสงค์รองของการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่ในโรงเรียนทั้งจากแบบบันทึกสุขภาพนักเรียนรายบุคคล รายงานการได้รับบริการตรวจสุขภาพระดับโรงเรียน ร่วมกับการตอบแบบสอบถาม เป็นต้น การวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการสังเกตสภาพแวดล้อม ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรสาธารณสุขประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) บุคลากรที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) นอกจากนี้ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ถูกนำเสนอในกระบวนการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ของผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับสูง ทั้งจากภาคศึกษาธิการ และภาคสาธารณสุข เพื่อสอบถามความถูกต้องของผลการศึกษา และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลการศึกษานำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คະแนนการรับรู้ต่อสภาวะสุขภาพของตนเอง และผลการศึกษาเชิงปริมาณถึงอัตราการเข้าถึงบริการอนามัยโรงเรียน

4.2 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพตามกรอบแนวคิด CIPP model ซึ่งจัดหมวดหมู่ของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานได้ 6 เรื่อง ได้แก่

- 4.2.1 นโยบายและตัวชี้วัด
- 4.2.2 ผู้รับผิดชอบงาน
- 4.2.3 ระบบสนับสนุน
- 4.2.4 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 4.2.5 ระบบข้อมูลและรายงาน
- 4.2.6 การติดตามและประเมินผล

4.3 กรณีตัวอย่างตามประเด็นสุขภาพ ซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ สรุปเป็นกรณีตัวอย่าง 6 เรื่อง ได้แก่

- 4.3.1 ภาวะการเจริญเติบโต น้ำหนัก ส่วนสูง
- 4.3.2 ความผิดปกติการมองเห็น
- 4.3.3 ความผิดปกติการได้ยิน
- 4.3.4 บริการทันตกรรม
- 4.3.5 ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก
- 4.3.6 ปัญหาพฤติกรรม สมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิสซึม

#### 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการรับรู้ต่อสถานะสุขภาพของตนเอง และผลการศึกษาเชิงปริมาณถึงอัตราการเข้าถึงบริการอนามัยโรงเรียน

ข้อมูลเชิงปริมาณของการให้บริการอนามัยโรงเรียนรวมถึงการแก้ไขปัญหาต่อเนื่อง มีปัญหาเรื่องความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล เห็นได้จากข้อมูลในโรงเรียนมีความแตกต่างกันกับรายงานที่รวบรวมโดยเจ้าหน้าที่ รพ.สต. เนื่องจากโรงเรียนบางแห่งไม่มีข้อมูลการรับบริการสุขภาพของนักเรียนทั้งที่มีการดำเนินงานจริง บางแห่งมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ บางแห่งข้อมูลที่เก็บบันทึกไว้ในโรงเรียนไม่ตรงกับข้อมูลจาก รพ.สต. อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ ให้ความสำคัญและประเมินจากข้อมูลที่บันทึกไว้ในโรงเรียนเป็นหลัก

ผลการทดสอบคะแนนการรับรู้สถานะสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้น ป.6 มีความแตกต่างกันโดยกลุ่มที่เคยได้รับแบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 (ภาคผนวก ข-1) มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับบันทึกฯ เล็กน้อย อย่างไรก็ตามมีโรงเรียนเพียง 4 จาก 9 โรงเรียน ที่เคยได้รับแบบบันทึกฯ

อัตราการเข้าถึงบริการตรวจสุขภาพส่วนใหญ่ใกล้เคียงร้อยละ 100 แต่กลับพบอัตราการตรวจพบความผิดปกติของการมองเห็น ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยในระดับประชากรไทยที่อายุใกล้เคียงกัน และตรวจไม่พบความผิดปกติเลยสำหรับการได้ยิน ในขณะที่การฉีดวัคซีน ตรวจช่องปากและบริการทันตกรรม มีอัตราการเข้าถึงบริการสูงคือร้อยละ 100 โดยชนิดของปัญหาทางทันตกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ไม่สามารถประเมินอัตราได้รับการแก้ไขทางทันตกรรมได้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลในโรงเรียน

ผลลัพธ์ทางสุขภาพที่สนใจในการศึกษานี้คือ เด็กวัยเรียนเจริญเติบโตตามเกณฑ์ พบปัญหาแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดที่ 1 มีปัญหานักเรียนรูปร่างเตี้ย ผอม ในขณะที่จังหวัดที่ 2 มีปัญหานักเรียนน้ำหนักเกินเกณฑ์ รูปร่างเริ่มอ้วนถึงอ้วน อย่างไรก็ตามไม่มีข้อมูลการติดตามแก้ไขในนักเรียนที่มีปัญหา

##### 4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในพื้นที่ตัวอย่าง 2 จังหวัด มีลักษณะประชากรและเศรษฐกิจแตกต่างกัน โดยจังหวัดที่ 1 มีรายได้หลักจากภาคเกษตร ในขณะที่จังหวัดที่ 2 มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าและมีเศรษฐกิจหลักจากการค้า ภายในจังหวัดตัวอย่างทำการสุ่มโรงเรียนตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ได้ตัวแทนโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่และใหญ่พิเศษจำนวน 9 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองแดงจำนวน 5 โรงเรียน และระดับเพชรจำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นจำนวนนักเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น 1,502 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทั่วไป ประชากรและเศรษฐกิจ ของพื้นที่ตัวอย่าง 2 จังหวัด

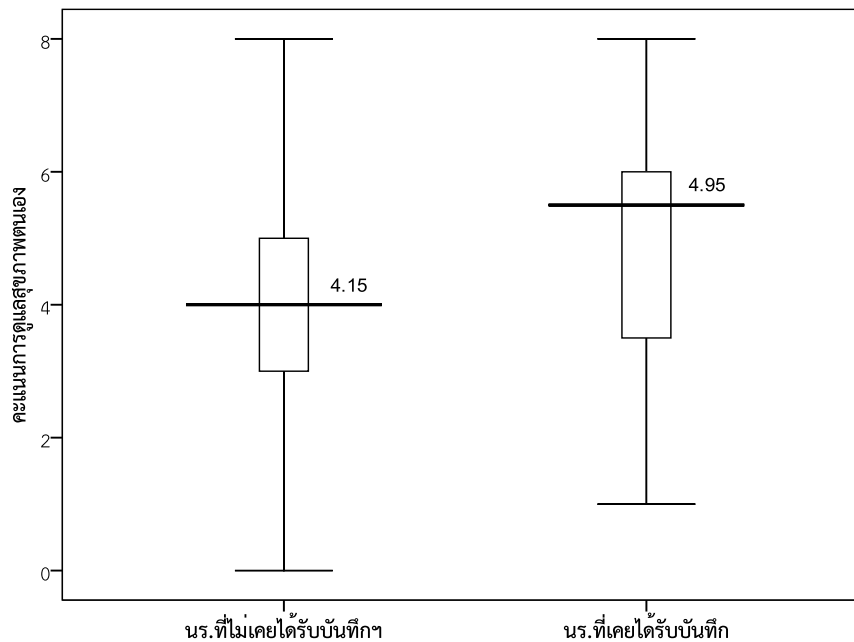
รายละเอียด	จังหวัดที่ 1	จังหวัดที่ 2
ขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	4,000	6,000
ประชากร (คน)	5 แสน	5 แสน
เศรษฐกิจหลัก	ภาคเกษตร อุตสาหกรรม	การค้า บริการการเกษตร
รายได้เฉลี่ย (บาทต่อคนต่อปี)	33,000	67,000
จำนวน นร. ประถมศึกษาทั้งหมด (คน)	33,000	21,000
จำนวน รร. ประถมศึกษา (โรงเรียน)	329	227
จำนวน รร.ขนาดเล็ก (นร. <95 คน)	198 (สุ่ม 2 โรงเรียน: 1SD, 1SB)*	167 (สุ่ม 2 โรงเรียน: 2SD, 2SB)*
จำนวน รร.ขนาดกลาง (นร. 95-354 คน)	119 (สุ่ม 2 โรงเรียน: 1MD, 1MB)*	72 (สุ่ม 1 โรงเรียน: 2MB)*
จำนวน รร.ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (นร. ≥355 คน)	12 (สุ่ม 2 โรงเรียน: 1LD, 1LB)*	15

\*คำย่อ: 1 = จังหวัดที่ 1, 2 = จังหวัดที่ 2, S = โรงเรียนขนาดเล็ก, M = โรงเรียนขนาดกลาง, L = โรงเรียนขนาดใหญ่, D = โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร และ B = โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองแดง



#### 4.1.2 คะแนนการรับรู้ต่อสภาวะสุขภาพของตนเอง

จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 9 โรงเรียน จำแนกเป็นนักเรียนชั้น ป.6 ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 46 คน มีนักเรียนจากโรงเรียนเพียง 4 แห่ง หรือคิดเป็นนักเรียน 20 คน (ร้อยละ 43) ที่ตอบว่าเคยได้รับบัณฑิตฯ ภายหลังจากทดสอบความรู้ของนักเรียน ตามเนื้อหาในแบบบันทึกการตรวจสุขภาพฯ พบว่านักเรียนที่เคยได้รับบัณฑิตฯ สามารถตอบคำถามการดูแลสุขภาพตนเองได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับบัณฑิตฯ 0.8 คะแนน อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (t-test, p-value = 0.19) รายละเอียดคะแนนดังแสดงในรูปที่ 4.1



รูปที่ 4.1 คะแนนการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนแยกตามการได้รับแบบบันทึกการตรวจสุขภาพฯ

#### 4.1.3 อัตราการเข้าถึงบริการ อัตราการแก้ไขปัญหาต่อเนื่อง และผลลัพธ์สุขภาพ

การเข้าถึงบริการสุขภาพที่สนใจในการศึกษานี้ได้แก่ การตรวจความผิดปกติการมองเห็น การได้ยิน บริการทันตกรรม และฉีดวัคซีน โดยใช้ข้อมูลจากบันทึกสุขภาพนักเรียนทั้งรายบุคคลและระดับโรงเรียนในปีการศึกษา 2557 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.2 ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในระดับจังหวัดและระดับโรงเรียน โดยการตรวจความผิดปกติการมองเห็น โรงเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าได้รับการตรวจ แต่ไม่พบความผิดปกติ

สำหรับการตรวจความผิดปกติการได้ยิน พบโรงเรียนตัวอย่างในจังหวัดที่ 2 ทั้งหมดตอบตรงกันว่าไม่เคยได้รับการตรวจความผิดปกติการได้ยิน ในขณะที่โรงเรียนในจังหวัดที่ 1 ส่วนใหญ่ตอบว่าได้รับการตรวจ อย่างไรก็ตามไม่พบความผิดปกติการได้ยินในกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจช่องปากและฉีดวัคซีนมีอัตราการเข้าถึงบริการสูงถึงร้อยละ 100 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าความผิดปกติทางทันตกรรมที่พบมีความหลากหลายแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน และไม่สามารถประเมินอัตราการแก้ไขได้ เนื่องจากไม่มีข้อมูลบันทึกไว้ในโรงเรียน

ทั้งนี้ผลลัพธ์สุขภาพที่สนใจได้แก่ภาวะเจริญเติบโต อ้างอิงตามเกณฑ์น้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประเทศไทย ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2542 ผลการประเมินของนักเรียนทั้งหมด 1,502 คน แสดงใน

ตารางที่ 4.3 พบปัญหาแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยจังหวัดที่ 1 มีปัญหานักเรียนรูปร่างเตี้ย ผอม ในบางโรงเรียน (1LB, 1LD และ 1SB) โดยปัญหานักเรียนเจริญเติบโตต่ำกว่าเกณฑ์นี้เป็นปัญหาเรื้อรังภายในพื้นที่และยังไม่สามารถแก้ไขได้ ในขณะที่จังหวัดที่ 2 ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่มีเศรษฐฐานะดี พบปัญหานักเรียนน้ำหนักเกินเกณฑ์ รูปร่างเริ่มอ้วนถึงอ้วน (2MB และ 2SD) อย่างไรก็ตามไม่มีข้อมูลการติดตามแก้ไขในนักเรียนที่มีปัญหา

ตารางที่ 4.2 ร้อยละการเข้าถึงบริการสุขภาพและแก้ไขปัญหาต่อเนื่อง จำแนกตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

	1SD	1MD	1LD	1SB	1MB	1LB	2SD	2SB	2MB
<b>การตรวจความผิดปกติการมองเห็น</b>									
อัตราการตรวจ	0	100	100	100	0	100	100	100	NA
อัตราผิดปกติ	—	0	1	0	—	0	0	0	NA
อัตราการแก้ไข	—	—	0	—	—	—	—	—	NA
<b>การตรวจความผิดปกติการได้ยิน</b>									
อัตราการตรวจ	0	100	100	100	0	100	0	0	0
อัตราผิดปกติ	—	0	0	0	—	0	—	—	—
อัตราการแก้ไข	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<b>ตรวจช่องปากและบริการทันตกรรม</b>									
อัตราการตรวจ	NA	100	100	100	100	100	100	100	100
อัตราฟันผุ	NA	12	9	6	24	22	31	3	19
อัตราเหงือกอักเสบ	NA	14	10	4	8	9	0	0	23
อัตราต้องการทันตฯเร่งด่วน	NA	21	25	32	6	20	0	0	19
อัตราการแก้ไข	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
<b>ฉีดวัคซีน</b>									
ป.1	NA	100	100	100	100	100	100	NA	100
ป.2	NA	0	100	0	100	0	0	NA	0
ป.6	NA	100	100	100	100	100	100	100	100

NA = มีการให้บริการแต่ไม่มีข้อมูลบันทึกไว้ในโรงเรียน จึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินภาวะเจริญเติบโตของเด็กนักเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน เรียงตามโรงเรียน  
ที่มีร้อยละนักเรียนรูปร่างสมส่วนจากมากไปน้อย

ประเมินภาวะเจริญเติบโต (%)	1SD	1MB	1MD	1LB	1LD	2MB	2SB	2SD	1SB	เฉลี่ย	
เกณฑ์ น้ำหนัก เทียบกับ อายุ	น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์	4%	3%	4%	2%	3%	8%	16%	7%	6%	4%
	น้ำหนักค่อนข้างมาก	4%	2%	6%	2%	2%	5%	3%	1%	2%	3%
	น้ำหนักตามเกณฑ์	84%	88%	74%	64%	67%	76%	68%	73%	77%	70%
	น้ำหนักค่อนข้างน้อย	4%	3%	9%	16%	16%	4%	11%	10%	2%	12%
	น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	4%	4%	6%	17%	12%	6%	3%	9%	13%	11%
เกณฑ์ ส่วนสูง เทียบกับ อายุ	สูงกว่าเกณฑ์	0%	1%	2%	1%	1%	4%	8%	6%	0%	2%
	ค่อนข้างสูง	0%	2%	3%	0%	2%	4%	11%	7%	4%	3%
	ส่วนสูงตามเกณฑ์	92%	67%	82%	69%	78%	85%	65%	79%	81%	76%
	ค่อนข้างเตี้ย	4%	23%	8%	18%	10%	1%	11%	3%	0%	11%
	เตี้ย	4%	7%	5%	12%	8%	6%	5%	6%	15%	8%
เกณฑ์ น้ำหนัก เทียบกับ ส่วนสูง	อ้วน	0%	3%	4%	2%	2%	5%	5%	2%	4%	3%
	เริ่มอ้วน	0%	5%	4%	3%	4%	3%	5%	4%	2%	4%
	ท้วม	8%	3%	4%	2%	3%	6%	5%	1%	6%	3%
	สมส่วน	84%	83%	73%	71%	69%	69%	68%	66%	64%	71%
	ค่อนข้างผอม	4%	2%	11%	11%	11%	9%	14%	16%	11%	10%
	ผอม	4%	3%	5%	12%	11%	7%	3%	10%	13%	9%

## 4.2 ผลการศึกษาเชิงคุณภาพตามกรอบการประเมิน CIPP model

จัดหมวดหมู่ของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจำแนกได้ 6 เรื่อง ได้แก่

### 4.2.1 นโยบายและตัวชี้วัด

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ประเทศไทยมีนโยบายและตัวชี้วัด ตลอดจนการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของเด็กอายุ 6-12 ปี ในทุกด้าน ซึ่งนโยบายและตัวชี้วัดเหล่านี้อยู่ในความรับผิดชอบของ 3 หน่วยงานหลัก ได้แก่ 1) สปสช. 2) กระทรวงสาธารณสุข และ 3) กระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตาม นโยบายและตัวชี้วัดของทั้ง 3 หน่วยงานมีความแตกต่างและไม่สอดคล้องกันในบางประเด็น ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 4.4 โดยตัวชี้วัดของ สปสช. (9) และกระทรวงสาธารณสุข (12, 13) ครอบคลุมการดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาพในภาพรวม เช่น การตรวจร่างกายโดยบุคลากรสาธารณสุข การวัดความดันโลหิต การประเมินภาวะโภชนาการ การวัดสายตา การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และการให้วัคซีน เป็นต้น ในขณะที่โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีบางประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุม เช่น การประเมิน EQ การให้วัคซีนใช้ขวดใหญ่ การวัดความดันโลหิต ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ (16) มีตัวชี้วัดสุขภาพเน้นเฉพาะน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กนักเรียนเท่านั้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สปสช. มีการกำหนดกิจกรรมบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (Promotion and Prevention; P&P) ในปีงบประมาณ 2558 ให้คนไทยทุกคนต้องได้รับสิทธิประโยชน์และมีเป้าหมายที่ร้อยละ 100 โดยจำแนกตามกลุ่มอายุและกลุ่มประชากรเป้าหมาย ซึ่งกิจกรรม P&P สำหรับเด็กวัยเรียน (อายุ 6-12 ปี) มีทั้งหมด 32 กิจกรรม แบ่งเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) การชักประวัติ การประเมินพฤติกรรม และการตรวจร่างกาย เช่น การตรวจร่างกายทุกระบบ การวัดสายตาด้วยแผนภูมิสนลเลน (Snellen's chart) การตรวจการได้ยิน การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง 2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การให้การปรึกษาแนะนำ และการให้ความรู้ (รวมทั้งพ่อแม่และผู้ปกครอง) เช่น การปฏิบัติตามสุขบัญญัติ การส่งเสริมความปลอดภัยและการป้องกันอุบัติเหตุ การออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพช่องปากตามกลุ่มวัย และ 3) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การให้ยา และการทำหัตถการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วย เช่น การใช้ฟลูออไรด์เฉพาะที่ ยาเสริมธาตุเหล็ก และการให้วัคซีน

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ภายใต้โครงการ “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” โดยมีแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกมิติด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน และชุมชน ให้สามารถนำความรู้และทักษะด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่น โดยการดำเนินงานอาศัยความร่วมมือร่วมใจของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ชุมชน เป็นต้น เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทองแดง เงิน และทอง แบ่งเป็น 10 องค์ประกอบ 68 ตัวชี้วัด มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรม และโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับเพชร ซึ่งเพิ่มเติมตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์สุขภาพอีก 19 ตัวชี้วัด

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินงานโครงการ “โรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี” โดยความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานด้านสาธารณสุข และพลศึกษา มุ่งพัฒนาระบบบริหาร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีสุขภาพดี พร้อมทั้งจะเฝ้าระวังสุขภาพของตนให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อนและครอบครัว รวมทั้งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพ

สำหรับชุมชน เกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี ปีการศึกษา 2555 แบ่งเป็น 5 มาตรฐาน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย 3) การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ 4) ทันตสุขภาพ และ 5) การมีส่วนร่วมและเครือข่าย รวม 51 ตัวชี้วัด นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังมีประกาศกระทรวงฯ เรื่องมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) เป็นผู้ประเมินคุณภาพในสถานศึกษา มีเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพของนักเรียนระบุไว้ในมาตรฐานที่ 1 เรื่องผลการจัดการศึกษา ภายใต้ตัวบ่งชี้พื้นฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี” รายละเอียดตัวบ่งชี้ วิธีประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน ดังตารางที่ 4.5 และตารางที่ 4.6 (17)

ในระดับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งหน่วยงานย่อยภายใต้ 2 กระทรวง ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MoU) ในการพัฒนาสุขภาพเด็กนักเรียนแล้วหลายฉบับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ซึ่งมีเนื้อหาโดยสังเขปดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.4 กิจกรรมการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของเด็กอายุ 6-12 ปี แบ่งตามหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

กิจกรรม	สปสช. <sup>1</sup> (2558)	กระทรวงสาธารณสุข <sup>2</sup> (2558)		กระทรวงศึกษาธิการ <sup>3</sup> (2553)
		โครงการ รร. ส่งเสริมสุขภาพ	*อปก.	**โครงการนักเรียนไทย
1. การตรวจร่างกาย โดยบุคลากรสาธารณสุข	6-12 ปี ทุกคน ปีละ 1 ครั้ง	ป.1 ป.3 ป.5 ปีละ 1 ครั้ง	5	-
2. วัดสายตาด้วยแผนภูมิสนลเลน (Snellen's Chart)				
3. ตรวจการได้ยิน				
4. วัดความดันโลหิต	12 ปี ทุกคน	-	-	
5. ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ประเมินการเจริญเติบโต	6-12 ปี ทุกคน ปีละ 2 ครั้ง	ป.1 ป.3 ป.5 ปีละ 1 ครั้ง	5	นักเรียนทุกคน ไม่ระบุชั้นปีและความถี่
6. ประเมินพฤติกรรมการบริโภคอาหาร				
7. ประเมินพฤติกรรมสุขภาพ				
8. ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ 6-11 ปี (ด้วยชุดพ่อแม่/ ผู้ปกครอง)	6, 8, 10 ปี ทุกคน 3 ครั้ง ตลอดช่วงอายุ	-	-	
9. ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ด้วยชุดประเมินตนเอง (12-17 ปี)	12 ปี ทุกคน ปีละ 1 ครั้ง	-	-	
10. ประเมินสุขภาพด้วยแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง	11-12 ปี ทุกคน	ป.5-ป.6 ทุกคน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	5	
11. ประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ จากลักษณะงานที่ทำ/ เรียน/ ชุมชน	6-12 ปี ทุกคน อย่างน้อย 1 ครั้ง	โรงเรียนดำเนินการ	4	
12. ตรวจสุขภาพช่องปาก แนะนำ และวางแผนรักษา	6-12 ปี ทุกคน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ป.1-ป.6 ทุกคน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	5	นักเรียนทุกคน ไม่ระบุชั้นปีและความถี่
13. การปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ	6, 8, 10, 12 ปี ทุกคน 4 ครั้ง	ป.1-ป.6 ทุกคน	6	
14. การส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุ			4	
15. การส่งเสริมโภชนาการที่เหมาะสม การป้องกันและแก้ไขภาวะทุพโภชนาการ			7	
16. การออกกำลังกาย	6, 8, 10, 12 ปี ทุกคน 4 ครั้ง	ป.1-ป.6 ทุกคน ปีละ 1 ครั้ง	8	
17. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เด็ก (อายุ 6-11 ปี)	6, 8, 10 ปี ทุกคน 3 ครั้ง	ป.1-ป.6	9	-
18. ด้านพัฒนาการวัยรุ่นและวิธีการสอนเพศศึกษาแก่ครูพ่อแม่และผู้ปกครอง	10 ปีขึ้นไป ทุกคน อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง		6	
19. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์วัยรุ่น	12 ปี ทุกคน 1 ครั้ง		ป.6	
20. วัคซีนคอตีบและบาดทะยัก (dT)	ป.1 ผู้ที่ไม่เคยได้รับ หรือได้รับ DTP/dT แต่ไม่ถึง 5 ครั้ง		5	
21. วัคซีนโปลิโอ (OPV)	ป.1 ผู้ที่ไม่เคยได้รับ หรือได้รับ OPV แต่ไม่ถึง 5 ครั้ง			

กิจกรรม	สปสข. <sup>1</sup> (2558)	กระทรวงสาธารณสุข <sup>2</sup> (2558)		กระทรวงศึกษาธิการ <sup>3</sup> (2553)
		โครงการ รร. ส่งเสริมสุขภาพ	*อปก.	**โครงการนักเรียนไทย
22. วัคซีนวัณโรค (BCG)	ผู้ที่ไม่เคยได้รับ BCG เมื่อแรกเกิด		5	
23. วัคซีนหัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	ป.1 ทุกคน 1 ครั้ง			
24. วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก (dT)	ป.6 ทุกคน 1 ครั้ง			
25. วัคซีนป้องกันโรคไขหวัดใหญ่	ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 7 โรค ปีละ 1 ครั้ง (โรคหอบหืด ปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไตวาย โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และ ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาเคมีบำบัด)	-	-	
26. เคลือบหลุมร่องฟันและเคลือบฟลูออไรด์	(1) ผู้ที่มีฟันกรามแท้ซี่ที่ 1 ขึ้นมีหลุมร่องฟัน ลึกและอายุไม่เกิน 13 ปี อย่างน้อย 1 ครั้ง	ไม่ระบุ แต่คาดว่าดำเนินการพร้อมกับการ ตรวจสุขภาพช่องปาก	5	-
	(2) ผู้ที่มีฟันกรามแท้ซี่ที่ 2 ขึ้นมีหลุมร่องฟัน ลึกและอายุไม่เกิน 13 ปี อย่างน้อย 1 ครั้ง			
27. ชัดทำความสะอาดช่องปาก และ/หรือการใช้ฟลูออไรด์เฉพาะที่	ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคฟันผุ			
28. ยาเสริมธาตุเหล็ก	เด็กทุกคน สัปดาห์ละ 1 เม็ด	ป.1 ขึ้นไป สัปดาห์ละ 1 เม็ด	7	
29. วัคซีนไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่	ผู้มีความเสี่ยง	-	-	
30. นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพได้รับการรักษา				
31. นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่น ภาวะโลหิตจาง คอพอก โรคในช่องปาก ฟันผุ ฯลฯ) ได้รับการ ส่งต่อเพื่อรักษา	-	นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ	5	นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ
32. นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ เช่น ภาวะอ้วน ผอม เตี้ย ฯลฯ เข้าร่วม กิจกรรมแก้ไขปัญหาที่โรงเรียนจัดขึ้น				

**หมายเหตุ**

\*อปก. หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

\*\*โครงการนักเรียนไทย หมายถึง โครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี

<sup>1</sup> คู่มือบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2558, สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสข.)

<sup>2</sup> คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2558, สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

<sup>3</sup> คู่มือสร้างความเข้มแข็งโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี พ.ศ. 2556, สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 4.5 มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้		มาตรฐานการศึกษา ตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้ พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย 1.2 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการศึกษา
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้น สังกัด	มาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา	มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ที่สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา	

ที่มา คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554, สำนักงานรับรอง  
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)



ตารางที่ 4.6 รายละเอียดตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
1. น้ำหนัก (คะแนน)	5 คะแนน (จาก 80 คะแนน)
2. คำอธิบายมาตรฐาน และตัวบ่งชี้	ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย หมายถึง ผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และผู้เรียนที่ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น
3. เกณฑ์พิจารณา	3.1 เกณฑ์การพิจารณาเชิงปริมาณ (4 คะแนน) 3.1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ 3.1.2 ร้อยละของผู้เรียนที่ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม เป็นต้น
	<i>วิธีคำนวณ</i>
	$\frac{\text{ค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.1.1 และ 3.1.2}}{\text{จำนวนผู้เรียนทั้งหมด}} \times 100$
	<i>เกณฑ์การให้คะแนน</i>
	ใช้บัญญัติไตรยางศ์เทียบ กำหนดร้อยละ 100 เท่ากับ 4 คะแนน
	$\frac{\text{ร้อยละเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.1.1 และ 3.1.2}}{100} \times 4$
	3.2 เกณฑ์การพิจารณาเชิงพัฒนาการ (1 คะแนน) 3.2.1 สถานศึกษามีผลคะแนนในปีการศึกษาต่ำสุดต่ำกว่าระดับดีมาก (ต่ำกว่าร้อยละ 90)
	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของจำนวนผู้เรียนที่มีพัฒนาการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ให้นำว่าสถานศึกษามีพัฒนาการ (1 คะแนน)
	3.2.2 สถานศึกษามีผลคะแนนในปีการศึกษาต่ำสุดระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)
	ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยทั้ง 3 ปี (ปีการศึกษาต่ำสุดกับ 2 ปีการศึกษาที่ผ่านมา) อยู่ในระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป) ถือว่าสถานศึกษามีพัฒนาการ (1 คะแนน)
4. ข้อมูลประกอบ การพิจารณา	4.1 ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา 4.2 ข้อมูลบันทึกสุขภาพ การวัดส่วนสูง การชั่งน้ำหนัก และผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 4.3 ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ และการรู้จักดูแลตนเองให้ปลอดภัย 4.4 ข้อมูลสถิติของสถานศึกษา ได้แก่ สถิติการเจ็บป่วย สถิติการใช้ห้องพยาบาล และข้อมูลจากฝ่ายปกครอง เป็นต้น 4.5 ข้อมูลผลการตรวจสอบหาสารเสพติดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ 4.6 ผลการสังเกตผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 4.7 ผลการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

ที่มา คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตารางที่ 4.7 บันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MoU) ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงศึกษาธิการ และ  
กระทรวงสาธารณสุขกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ  
มหาชน) ในเรื่องการพัฒนาสุขภาพเด็กนักเรียน

ปี พ.ศ.	เนื้อหาบันทึกข้อตกลง (โดยสังเขป)
2545	<b>หน่วยงาน: กรมอนามัย และ กรมสามัญศึกษา</b> การนำกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนและชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองมาใช้ ภายใต้ชื่อ “โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” ผลักดันและสนับสนุนให้โรงเรียนทุกแห่งเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2550	<b>หน่วยงาน: กรมอนามัย และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</b> การกำหนดนโยบายส่งเสริมสุขภาพนักเรียน พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อใช้เป็นกรอบการ ปฏิบัติงานสู่สภาวะที่ยั่งยืนของนักเรียน ภายใต้กลยุทธ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2551	<b>หน่วยงาน: กระทรวงสาธารณสุข และ กระทรวงศึกษาธิการ</b> การส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างสุขภาวะโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และมีเป้าหมาย ร่วมกันที่จะพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างสุขภาวะนักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม ปัญญาและป้องกันปัญหาสำคัญต่างๆ ที่มีผลต่อนักเรียน
2552	<b>หน่วยงาน: กรมอนามัย และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</b> การวางแผนดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน <ol style="list-style-type: none"> <li>1. เรื่องการพัฒนาให้โรงเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โดยกรมอนามัย เป็นศูนย์การเรียนรู้ 36 แห่ง สพฐ. ขยายสู่โรงเรียนในฝันให้ครอบคลุมเขตพื้นที่ละ 1 แห่ง รวม 185 เขต โดยกรมอนามัยสนับสนุนงบประมาณในการตรวจคุณภาพน้ำให้กับโรงเรียนดังกล่าว</li> <li>2. พัฒนาให้ได้ผลลัพธ์ในนักเรียนและสิ่งแวดล้อม (ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพื่อลดปัญหาการ คลอดบุตรก่อนอายุ 20 ปี การแปร่งฟันหลังอาหารกลางวันทุกวันเพื่อลดปัญหาฟันผุ การส่งเสริม ภาวะโภชนาการ และสวมได้มาตรฐาน</li> <li>3. ร่วมกันพัฒนา สนับสนุนให้โรงเรียน สังกัดสำนักงานบริการการศึกษาพิเศษทุกโรงเรียน พัฒนาเข้าสู่ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยมีกรมอนามัยเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ</li> <li>4. พัฒาระบบเฝ้าระวังและข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพร่วมกัน</li> <li>5. กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานร่วมกัน</li> <li>6. จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการงาน นิเทศติดตาม ประเมินผลร่วมกัน</li> </ol>
2557	<b>หน่วยงาน: กรมอนามัย และ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน)</b> ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในข่ายการประกวดระดับประเทศ ซึ่งสามารถใช้ ประกอบการเลื่อนวิทยฐานะและการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ระหว่างหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2563

## 4.2.2 ผู้รับผิดชอบงาน

ผู้รับผิดชอบหลักของงานอนามัยโรงเรียนมาจาก 2 หน่วยงาน ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูใหม่ที่มีประสบการณ์น้อย ไม่ทราบภาระหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งครูกลุ่มนี้มีโอกาสสูงที่จะย้ายสถานที่ทำงาน ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ข้อมูลสุขภาพนักเรียนขาดหายไป การติดตามสุขภาพนักเรียนในระยะยาวทำได้ไม่ดี

ในขณะที่บุคลากรของ รพ.สต. เป็นคนหลักในการให้บริการตรวจร่างกาย ตรวจช่องปาก ฉีดวัคซีน และสามารถทำได้ครบถ้วนตามตัวชี้วัดของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ยังขาดการประสานงานร่วมกันระหว่าง 2 ฝ่าย ในภารกิจอื่นของงานอนามัยโรงเรียน เช่น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้การปรึกษาแนะนำให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นต้น

สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของบุคลากรผู้รับผิดชอบงาน ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูอนามัย และบุคลากร รพ.สต. จากการสำรวจและสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

### (1) ครูประจำชั้น

มีหน้าที่หลักที่เกี่ยวกับสุขภาพเด็กนักเรียนคือ บันทึกการเจริญเติบโต ได้แก่ ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ซึ่งต้องทำเป็นประจำ ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง เพื่อส่งข้อมูลตามระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ต้นปีการศึกษา (ภายในวันที่ 10 มิ.ย.) ภาคเรียนที่ 2 (ภายในวันที่ 10 พ.ย.) และสิ้นปีการศึกษา (ภายในวันที่ 30 เม.ย. ของปีถัดไป) โดยข้อมูลจะถูกรวบรวมให้ผู้รับผิดชอบข้อมูล DMC ทำการส่งรายงาน

### (2) ครูอนามัย

ในแต่ละโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นที่ต้องรับผิดชอบงานอนามัยของทั้งโรงเรียนร่วมด้วย (ร้อยละ 67) บางแห่งเป็นครูประจำวิชามารับผิดชอบ (ร้อยละ 22) บางแห่งเป็นครูธุรการ (ร้อยละ 11) โดยครูอนามัยแต่ละแห่งมีคุณลักษณะแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.8

## ก. คุณลักษณะครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน

วุฒิการศึกษาของครูอนามัยมีความหลากหลายตามภารกิจหลัก โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับอนามัยโรงเรียนไม่เกิน 2 ปี (ร้อยละ 56) อีกทั้งไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพ (ร้อยละ 56) และการทดสอบสายตา (ร้อยละ 67) ซึ่งครูที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการทดสอบสายตาเป็นครูในจังหวัดที่ 1 ทั้งหมด

## ข. อัตราส่วนครูอนามัยต่อนักเรียนที่รับผิดชอบ

นอกจากนี้ปัญหาที่พบในโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ อัตราส่วนจำนวนครูอนามัยต่อนักเรียนไม่สมดุล อัตราผู้รับผิดชอบของครูอนามัยสูง และบางโรงเรียนไม่มีการส่งต่องานอนามัยโรงเรียนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบ

“ครูที่ดูแลมีการโยกย้ายตลอดเวลา ...ซึ่งหน้าที่โรงเรียนเก่าอาจจะทำอย่างหนึ่ง มาอยู่โรงเรียนนี้ตำแหน่งนี้ว่าง เขาก็ต้องลงตำแหน่งนี้...ในหนึ่งเทอมแรกนี้ พูดจริงๆ แทบไม่ได้แต่อะไรเลย” ครูอนามัย

“บางที่บางงานไม่ได้ส่งนะคะ บางงานคือครูเก่าหายไปแล้ว แต่ตรงนี้ยังว่างอยู่ แล้วครูใหม่ย้ายมา ไอ้คนที่จะบอกเรว่างานตรงนี้คืออะไร ก็ไม่มีแล้ว” ครูอนามัย

### ค. ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ

ผลการทดสอบความรู้ของครูอนามัยเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพด้วยแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าครูอนามัยร้อยละ 44 ได้คะแนนความรู้ในการทดสอบสายตาดำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (เต็ม 8 คะแนน) และครูอนามัยทุกคนมีคะแนนความรู้ในการทดสอบการได้ยินไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (เต็ม 5 คะแนน) เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอก เช่น ขนาดของโรงเรียน (เล็ก กลาง ใหญ่) และผลการประเมินโรงเรียน (เพชร ทองแดง) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลคะแนนความรู้ของครูอนามัย

### ง. ขอบเขตงาน

มีความแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน บางแห่งให้ครูอนามัยมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากครูประจำชั้นและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ รพ.สต. บางแห่งครูอนามัยสามารถประเมินสุขภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานได้ ขณะที่บางแห่งไม่ทราบว่ามีการบริการสุขภาพใดบ้างที่นักเรียนควรได้รับ รวมถึงไม่ทราบว่าเกณฑ์มาตรฐานเป็นเช่นไร จึงอาจกล่าวได้ว่าตำแหน่ง “ครูอนามัย” เป็นตำแหน่งที่ไม่มีความชัดเจน เห็นได้จากไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้รับผิดชอบ หรือขอบเขตงานในความรับผิดชอบ อีกทั้งยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันว่า ใครหรือหน่วยงานใดคือผู้รับผิดชอบหลักของงานอนามัยโรงเรียน

“ถามว่าใช้โปรแกรมอะไรครูอนามัยเขาไม่รู้หรอก เพราะเขาให้ครูประจำชั้นชั่งน้ำหนัก แล้วเขาก็ส่งมาให้เขาไป ให้ครูที่อยู่หน้าคอมคนนั้นแหละ แต่ไม่รู้ว่าเขาใช้โปรแกรมอะไร” ผอ.รร.

“แล้วที่ว่าจะมีครูอนามัยให้ มีมั้ยคะต่อไป...แบบของกระทรวงสาธารณสุขนะ...บุคลากรต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวกับครูผู้สอนนะคะ จะมีบรรจุเพิ่มให้มั้ย” ครูอนามัย

ตารางที่ 4.8 คุณลักษณะ อัตราส่วนความรับผิดชอบ ประวัติการทำงาน และคะแนนทดสอบความรู้ครู ผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน

โรงเรียน	ครูผู้รับผิดชอบงาน		ประสบการณ์ทำงาน		ประวัติการอบรม*		อัตราส่วนครู 1 คน ต่อ นร. (คน)	คะแนนทดสอบความรู้	
	จำนวน	วุฒิการศึกษา	ในพื้นที่ (ปี)	อนามัย โรงเรียน (ปี)	ตรวจ สุขภาพ	ทดสอบ สายตา		สายตา (เต็ม 8)	การได้ยิน (เต็ม 5)
1SD	1	การจัดการทั่วไป	3.9	3.9	ไม่เคย	ไม่เคย	30	2	2
1MD	1	วท.บ.	1.3	1.3	เคย		180	4	1
1LD	2	วท.บ. (ฟิสิกส์) วท.บ. (สุขศึกษา)	1.5	1.5	ไม่เคย		500	5	1
1SB	1	วท.บ. (ชีววิทยา)	4	2	ไม่เคย		90	3	0
1MB	1	ค.บ. (ภาษาไทย)	4.1	1	ไม่เคย		160	5	2
1LB	2	ค.บ. (ปฐมวัย) ค.บ. (ประถม)	1.8	4	เคย		280	2	2
2SD	1	ค.บ. (ประถม)	19	21	เคย	เคย	70	6	2
2SB	1	ค.บ. (เทคโนโลยี และนวัตกรรม การศึกษา)	4.2	3	เคย		40	3	2
2MB	1	ค.บ. (ภาษาไทย)	3.4	0.2	ไม่เคย		150	4	1

\* ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

(3) บุคลากร รพ.สต.

จากการสุ่ม รพ.สต. ที่ดูแลโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 แห่ง และเพิ่มเติมอีก 1 แห่ง เนื่องจากพบประเด็นปัญหาการทำงานที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม รวมถึงสัมภาษณ์บุคลากร รพ.สต. ทั้งสิ้น 3 แห่ง พบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน 2 ใน 3 ท่านไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพ และการให้วัคซีนแก่เด็กนักเรียน และ 2 ใน 3 ท่านไม่เคยเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูอนามัย ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ประวัติการทำงานและการอบรมของเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน

รพ.สต.	ประสบการณ์ทำงาน		ประวัติการอบรมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา	
	ในพื้นที่ (ปี)	เกี่ยวกับงานอนามัย โรงเรียน (ปี)	เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพ	เกี่ยวกับการทดสอบสายตา
1SD	16	19	ไม่เคย	ไม่เคย
1LB	5	2	ไม่เคย	เคย
2SB	3	20	เคย	ไม่เคย

จะเห็นได้ว่า การกำหนดผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน ขอบเขตงานในความรับผิดชอบ และกระบวนการส่งต่องานยังไม่มีชัดเจน อีกทั้งการสนับสนุนเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรเหล่านี้ก็ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทำให้งานอนามัยโรงเรียนขาดความต่อเนื่อง และเกิดการสูญหายของข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน

#### 4.2.3 ระบบสนับสนุน

จากการสังเกตพบว่าโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อสุขภาพเด็กนักเรียน ขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค งบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ เครื่องมือหรือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสุขภาพไม่ได้มาตรฐาน ในส่วนของการตรวจสอบสุขภาพ บางโรงเรียนดำเนินการไม่ครบ ตามองค์ประกอบที่ 5 ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อย่างไรก็ตามแม้จะมีการตรวจสอบสุขภาพ แต่เมื่อตรวจพบ ความผิดปกติ กลับไม่มีระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน จึงขึ้นอยู่กับความใส่ใจของผู้พบปัญหา โดยรายละเอียดของระบบสนับสนุน แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ สิ่ง สนับสนุนทั่วไป และการแก้ไขปัญหา

##### (1) สิ่งสนับสนุนทั่วไป

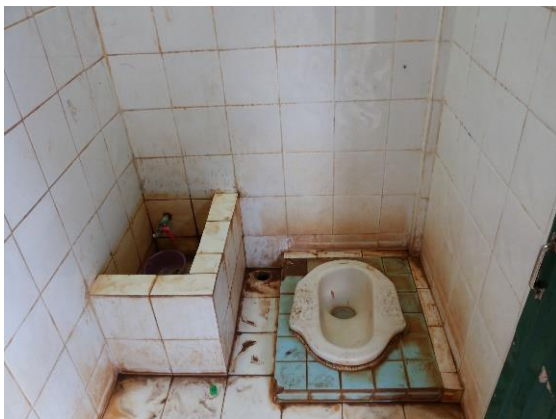
จำแนกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

##### ก. สถานที่ สภาพแวดล้อม

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบว่าโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดที่ 1 (6 โรงเรียน) ตั้งอยู่ในชุมชน เกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ดำรงชีพด้วยการทำการเกษตรและรับจ้างทั่วไป มีฐานะทางเศรษฐกิจ ค่อนข้างยากจนถึงปานกลาง จึงให้ความสำคัญกับการหาเลี้ยงชีพมากกว่าการดูแลสุขภาพ ดัง ข้อคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนที่ว่า

*“การดูแลสุขภาพถือเป็นเรื่องรองจากปากท้องของเขา ปัญหาปากท้องเขายังไม่ อิ่ม นอนก็ยังไม่อุ่น สุขภาพจะเป็นอย่างไรก็เป็นเรื่องของมัน” ผอ.รร.*

จากการสังเกตสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (12, 13) พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีขอบเขตบริเวณโดยรอบโรงเรียน มีการจัดระเบียบการจราจรทางเข้า- ออก สนามกีฬา สนามเด็กเล่น เครื่องเล่นจัดเป็นสัดส่วน อาคารเรียนแข็งแรงปลอดภัย ห้องเรียนมี การระบายอากาศดีและมีแสงสว่างเพียงพอ ห้องน้ำมีจำนวนเพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่ทรุดโทรม ไม่สะอาด และมีกลิ่นไม่พึงประสงค์ (5 โรงเรียน) ดังรูปที่ 4.2 ในส่วนของห้องพยาบาล หลายโรงเรียน จัดระเบียบไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เช่น ไม่มีการแยกเตียงสำหรับนักเรียนชาย หญิง (5 โรงเรียน) และ บางโรงเรียนไม่มีการทำความสะอาดห้องพยาบาล จึงมีสภาพรกรุงรังและเต็มไปด้วยฝุ่น (4 โรงเรียน) ตัวอย่างดังรูปที่ 4.3



รูปที่ 4.2 ห้องน้ำ



รูปที่ 4.3 ห้องพยาบาล

## ข. น้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค

ทุกโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีระบบประปาชุมชน อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่น้ำประปามีลักษณะขุ่น เหลือง มีตะกอน ไม่เหมาะแก่การอุปโภคและบริโภค โดยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกแห่งมีการติดตั้งเครื่องกรองน้ำเพื่อบำบัดน้ำก่อนการบริโภค โดยจาก 2 ใน 9 โรงเรียนมีระบบผลิตน้ำดื่มที่ได้มาตรฐาน นำมาใช้ในการบริโภค รวมถึงกิจกรรมแปรงฟันในโรงเรียนได้อย่างดี จนกระทั่งสามารถแจกจ่ายให้กับชุมชนรอบข้างและจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้โรงเรียน ขณะที่อีก 7 โรงเรียนมีเครื่องกรองน้ำขนาดกลางหรือขนาดเล็ก ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียน 2 โรงเรียนที่ระบบกรองน้ำชำรุดและไม่สามารถทำการซ่อมบำรุงได้ ซึ่งได้แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่มด้วยการจัดซื้อน้ำดื่มบรรจุถัง หรือให้นักเรียนนำน้ำดื่มมาเองจากบ้าน



รูปที่ 4.4 น้ำประปาชุมชนมีลักษณะขุ่น เหลือง ไม่เหมาะแก่การบริโภคและใช้ในกิจกรรมสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการแปรงฟัน

## ค. งบประมาณ

ในการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน ไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะหรืองบประมาณพิเศษจากหน่วยงานใดๆ ส่งไปที่โรงเรียนโดยตรง แต่มีงบประมาณจากหลายภาคส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กนักเรียน (ดังแสดงในภาคผนวก ค) ดังนี้

ภาคสาธารณสุข โดยสถานพยาบาลใช้งบการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (P&P) จาก สปสช. ในการจัดบริการอนามัยแก่เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา (อายุ 6-12 ปี) (9) งบประมาณดังกล่าวถูกจัดสรรผ่านระบบคู่สัญญาบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ (Contracting Unit for Primary Care; CUP) นอกจากนี้ สปสช. ได้จัดสรรงบประมาณผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของกองทุนสุขภาพระดับตำบล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (P&P Community; PPC) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ หรือสถานบริการ หรือหน่วยงานอื่น หรือสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชนดำเนินกิจกรรมด้านสาธารณสุขในพื้นที่ โดยผู้ขอการสนับสนุนต้องนำเสนอแผนงาน

โครงการหรือกิจกรรมเป็นรายโครงการหรือกิจกรรม และจากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณจากกองทุนดังกล่าว ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

“...อบต.ที่อื่นๆ ให้ แต่ว่าที่นี้เง่าง่มาก ทั้งที่รายได้ดีมาก...เขาก็อ้างว่าเงินไม่พอ...”

ผอ.รร.

“เรื่องเงินกองทุนส่งเสริมสุขภาพไม่มีปัญหาค่ะ เพราะว่า พี่ ผอ. เป็นหัวเรือใหญ่ของกองทุนนี้ค่ะ ...แต่ก่อนแรก ๆ ที่เขาเข้ามาเริ่มที่อนามัย พี่เขาเป็นตัวตั้งตัวตี ที่นี้พอมันอยู่มาหลายปี เขาก็เปลี่ยนวิธีจ่าย ...แต่พี่เขาก็กังอยู่ในนี้ แกก็เป็นคนทำการเงิน ทำบัญชีของกองทุน ...แล้วก็เรากับ อบต. O.K. กัน สนิทกัน ประสานงานกันได้ดีอะไรวะเนี่ยค่ะ” เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

“เงินกองทุนหลักประกัน กรรมการเขาไม่เข้าใจ เราจะเอามาทำงานเขาก็ไม่ยอมให้เรา มันยาก ...ช่วงที่พี่อยู่ รพ.สต. พี่ก็ขอกองทุน พี่ทำอยู่ประมาณ 4 ปีนะ ...จะเอาเงินมาทำงานเขาไม่ให้เรา อย่างเช่น เราไปออกในโรงเรียน ออกไปเยี่ยมผู้ป่วย เราออกไปติดตามเรื่องการคลอด เขาว่า มันเป็นหน้าที่หมอจะเอาทำไมเงิน” เจ้าหน้าที่ สสอ.

ในส่วนของภาคการศึกษา โรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรายคนของผู้เรียน ซึ่งตามเกณฑ์การใช้จ่ายเงินมีการแบ่งงบประมาณเป็น 3 ส่วน คือ 1) งบบุคลากรและค่าจ้างชั่วคราว เช่น ค่าจ้างครูอัตราจ้าง 2) งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และ 3) งบลงทุน ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากเงินอุดหนุนแล้ว โรงเรียนได้รับงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือเรียน กองทุนอาหารกลางวัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า งบประมาณบางส่วนของภาคการศึกษาสามารถนำมาใช้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กนักเรียนได้ ในบางเรื่อง ซึ่งการจัดสรรสัดส่วนงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในแต่ละด้านขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร

อย่างไรก็ตามแม้โรงเรียนจะได้รับงบประมาณจากภาคส่วนต่างๆ แต่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ยังมีความเห็นว่า งบประมาณเหล่านี้ไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมสุขภาพของเด็กนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ เช่น การปรับปรุงห้องน้ำและโรงอาหาร การจัดสถานที่สำหรับแปร่งพิน เป็นต้น โดยหลายโรงเรียนมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมสำหรับดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ไม่ได้จำเพาะกับงานส่งเสริมสุขภาพ แต่มีการจัดสรรบางส่วนมาใช้ในการดำเนินงานดังกล่าว เช่น จัดซื้อเวชภัณฑ์และอุปกรณ์กีฬา จัดหาอาหารเช้าและอาหารกลางวัน รวมถึงสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่

“กิจกรรมที่เราทำทุกปี คือ เทศน์มหาชาติก็ได้รับความช่วยเหลือดี เรื่องเงินทองก็มีบ้าง แต่เราไม่หวังอะไร ตามแต่ศรัทธาจะช่วยเท่าไร” ผอ.รร.

“ก็ประสานผู้ใหญ่บ้านหรือคนทำงานต่างถิ่นก็ขอไป เขาก็ทำผ้าป่ามาให้ สองแสนกว่าบาท ถ้างบจากเขตไม่มี” ผอ.รร.

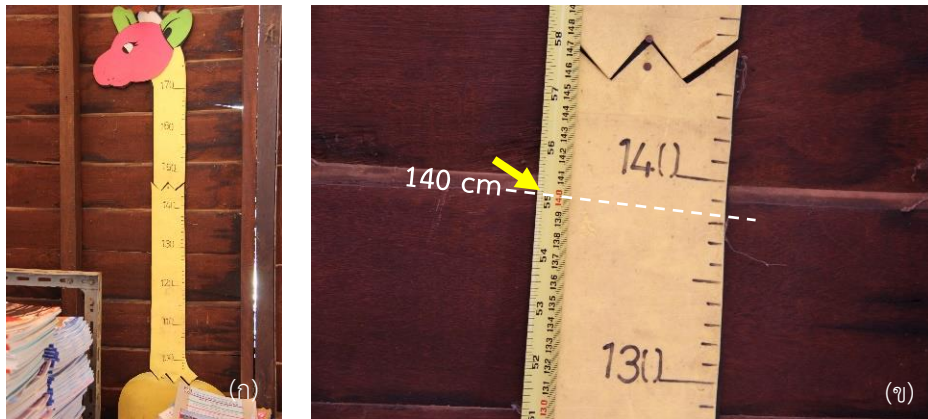


## ง. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

จากการสังเกตโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่าทั้ง 9 โรงเรียน มีวัสดุอุปกรณ์ในการชั่งน้ำหนักและวัด ส่วนสูงนักเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ชำรุดแต่ไม่มีการหามาทดแทน (5 โรงเรียน) ใช้อุปกรณ์วัดส่วนสูง แบบแถบวัดติดผนัง และเมื่อทำการสอบเทียบมาตรฐาน พบว่าขีดมาตรา (scale) ไม่เที่ยงตรง (4 โรงเรียน) ตัวอย่างดังรูปที่ 4.5

“แถบวัดและแปะผนังมันเชื่อถือไม่ได้ มันไม่แม่นยำอาจจะคลาดเคลื่อนไปครึ่งเซนต เมตรก็เห็นได้ จากสูงกลายเป็นเตี้ยได้เลย หรือจากปกติกลายเป็นเตี้ยได้” เจ้าหน้าที่ สจจ.

นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์บุคลากรของ สจจ. และ รพ.สต. พบว่าทั้ง 2 หน่วยงาน ได้ สนับสนุนแผ่นทดสอบสายตาให้กับโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ครู อนามัยและสังเกตสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า 7 ใน 9 โรงเรียน มีแผ่นทดสอบสายตา ทั้งนี้มีการใช้ งานจริงเพียง 2 โรงเรียนเท่านั้น เนื่องจากส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่จาก รพ.สต. เป็นผู้ทดสอบสายตาให้เด็ก นักเรียน อีกทั้งครูอนามัยไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้ไม่มีการใช้แผ่นทดสอบสายตาอย่าง ถูกต้อง และมีการนำไปติดในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น เสาของอาคารเรียน ขอบประตู หน้าต่าง บริเวณชานพักบันได รวมถึงใช้ตกแต่งห้องพยาบาล ตัวอย่างดังรูปที่ 4.7



รูปที่ 4.5 อุปกรณ์วัดส่วนสูงแบบติดผนัง (ก) การสอบเทียบมาตรฐาน (ข)



รูปที่ 4.6 อุปกรณ์วัดส่วนสูงที่ชำรุด



รูปที่ 4.7 แผ่นทดสอบสายตาแบบ E-chart (ก) และตำแหน่งในการติดที่ไม่เหมาะสม (ข)

จากการสังเกตยาและเวชภัณฑ์ในห้องพยาบาลพบว่า โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 4 ใน 9 โรงเรียน จัดเก็บยาและเวชภัณฑ์อย่างไม่เหมาะสม กล่าวคือ ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีป้ายบอกชื่อยาที่ชัดเจน เก็บยาในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม รวมถึงพบยาเสื่อมคุณภาพและหมดอายุ นอกจากนี้บางแห่งไม่มีการจัดเตรียมยาสำรองไว้ ตัวอย่างดังรูปที่ 4.8



รูปที่ 4.8 ตู้ยาในห้องพยาบาลที่ไม่มียา (ก) ตำแหน่งของตู้ยาที่ไม่เหมาะสม (ข)

#### จ. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

เมื่อโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จะได้รับ “คู่มือดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ” และมีสถานพยาบาลผู้ดูแลโรงเรียนเป็นวิทยากรหรือพี่เลี้ยงในการดำเนินงานตามคู่มือฯ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องพบว่าบางพื้นที่ที่มีการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ โดย สสจ. จากนั้น สสจ. จะประสานกับสถานพยาบาลในพื้นที่เพื่อให้เป็นผู้ดูแลและนำคู่มือฯ ไปมอบให้กับโรงเรียน ขณะที่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางแห่งได้รับเพียงคู่มือฯ ไม่เคยได้รับคำแนะนำจากสถานพยาบาลพี่เลี้ยง บุคลากรของโรงเรียนจึงต้องศึกษารายละเอียดในคู่มือฯ ด้วยตนเอง เมื่อมีข้อสงสัยหรือประสบปัญหา และต้องหาวิธีการแก้ไขด้วยตนเอง

## (2) การแก้ไขปัญหาสุขภาพ

ตามสิทธิประโยชน์ที่เด็กนักเรียนระดับประถม (6-12 ปี) พึงได้ และเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพองค์ประกอบที่ 5 (12, 13) เด็กนักเรียนจะต้องได้รับการตรวจสุขภาพ เช่น การประเมินภาวะการเจริญเติบโต (ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง) การทดสอบสายตาและการได้ยิน เป็นต้น แต่จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลพบว่าเด็กนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางแห่ง ได้รับการตรวจสุขภาพไม่ครบถ้วน หรือมีการตรวจแบบไม่สม่ำเสมอ และในบางครั้งต้องรอให้มีโครงการพิเศษ เช่น ตรวจวัดสายตาจากกาชาด สโมสรไลออนส์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามแม้บางโรงเรียนจะได้รับการตรวจสุขภาพโดยสถานพยาบาลในพื้นที่ครบตามสิทธิประโยชน์ แต่กลับไม่มีการเก็บข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียนรายบุคคลไว้ในโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบปัญหาในการดูแลช่วยเหลือเด็กหลังจากตรวจพบความผิดปกติ กล่าวคือ ไม่มีระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพ เช่น กรณีพบเด็กมีสายตาผิดปกติ จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อทำการดูแลต่อ โดยไม่มีการติดตามแก้ไข สาเหตุจากการสนับสนุนว่ายังไม่อยู่ในสิทธิประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นด้านการสร้างเสริมสุขภาพหรือการรักษาก็ตาม จึงพบว่าหากผู้ปกครองไม่ดำเนินการแก้ไขเอง เด็กก็จะต้องอยู่กับปัญหานั้นต่อไป ซึ่งเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานตรวจสุขภาพและแก้ปัญหาไว้ว่า

*“เราจะไปตรวจสุขภาพ ตรวจหู ตรวจตา ตรวจร่างกาย แล้วก็ฉีดวัคซีนค่ะ ข้อมูลก็อยู่ในกระดาษ แล้วก็เขียนโปรแกรม HOSXP ที่ส่งให้โรงเรียนจะเป็นสรุปผล เป็นภาพรวม”*  
เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

*“การติดตามเด็กที่มีปัญหา เราก็จะส่งข้อมูลให้กับทางโรงเรียนเป็นผู้ดูแล เราก็จะให้แค่สุขภาพ หรือว่าสอนเป็นบางครั้งที่เจอหรือไปเยี่ยมบ้านแล้วเจอ เราก็จะสอนผู้ปกครองนะคะ เพราะว่าเราก็จะเน้นเรื่องการเยี่ยมบ้าน อนามัยจะเยี่ยมบ้านอยู่แล้ว...”* เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

### 4.2.4 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การดำเนินงานอนามัยโรงเรียนในระดับพื้นที่ประกอบด้วยหลายภาคส่วนที่เข้ามามีบทบาท เช่น ภาคสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ภาคการศึกษา เช่น โรงเรียน ภาคการปกครอง เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และภาคประชาชน เช่น ชุมชนแวดล้อม และผู้ปกครองเด็กนักเรียน เป็นต้น อย่างไรก็ตามแม้หลายภาคส่วนจะเข้ามามีบทบาทและเกี่ยวข้องกันในการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน แต่การดำเนินงานขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ บางพื้นที่พบปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในการขอขบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน ขณะที่บางพื้นที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างภาคส่วนเป็นอย่างดี ยกตัวอย่างการทำงานร่วมกันของแต่ละภาคส่วนดังนี้

#### (1) ภาคสาธารณสุข

หน่วยงานภาคสาธารณสุขระดับพื้นที่ ถือเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน โดยมีบทบาทในการดำเนินงานทั้งการรับและปรับเปลี่ยนนโยบาย ตัวชี้วัดจากกระทรวงสาธารณสุขให้เข้ากับบริบทในพื้นที่ มีกระบวนการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมของจังหวัด อำเภอ และระบบคู่สัญญาบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ (CUP) นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการให้บริการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่เด็กในโรงเรียนที่รับผิดชอบ

รวมถึงส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน และรายงานข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน ภาพรวมและรายบุคคลไปยังหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนที่ให้บริการ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง พบว่าภาคสาธารณสุขมีการประสานงานกับโรงเรียนก่อนจะลงไปให้บริการอนามัย

“ในเรื่องของการดูแลสุขภาพนักเรียน ไม่ใช่สุขภาพอย่างเดียว สิ่งแวดล้อมหรือว่า กระบวนการต่างๆ ในโรงเรียนก็ต้องดูแลให้ดี...เวลาเจ้าหน้าที่เราลงไป ได้ประสานกันแล้ว ระหว่างกระทรวงศึกษาฯ เราต้องไปเป็นหลักในการทำ แต่จริงๆ ต้องร่วมกันนะ ต้องร่วมกัน ทำ” สสจ.

“อย่างเดือนมิถุนาเป็นเดือนที่ต้องขอข้อมูลนักเรียน เพื่อมาวางแผนว่าเราจะเบิก วัคซีนเท่าไร พอได้วัคซีนมาเราก็มีหนังสือแจ้งลงไปโรงเรียนว่าเราจะไปตรวจสุขภาพวันไหน จึงจะสะดวก” เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

## (2) ภาคการศึกษา

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด มีบทบาทในการติดตามสุขภาพและ ตรวจสุขภาพนักเรียนเบื้องต้น เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ตรวจความสะอาดร่างกาย นอกจากนี้ยังมี หน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานในภาคสาธารณสุข เช่น รพ.สต. หรือ รพช. ที่รับผิดชอบในการ ให้บริการตรวจสุขภาพและให้วัคซีน และต้องรายงานข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน ภาพรวมและ รายบุคคลไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรายงานข้อมูลสุขภาพ รายบุคคลไปยังผู้ปกครอง อย่างไรก็ตามทัศนคติของผู้อำนวยการโรงเรียนถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อ ความสำเร็จในการดำเนินงานอนามัยโรงเรียน เนื่องจากการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ของผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นสำคัญ

“คือมันไม่ยั่งยืน ทั้งๆ ที่โครงการนี้เกิดมานานแล้วเป็นสิบปีแล้ว เพราะโรงเรียนทำ เต็มที่ไปแล้วเหมือนไฟไหม้ฟาง...พอได้เพชรทุกอย่างจบ ทำเพื่อให้ตัวเองผ่านไปก็มี” ผอ.รร.

“ทีนี้ถ้าสถานศึกษาไม่เป็นแหล่งต้นแบบองค์ความรู้ของเด็ก เขาจะนำอะไรไปใช้ ใน บ้าน เพียงแต่อ่านออก เขียนได้ แล้วการดำเนินชีวิตประจำวันมันไม่ได้ส่งเสริมเรื่องสุขอนามัย ของเด็กนะ มันก็คงไม่ใช่” ผอ.รร.

## (3) ภาคการปกครอง

อบต. มีบทบาทสำคัญในการดูแลและจัดสรรเงินในกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับ ท้องถิ่นหรือพื้นที่ (PPC) เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถเขียน แผนงานโครงการหรือกิจกรรม เพื่อขอการสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าวได้ โดยจะได้รับการอนุมัติ หลังจากผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนฯ จากการเก็บข้อมูลในพื้นที่พบว่าผู้ปฏิบัติงาน บางท่านยังประสบปัญหาในการขอเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ และหลายท่านยังไม่ทราบว่ามีการ กองทุน ดังกล่าว

“ผมก็รู้ว่ามีการกองทุนสุขภาพตำบล...แต่ตรงนี้เขาก็จะทุ่มไปที่ผู้สูงอายุ แล้วก็เล่น ตามที่มันเป็นกระแส โครงการกับเด็กไม่ค่อยได้ยิน” ผอ.รร.

### (3) ภาคประชาชน

ชุมชนและผู้ปกครองเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลสุขภาพของเด็กนักเรียน โดยการดำเนินงานจะต้องได้รับการสนับสนุน ได้รับคำแนะนำ หรือการอำนวยความสะดวกจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน นำไปสู่การพัฒนาสุขภาพของเด็กนักเรียนในชุมชนทั้งในภาพรวมและรายบุคคล จากการสอบถามบุคคลในพื้นที่ พบว่าบางพื้นที่ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ ทำให้การดำเนินงานด้านสุขภาพของเด็กประสบผลสำเร็จ อย่างไรก็ตามบางพื้นที่ยังมีปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินงานด้านสุขภาพของเด็กนักเรียน ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

“...เราต้องทำอาคารทำให้สะอาดประกอบกันด้วย และชุมชนมาช่วยเต็มที่ พอได้ก็คุ้มค่า และครูก็ไม่มากก็ทำด้วยกันทุกคนก็ได้ก็ยุ่งกัน...ช่วยกันคนละอย่างสองอย่าง”  
ผอ.รร.

“ตัวชีวิตที่น่าจะตัดออกจากโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ คือการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างโรงเรียนผมแค่เรียกมาประชุม ยังไม่มีเวลาเลย มันพุดยาก” ผอ.รร.

#### 4.2.5 ระบบข้อมูลและรายงาน

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เกี่ยวข้อง และลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบว่าแบบบันทึกและเครื่องมือในการรายงานข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียนมีความซ้ำซ้อน บางอย่างไม่ได้รับการปรับปรุงตามเกณฑ์มาตรฐานที่เปลี่ยนไป และมีข้อจำกัดในการนำไปใช้งาน โดยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน ต่างก็เลือกใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่ไม่มีโรงเรียนใดเลยที่มีข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนครบถ้วนสมบูรณ์ จึงไม่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ดังแสดงในรายละเอียดต่อไปนี้

เครื่องมือสำหรับบันทึกและรายงานข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ ได้แก่

#### (1) แบบบันทึกข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียน มีทั้งที่เป็นแบบบันทึกกระดาษและเป็นระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และมีชนิดเก็บข้อมูลรายบุคคลและภาพรวมของโรงเรียน

- 1.1 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)
- 1.2 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สามัญศึกษา 3; สศ.3)
- 1.3 แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6
- 1.4 โปรแกรมการเก็บข้อมูลสุขภาพเด็กและประเมินผลรายบุคคล (Student Health) โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย โดยคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ร่วมกับ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- 1.5 เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบรายงานประจำตัวนักเรียน (ปพ.6)
- 1.6 เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระเบียบวาระ (ปพ.8)
- 1.7 ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Data Management Center; DMC)

## (2) โปรแกรมประเมินภาวะการเจริญเติบโตของเด็กนักเรียน

- 2.1 โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการ (อายุ 1 วัน-19 ปี) หรือ INMU-ThaiGrowth
- 2.2 โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด-18 ปี หรือ Bureau of Nutrition-Growth Surveillance Program (BNutri-GSP)

## (3) โปรแกรมระบบงานโรงพยาบาล

- 3.1 JHCIS (Java Health Center Information System)
- 3.2 HOSxP-PCU

โดยสามารถสรุปสถานที่ใช้งานและความเกี่ยวข้องกันของเครื่องมือแต่ละชนิด ได้ดังข้อมูลและรายงานสุขภาพเด็กนักเรียนในรูปที่ 4.9 โดยเครื่องมือที่เป็นโปรแกรมและแบบบันทึกข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียนที่ 1.1-1.4 มีวัตถุประสงค์สำหรับบันทึกและรายงานข้อมูลสุขภาพโดยตรง สำหรับเครื่องมือที่ 1.5-1.7 เป็นเครื่องมือที่มุ่งเน้นสำหรับการบันทึกและรายงานผลการศึกษาหรือประวัติของเด็กนักเรียน และมีการบันทึกข้อมูลสุขภาพในบางเรื่อง เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น เมื่อพิจารณารายการที่ควรบันทึกของเครื่องมือแต่ละชิ้น พบว่าเครื่องมือที่ 1.1-1.7 มีความซ้ำซ้อน (ตารางที่ 4.10) พบระเบียบสะสม (ปพ.8) ที่ไม่มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน กล่าวคือ ยังใช้เกณฑ์ประเมินภาวะโภชนาการของกองอนามัยโรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2530 (รูปที่ 4.10 ก) ทั้งที่ปัจจุบันมีการปรับปรุงเกณฑ์อ้างอิงน้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการใหม่ประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2542 โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน เลือกใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันตามความสะดวก ยกเว้นระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ซึ่งเป็นเพียงเครื่องมือเพียงชิ้นเดียวที่มีการใช้งานในทุกโรงเรียน อย่างไรก็ตาม DMC เป็นเครื่องมือที่มีรายการในการบันทึกข้อมูลสุขภาพไม่ครบถ้วน กล่าวคือ บันทึกเพียงข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูง และมีการประเมินภาวะโภชนาการเฉพาะน้ำหนักตามเกณฑ์อายุและส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ แต่ไม่มีการประเมินผลน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ในขณะที่เดียวกันแม้บางโรงเรียนมีการใช้เครื่องมือที่มีหัวข้อในการบันทึกข้อมูลสุขภาพครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ แต่ก็ไม่มีการเรียนกลุ่มตัวอย่างใดเลยที่มีการบันทึกข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนไว้อย่างสมบูรณ์ (ตารางที่ 4.10 และรูปที่ 4.10 ข และ ค) ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนได้ให้ข้อมูลว่า

*“สค.3 ที่ไม่ได้ใช้ เพราะทาง รพ.สต. เขาไม่เคยเรียกหาหลักที่ค่ะ ครูประจำชั้นเอามาให้เขาก็ไม่เขียนใส่ให้เรา...ตรวจ ฉีดวัคซีน หรืออะไร เขาก็ไม่กรอกข้อมูลมาให้เรา ก็เลยเลิกทำ เพิ่งจะเลิกทำปีที่แล้วนะค่ะ”* ครูอนามัย

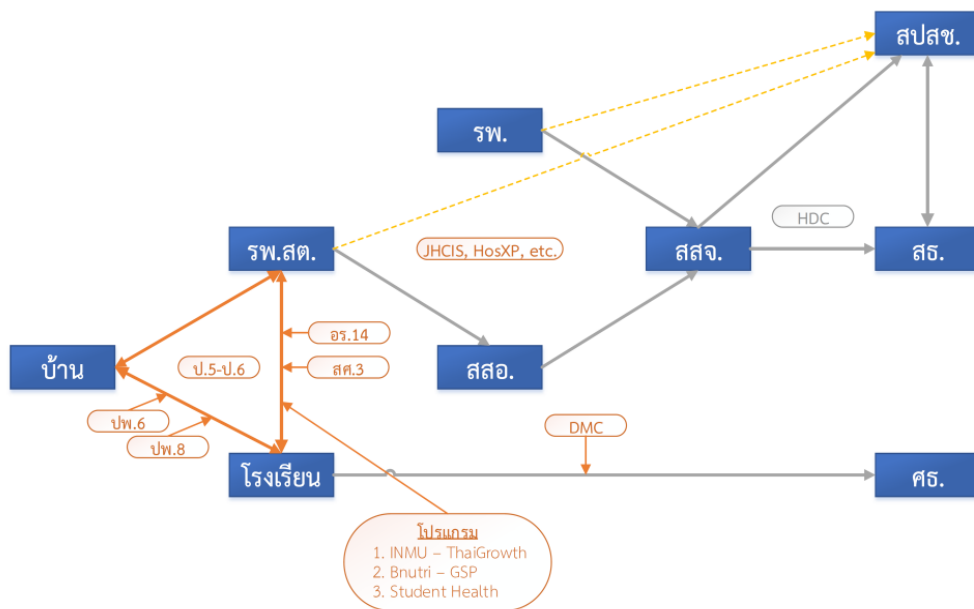
*“ข้อมูลการให้บริการจะถูกบันทึกลงในใบเหลือง (สค.3) แต่ส่วนใหญ่ครูจะมาขอข้อมูลที่โรงพยาบาลมากกว่าเพื่อนำไปทำผลงาน”* ทันตแพทย์ สจจ.

*“แบบ ป.5-ป.6 มีให้โรงเรียนทุกปี ก็คือ ถ้า ป.5 ใหม่ เราก็จะให้คุณครูทุกปี”* เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

*“ตอนนี้ไม่มี เมื่อก่อน เขาเอามาแจก แต่ว่าตอนหลังไม่เห็นเอามาให้เลย ก็เลยไม่ได้ทำ แบบบันทึก ป.5-ป.6 ตัวนี้”* ครูอนามัย

ในส่วนโปรแกรมประเมินภาวะโภชนาการ ประกอบด้วย 2 โปรแกรมหลัก ซึ่งมีความสามารถในการประเมินผลตามตัวชี้วัด (น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง) เท่าเทียมกัน (ตารางที่ 4.11) แต่โปรแกรม BNutri-GSP มีข้อดีแตกต่างจากโปรแกรม INMU-ThaiGrowth ในเรื่องของการแสดงแนวโน้มการเจริญเติบโตในรูปแบบกราฟและคำอธิบาย รวมถึงคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามโปรแกรมเหล่านี้ไม่ได้ถูกใช้งานอย่างแพร่หลายเท่าที่ควร แม้จะมีการประชาสัมพันธ์ลงไปในพื้นที่ พบโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3 ใน 9 โรงเรียนที่ใช้โปรแกรม INMU-ThaiGrowth ในขณะที่ไม่มีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและสถานพยาบาลใดใช้โปรแกรม BNutri-GSP (ตารางที่ 4.11 และ ตารางที่ 4.12) สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความเข้ากันไม่ได้ของโปรแกรมกับระบบปฏิบัติการ (Microsoft Windows) และผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนใน สสจ. ได้ให้ข้อคิดเห็นต่อโปรแกรม BNutri-GSP ว่า

“... เป็นโปรแกรมที่ดีมากดูเป็นรายบุคคล เป็นโปรแกรมเฝ้าระวังโภชนาการ...เอาชื่อนักเรียนน้ำหนักส่วนสูง แล้วคำนวณออกมา และมีคำแนะนำเฉพาะรายบุคคลให้ด้วย....แต่ รพ.สต. เขาบอกว่ามันช้าซ้อน ต้องศิษย์ข้อมูลเยอะ ช้าซ้อนกับ JHCIS HOSxP” เจ้าหน้าที่ สสจ.










รูปที่ 4.9 แสดงระบบข้อมูลและรายงานสุขภาพเด็กนักเรียน

สำหรับโปรแกรมที่ใช้ในระบบงานโรงพยาบาล โดยทั่วไป รพ.สต. มีการบันทึกข้อมูลการให้บริการของสถานพยาบาลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว ซึ่ง รพ.สต. ส่วนใหญ่เลือกใช้โปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่งระหว่าง JHCIS และ HOSxP-PCU เนื่องจากมีความคล่องตัวและความเหมาะสมในการส่งรายงานสูง ดังนั้นข้อมูลสุขภาพของนักเรียนจึงถูกบันทึกลงในโปรแกรมระบบงานโรงพยาบาลของแต่ละ รพ.สต. เป็นหลัก โดยไม่มีการบันทึกลงใน สสจ. ซึ่งเป็นแบบบันทึกข้อมูลสุขภาพเด็กนักเรียนโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (รูปที่ 4.10 ค)





ตารางที่ 4.10 แสดงรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกและรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน

เครื่องมือ	(1.1) อร.14	(1.2) สศ.3	(1.3) ป.5 - ป.6	(1.4) Student Health	(1.5) ปพ.6*	(1.6) ปพ.8*	(1.7) DMC*
<b>ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือ</b>							
1. ภาพตัวอย่าง							
2. ผู้จัดทำ	สำนักส่งเสริมฯ	กองอนามัยโรงเรียนฯ	สำนักส่งเสริมฯ	สำนักส่งเสริมฯ รพ.รามาริบัติ	สำนักทดสอบฯ	สำนักทดสอบฯ	สำนักนโยบายฯ
3. Platform	กระดาษ	กระดาษ	กระดาษ	อินเทอร์เน็ต	กระดาษ	กระดาษ	อินเทอร์เน็ต
4. รูปแบบการรายงานผล	ภาพรวม	รายบุคคล	รายบุคคล	ภาพรวม รายบุคคล	รายบุคคล	รายบุคคล	ภาพรวมรายบุคคล
5. ผู้บันทึก	ครูผู้รับผิดชอบ จนท.สาธารณสุข	ครูผู้รับผิดชอบ จนท.สาธารณสุข	นักเรียน ชั้น ป.5 - ป.6	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูผู้รับผิดชอบ	ครูผู้รับผิดชอบ
6. จำนวนโรงเรียนที่มีการใช้งาน	4	5	3	0	8	2	9
7. จำนวนโรงเรียนที่มีการใช้งานอย่างสมบูรณ์**	0	0	0	NA	0	0	9
<b>ส่วนที่ 2 รายละเอียดของเครื่องมือ</b>							
1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.1 วัน/เดือน/ปีเกิด	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.2 กลุ่มเลือด	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗
1.3 โรคประจำตัว	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗
1.4 ประวัติแพ้ยา	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗
1.5 ประวัติการเจ็บป่วย	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗
2. การติดตามภาวะการเจริญเติบโต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.1 ค่าการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓

เครื่องมือ	(1.1) อร.14	(1.2) สศ.3	(1.3) ป.5 – ป.6	(1.4) Student Health	(1.5) ปพ.6*	(1.6) ปพ.8*	(1.7) DMC*
2.2 การแปลผล	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓
(ก) น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ	✓	✓	✓	✓	✗	✓*	✓
(ข) ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ	✓	✓	✓	✓	✗	✓*	✓
(ค) น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗
3. การทดสอบสายตา	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗
3.1 ค่าที่วัดได้	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗
3.2 การแปลผล/ สรุปลผล เช่น ปกติ ผิดปกติ	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗
4. การทดสอบการได้ยิน	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗
4.1 ค่าที่วัดได้	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
4.2 การแปลผล/ สรุปลผล เช่น ปกติ ผิดปกติ	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗
5. การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	✓	✓	✓+	✓	✗	✗	✗
6. การให้วัคซีน	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗
6.1 ชนิดวัคซีน	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗
6.2 วันที่ฉีดวัคซีน	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
7. การตรวจสุขภาพนักเรียน	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
7.1 การตรวจสุขภาพด้วยตนเอง	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗
7.2 การตรวจสุขภาพโดยครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ความสะอาดและความสมบูรณ์ของร่างกาย)	✓**	✓	✗	✓	✓	✗	✗
7.3 การตรวจสุขภาพโดยแพทย์ (เช่น การตรวจปอด หัวใจ ตับ กระเพาะอาหาร ฯลฯ)	✓**	✓	✗	✗	✗	✗	✗

**หมายเหตุ**

- \* พิจารณาเฉพาะการรายงานข้อมูลสุขภาพ ✓\*
- \*\* สมบูรณ์ หมายถึง บันทึกข้อมูลครบถ้วนอย่างต่อเนื่อง ✓\*\*
- NA เป็นโครงการนำร่องในบางพื้นที่ จึงยังไม่สามารถประเมินการใช้งานได้ ✓+
- ✓ มี
- ✗ ไม่มี

เกณฑ์เปรียบเทียบน้ำหนักและส่วนสูงขึ้นกับปีที่จัดพิมพ์ ปพ.8  
รวมเป็นการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรทางการแพทย์  
การตรวจความสะอาดของช่องปากและฟัน

<b>คำย่อ</b>	อร.14	สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)
	สศ.3	สามัญศึกษา 3 (สศ.3)
	ป.5 - ป.6	แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5 - ป.6
	ปพ.6	เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบรายงานประจำตัวนักเรียน (ปพ.6)
	ปพ.8	เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระเบียบสะสม (ปพ.8)
	DMC	ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center; DMC)
	Student Health	โปรแกรมการเก็บข้อมูลสุขภาพเด็กและประเมินผลรายบุคคล
	กองอนามัยโรงเรียนฯ	กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
	สำนักส่งเสริมฯ	สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
	สำนักทดสอบฯ	สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
	สำนักนโยบายฯ	สำนักนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
	รพ.รามาริบัติ	โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตารางที่ 4.11 แสดงรายละเอียดของโปรแกรมประเมินภาวะโภชนาการทั้ง 2 โปรแกรม

หัวข้อ	INMU-ThaiGrowth	BNutri-GSP
		
ผู้สนับสนุน	สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
การแปลผล	รายบุคคลและภาพรวม	
ตัวชี้วัด	น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง	
การแสดงผล ด้วยข้อความ/ตัวเลข	1. ข้อความบอกภาวะการเจริญเติบโต 2. จำนวนและร้อยละของภาวะการเจริญเติบโตเป็นภาพรวม	
การแสดงผล ด้วยรูปภาพ/แผนภูมิ	ไม่มี	1. กราฟการเจริญเติบโต 2. คำอธิบายภาวะและแนวโน้มการเจริญเติบโต
คำแนะนำในการแก้ไข	ไม่มี	การบริโภคอาหารตามภาวะการเจริญเติบโต (ชนิด ปริมาณ และรูปภาพอาหาร)
จำนวน รร. ที่ใช้งาน	3	0

ตารางที่ 4.12 แสดงผลสำรวจการใช้เครื่องมือต่างๆ ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน

ลำดับ	เครื่องมือ	1SD	1MD	1LD	1SB	1MB	1LB	2SD	2SB	2MB
1	อร.14	x	x	x	x	✓	✓	✓	✓	x
2	สศ.3	x	x	x	✓	✓	x	✓	✓	✓
3	ป.5-ป.6	x	x	✓	x	x	✓	x	✓	x
4	Student Health	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5	ปพ.6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓
6	ปพ.8	x	x	x	x	x	✓	x	✓	x
7	DMC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	INMU-ThaiGrowth	✓	x	✓	x	x	x	✓	x	x
9	BNutri-GSP	x	x	x	x	x	x	x	x	x

#### 4.2.6 การติดตามและประเมินผล

หน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ได้แก่ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งทำการประเมินภายใต้โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ที่มุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การดำเนินงานตามมาตรฐาน คุณภาพการประเมิน และการเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โดยประเมินตามสภาพจริงที่ปรากฏเกิดขึ้นในขณะทำการประเมิน มีการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่มีความน่าเชื่อถือและมั่นใจได้ว่าข้อมูลถูกต้องเป็นจริง (13) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ภายใต้การประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประเมินมุ่งเน้นเพื่อให้ทราบระดับคุณภาพ ความก้าวหน้าในการพัฒนาของสถานศึกษา และรายงานต่อสาธารณชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (17) มีรายละเอียดวิธีประเมิน ดังตารางที่ 4.13

“คณะกรรมการประเมิน รร.ส่งเสริมสุขภาพมี จนท.สาธารณสุขและศึกษา ส่วนมากจะเป็น ผอ.รร. แต่รูปแบบใหม่ผมให้ลธิธิ รพ.สต. เขาตั้งทีมเฉพาะในพื้นที่ของเขาได้ เขาอาจจะเอาเจ้าหน้าที่ใน รพ.สต. บวกกับ ผอ. หรือว่าครูในโรงเรียนมาเป็นคณะกรรมการประเมินก็ได้” เจ้าหน้าที่ สสจ.

“จะทำให้ผลการดำเนินงานด้านสุขภาพดีกว่านี้ ต้องให้เรื่องสุขภาพเป็นหนึ่งในเกณฑ์ของ สมศ.”

ผอ.รร.

ตารางที่ 4.13 มาตรฐานการประเมินงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยแบ่งตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หัวข้อพิจารณา	มาตรฐาน		สมศ. ประเมินมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน
	ระดับทองแดง เงิน ทอง	ระดับเพชร	
คณะกรรมการ	1) บุคลากรจาก สสจ. และ/หรือสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา 2) บุคลากรจาก สสอ. บุคลากรจาก โรงพยาบาลชุมชน 3) บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4) ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูที่ผ่านการประเมิน เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง มาแล้ว 5) บุคลากรจากเทศบาล และ/หรือโรงเรียน จากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน (เฉพาะอำเภอที่มีโรงเรียนในสังกัด) 6) บุคลากรอื่นๆ ตามความเหมาะสม	1) บุคลากรจากศูนย์อนามัย 2) บุคลากรจาก สสจ. 3) บุคลากรจาก สสอ. 4) บุคลากรจากสำนักงานควบคุม ป้องกันโรค 5) บุคลากรจากศูนย์สุขภาพ สุขภาพจิตโรงพยาบาล 6) บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา 7) บุคลากรจาก อปท. 8) บุคลากรอื่นๆ ตามความ เหมาะสม	คณะกรรมการจากภายนอกที่ได้รับ การรับรองจาก สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน)
ตัวชี้วัด	68 ตัวชี้วัด	68+19 ตัวชี้วัด	มาตรฐานที่ 1
วิธีการประเมิน	1) พิจารณาเอกสารและหลักฐาน 2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 3) สสำรวจสภาพจริง		1) พิจารณาข้อมูลบันทึกสุขภาพ 2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 3) สังเกตผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม
รอบการประเมิน	ทุก 3 ปี (สุ่มประเมินซ้ำทุก 1 ปี)		ทุก 5 ปี

### 4.3 กรณีตัวอย่างตามประเด็นสุขภาพ

รวบรวมประเด็นปัญหาสุขภาพหลัก ซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงานได้เป็นกรณีตัวอย่าง 6 เรื่อง ได้แก่

#### 4.3.1 ภาวะการเจริญเติบโต น้ำหนัก ส่วนสูง

ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน กำหนดให้มีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และประเมินภาวะการเจริญเติบโตอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง พบว่าครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการวัดและจดบันทึก แต่จากการสังเกตโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีโรงเรียนใดเลยที่มีเครื่องวัดส่วนสูงที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งไม่มีการสอบเทียบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนัก ซึ่งอุปกรณ์ที่ไม่ได้มาตรฐานเหล่านี้ส่งผลให้ค่าที่วัดได้ไม่ถูกต้อง

ข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูงที่วัดได้จะถูกนำไปบันทึกต่อในหลายช่องทาง ได้แก่ 1) ลงในโปรแกรมหรือแบบบันทึกที่แต่ละโรงเรียนเลือกใช้ ซึ่งมีทั้งรูปแบบกระดาษและอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตามความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล ขึ้นอยู่กับความใส่ใจของผู้รับผิดชอบ ดังจะเห็นได้จากข้อสรุปในหัวข้อ 4.2.5 และตัวอย่างบันทึกในรูปที่ 4.11 ทั้งนี้โรงเรียนส่วนใหญ่เก็บข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงไว้โดยไม่มีการประเมินเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน มีเพียง 3 ใน 9 โรงเรียนที่มีการใช้โปรแกรมประเมินภาวะโภชนาการ (INMU-ThaiGrowth) แต่ผลการประเมินไม่ต่อเนื่อง ซึ่งมีสาเหตุจากการเปลี่ยนครูอนามัยผู้รับผิดชอบ ช่องทางที่ 2) ข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูง ถูกส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ รพ.สต. เพื่อบันทึกข้อมูลรายบุคคลในโปรแกรมรายงาน JHCIS หรือ HOSxP-PCU และรายงานผลการประเมินแบบภาพรวมคืนให้กับโรงเรียน เป็นที่น่าเสียดายที่โปรแกรมดังกล่าวไม่สนับสนุนการออกคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาการเจริญเติบโตเป็นรายบุคคล และช่องทางสุดท้าย 3) โรงเรียนเองก็มีการรายงานข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูงไปยังกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษาละ 3 ครั้ง ผ่านทางระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) (18) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำรายงานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลสำหรับการจัดสรรงบประมาณ จึงมุ่งเน้นการส่งข้อมูลให้ทันเวลาก่อนวันปิดระบบ (ก่อน 10 มิถุนายน ของทุกปี) ทั้งนี้ระบบ DMC ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จะเห็นได้จากการสุ่มตรวจสอบข้อมูลในระบบรายงาน DMC พบว่าโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างบางแห่ง รายงานค่าน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กนักเรียนทุกคนเท่าเดิมตลอดการรายงานทั้ง 3 ครั้ง ใน 1 ปีการศึกษา ซึ่งขัดแย้งกับความเป็นจริงที่น้ำหนักและส่วนสูงของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้เมื่อระบบการประมวลผลเสร็จสิ้น โรงเรียนสามารถดาวน์โหลดผลการประเมินตามเกณฑ์การเจริญเติบโตได้ 2 ใน 3 เกณฑ์ ได้แก่ น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ และส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ แต่ไม่มีการประเมินน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ครูอนามัย พบว่าไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการติดตามการเจริญเติบโตของเด็กนักเรียน แต่ใช้การสังเกตรูปร่างและพฤติกรรมเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่าช่องทางในการบันทึก ส่งรายงาน และประเมินผลการเจริญเติบโต มีความซ้ำซ้อนกันหลายช่องทาง แต่กลับไม่มีช่องทางใดเลยที่ทำได้อย่างสมบูรณ์ และไม่มีการติดตามแก้ปัญหารายบุคคลในระยะยาว

บันทึกการเจริญเติบโต											
ชั้น	อายุ ปี/เดือน	วัน/เดือน/ปี		น้ำหนัก (ก.ก.)		ส่วนสูง (ซ.ม.)		เกณฑ์น้ำหนัก		เกณฑ์ส่วนสูง	
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ป.2	7/5	20	พ.ค. 55	28		128		ปกติ		ปกติ	
ป.4	9/5	20	พ.ค. 57	35	41	139	142	ปกติ	ปกติ	ปกติ	ปกติ

บันทึกการเจริญเติบโต ปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 (1 สิงหาคม) และ ครั้งที่ 2 (1 กุมภาพันธ์)

วัน เดือน ปี										
อายุ ปี/เดือน										
น้ำหนัก (ก.ก.)					30	30				
ส่วนสูง (ซ.ม.)					110	110				
ภาวะการเจริญเติบโต										

ปกติ (ป)      ต่ำกว่าเกณฑ์ (ต)      มากกว่าเกณฑ์ (อ)

บันทึกการตรวจสายตาและการได้ยิน

วัน เดือน ปี									
วัดสายตา	ขวา								
ไม่สวมแว่น	ซ้าย								
วัดสายตา	ขวา								
สวมแว่น	ซ้าย								
วัดสายตาโดยใช้ PIN HOLE	ขวา								
	ซ้าย								
การได้ยิน	ขวา								
	ซ้าย								

รูปที่ 4.11 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลน้ำหนักและส่วนสูงที่ไม่ครบถ้วน

### 4.3.2 ความผิดปกติการมองเห็น

ตามแนวทางการดูแลสุขภาพเด็กไทย โดยราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (19) กำหนดให้ทดสอบสายตาเด็กอายุ 6-12 ปี อย่างน้อย 1 ครั้ง ใน 2 ปี นอกจากนี้ตามเกณฑ์มาตรฐานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 บริการอนามัยโรงเรียน ตัวชี้วัดการเฝ้าระวังสุขภาพ กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป ได้รับการตรวจสายตาปีละ 1 ครั้ง

จากการศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 7 ใน 9 โรงเรียน มีการทดสอบสายตา คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (รูปที่ 4.9 ข) ซึ่งผู้ทำการทดสอบสายตาคือเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ครูอนามัย หรือเจ้าหน้าที่จากโครงการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน ใช้วิธีการทดสอบด้วย E-chart หรือการสังเกตพฤติกรรมและซักถามเด็กนักเรียน โดยพบความผิดปกติ ร้อยละ 0.8 ซึ่งมาจาก 2 ใน 7 โรงเรียนนั้น ในขณะที่มีเด็กนักเรียนเพียงโรงเรียนเดียวที่ได้รับการแก้ไขความผิดปกติโดยการใส่แว่นจาก “โครงการแว่นสายตาสภาการศึกษาไทย เพื่อเด็กนักเรียนใน

ชนบท” คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ในขณะที่อีกโรงเรียนหนึ่งยังไม่ได้รับแว่นสายตาจากโครงการเอกชนที่เข้ามาทำกิจกรรม ทั้งที่ทดสอบสายตาตั้งแต่ปีการศึกษาที่แล้ว มีหลายเหตุผลที่ทางโรงเรียนไม่ยอมดำเนินงานทดสอบสายตาเด็กนักเรียน

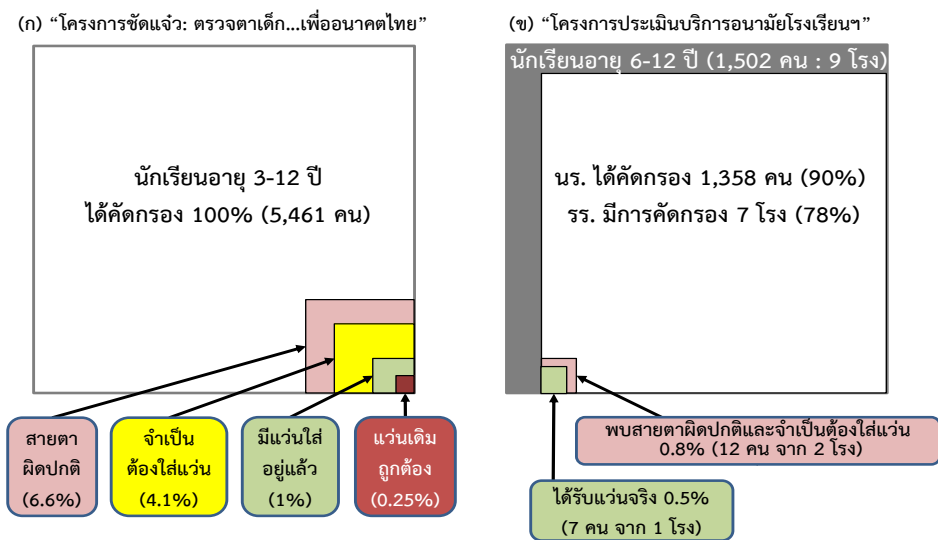
“เราไม่ได้วัดสายตาให้กับเด็กทุกคน แต่ใช้การสอบถามว่าเด็กคนไหนมองกระดานไม่ชัดหรือใช้การสังเกตดูว่าเด็กคนไหนมีผลการเรียนที่แย่ง” ครูอนามัย

“โรงเรียนไม่ได้วัดทุกปี เราจะวัดสายตาให้เด็กก็เมื่อมีโครงการเข้ามา ของกาชาดนะ...ถ้าไม่มีโครงการเข้ามาเราก็ไม่วัด เพราะวัดแล้วเด็กมันก็ไม่ได้แว่น” ครูอนามัย

“หน่วยงานอื่นช่วยเหลือไม่จริงจัง เช่น เอาเราไปวัดสายตาแล้วก็ปล่อยเราทิ้ง แล้วก็มาให้ความหวังเรา เออมาดูแล...แล้วไปโฆษณาชวนเชื่อว่าเออได้มาทำดูแลแล้วนะ” ผอ.รร.

“เนี่ยตั้งนานแล้ว ผ่านมาปีนึงแล้ว...เด็ก ป.6 มันก็เรียนจบไปแล้ว ป่านนี้ยังไม่ได้แว่นเลย” ครูอนามัย

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบอัตราการพบความผิดปกติการมองเห็นในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างกับผลการศึกษาของ “โครงการชัดเจน: ตรวจตาเด็ก...เพื่ออนาคตไทย” ที่ทำการทดสอบสายตาในเด็กนักเรียนอายุ 3-12 ปี จำนวน 5,461 คน มีการตรวจยืนยันโดยจักษุแพทย์ (20) ถือเป็นข้อมูลสถิติระดับประเทศ พบว่าอัตราความผิดปกติของสายตาที่ควรจะต้องตรวจพบอยู่ที่ ร้อยละ 6.6 และเป็นเด็กที่จำเป็นต้องสวมแว่นตา ร้อยละ 4.1 ดังแสดงในรูปที่ 4.12 (ก) แต่จากการเก็บข้อมูลในพื้นที่กลับพบความผิดปกติต่ำมากเพียงร้อยละ 0.8 เป็นที่น่าสังเกตว่าบางโรงเรียนไม่พบมีเด็กที่สายตาผิดปกติเลย ซึ่งการตรวจไม่พบความผิดปกตินี้ อาจแสดงให้เห็นถึงการทดสอบสายตาที่ไม่มีประสิทธิภาพ



รูปที่ 4.12 ผลการทดสอบสายตาเปรียบเทียบโครงการชัดเจน: ตรวจตาเด็ก...เพื่ออนาคตไทย (ก) และโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา (ข)

### 4.3.3 ความผิดปกติการได้ยิน

การทดสอบการได้ยินสามารถทดสอบเบื้องต้นได้โดยวิธีใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ถูกันเบาๆ หน้าใบหูทีละข้าง ห่างจากหูประมาณ 1 นิ้ว แล้วฟังว่าได้ยินเสียงถูนิ้วหรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู และนักเรียนสามารถทำการทดสอบได้ จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลพบว่า โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ใน 9 โรงเรียน มีการทดสอบการได้ยินแต่ไม่มีการรายงานความผิดปกติ บางโรงเรียนที่ทำการทดสอบการได้ยินโดยเจ้าหน้าที่ รพ.สต. แต่กลับไม่มีการบันทึกผลการทดสอบในแบบบันทึกสุขภาพรายบุคคลที่โรงเรียน นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์นักเรียนพร้อมทำท่าประกอบ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เคยได้รับการทดสอบและไม่รู้จักวิธีการทดสอบการได้ยิน นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบกรณีเด็กที่มีความผิดปกติการได้ยินจนถึงขั้นหูหนวก เป็นความพิการทางการได้ยิน

“...มันมีอยู่คนหนึ่ง ตอนอยู่บนบาล 2 มาเรียนทุกวันเลย มีความสุข... พอเด็กขึ้น ป.1 ชักมีปัญหา เพราะว่าครูเริ่มเขียน ก.ไก่ ข.ไข่ ให้ทำการบ้าน เด็กจะขาดเรียน ร้องไห้ ไม่มาแล้วก็พูดช้าแล้วช้าอีก ไม่รู้เรื่อง ครูก็ตีเด็ก... เราก็ดังใจว่าเด็กคนนี้ต้องผิดปกติอะไร... ไปเยี่ยมบ้านแล้วก็ถามว่าเด็กคนนี้นั้นเป็นอะไรบ้างหรือเปล่า... เด็กเค้าไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ มีแต่ตาเลี้ยงดู... ก็บอกว่าเป็นไข้หวัดยาวนาน ผมก็สังเกตว่าน้ำมูกมันจะไหลตลอด เราจึงต้องเอาเด็กไปเช็คที่โรงพยาบาล ก็พบว่า เด็กระดับ เดซิเบลการได้ยินอันนี้ บอดแล้วเป็นศูนย์... เราก้ไปทะเลาะกับเจ้าหน้าที่เขา ว่าจะทำอะไรให้มันได้ยิน เพราะมันไม่ได้มาแต่กำเนิดนะ มันเป็นโรคภัยไข้เจ็บที่นั่นก็บอกว่าย่างมากเขาก็ทำได้เป็นเด็กพิการ...” ผอ.รร.

“...หูส่วนใหญ่มันจะเป็นอะไรที่พ่อแม่เค้าจะรู้ การเลี้ยงดูมันจะสัมผัสตั้งแต่เด็กเริ่มพูดได้ ถ้าเขาไม่ได้ยินมันจะสังเกตได้แล้ว เพราะฉะนั้นเด็กพวกนี้จะถูกแก้ไขมาแล้ว ยกเว้นว่าเด็กที่ป่วยแล้วมีผลต่อการติดเชื้ในหูอันนี้ก็บ้างแต่น้อย...” เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

### 4.3.4 บริการทันตกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม (21) พบว่าการดำเนินงานบริการทางทันตกรรมที่ผ่านมา บรรลุเป้าหมายตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด กล่าวคือ กระทรวงฯ กำหนดเป้าหมายให้เด็กนักเรียนชั้น ป. 1 ได้รับการตรวจช่องปาก และได้รับบริการทันตกรรมผสมผสานอย่างสมบูรณ์ (comprehensive care) ร้อยละ 70 และ 20 ตามลำดับ ขณะที่ผลการดำเนินงานระดับประเทศอยู่ที่ร้อยละ 76 และ 39 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจและให้บริการทันตกรรมดำเนินงานได้เบ็ดเสร็จภายในกลุ่มงานเดียว คือ กลุ่มงานทันตกรรม ซึ่งมีความร่วมมือระดับ CUP ในการออกหน่วยและแก้ไขปัญหา อย่างไรก็ตามในกลุ่มตัวอย่างยังพบปัญหาการบันทึกข้อมูลสุขภาพรายบุคคลของงานทันตกรรมที่ไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ข้อมูลสุขภาพถูกบันทึกและเก็บในสถานพยาบาล แต่ไม่ถูกเก็บไว้ที่โรงเรียน

นอกจากนี้ตัวชี้วัดที่มีอยู่มุ่งเน้นการค้นหาความผิดปกติและการแก้ไขปัญหา แต่หากพิจารณาสถิติฟันผุระดับประเทศ (21) ปัญหายังไม่ถูกแก้ไขเนื่องจากแนวโน้มฟันผุคงตัวและแย่ลงในบางพื้นที่ ดังแสดงในรูปที่ 4.13 ผู้ปฏิบัติงานมีข้อคิดเห็นในการตีความนโยบายและตัวชี้วัดคลาดเคลื่อนจากวัตถุประสงค์ ดังนี้

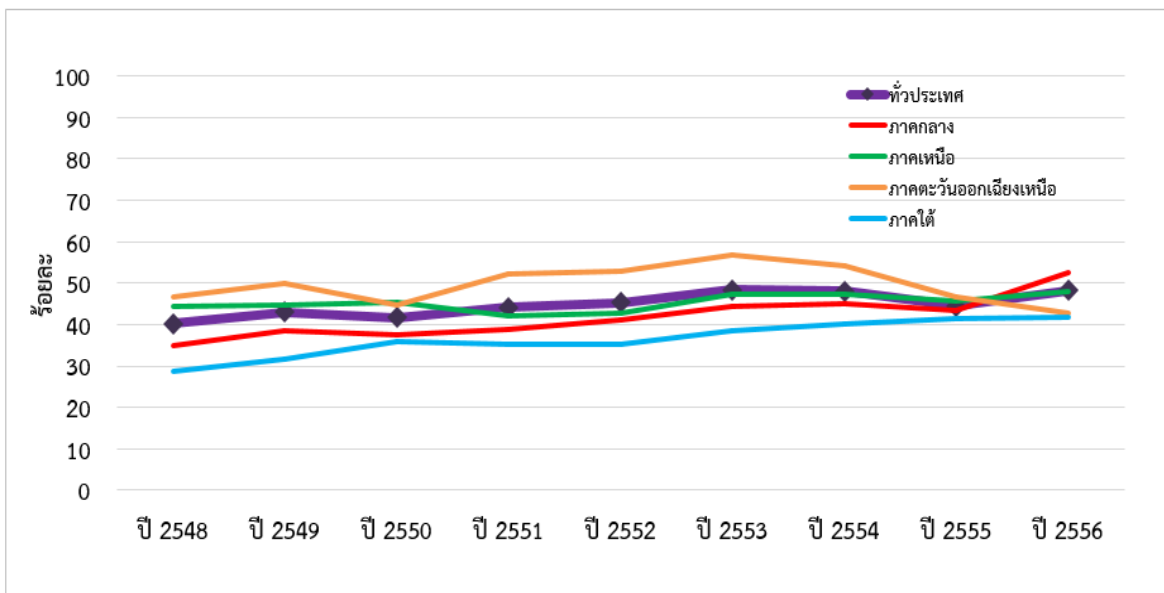


“ตีความนโยบายผิดไป โรงเรียนปลอดน้ำอัดลมแต่น้ำหวาน ซึ่งบางทีน้ำตาลสูงกว่าน้ำอัดลมด้วยซ้ำ” ทันตแพทย์ สสจ.

นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านอื่นๆ เช่น การขาดแคลนบุคลากร และการระงับตัวของบุคลากรในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง สถานที่ให้บริการด้านทันตกรรมในโรงเรียนไม่ได้มาตรฐาน สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปาก และพื้นที่ดี เช่น การจำหน่ายขนมกรุบกรอบ น้ำหวานและน้ำอัดลม ทั้งในโรงเรียนและรอบโรงเรียน สถานที่แปร่งพื้นไม่ได้มาตรฐาน และการขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับแปรงฟัน

“ปัญหาที่ทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่ไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดได้คือ...การระงับตัวของบุคลากร ไม่กระจายตามระบบที่ควรจะเป็น...สถานที่ถ้าเราจะไปออกหน่วยที่โรงเรียนเลย ค่อนข้างลำบาก คุณภาพก็จะด้อยกว่าการเข้ามาใช้บริการที่สถานพยาบาล” ทันตแพทย์ สสจ.

“การเข้าถึงอาหารและการเข้าถึงน้ำอัดลมของเด็ก ร้านสะดวกซื้อมีขายทุกที่ เด็กเข้าถึงได้ง่าย แม้ห้ามขายในโรงเรียน แต่ร้านโรงเรียนมีขายไปห้ามไม่ได้” ทันตแพทย์ สสจ.



รูปที่ 4.13 ร้อยละของเด็กนักเรียนอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ

#### 4.3.5 ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก

ตามรายการชุดสิทธิประโยชน์ของ สปสช. (9) กำหนดให้เด็กอายุ 6-12 ปีทุกคนต้องได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กสัปดาห์ละ 1 เม็ด เพื่อป้องกันภาวะโลหิตจาง จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลพบว่า โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนไม่มีข้อมูลจำนวนนักเรียนที่มีภาวะโลหิตจางหรือเป็นโรคธาลัสซีเมีย นอกจากนี้มีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 ใน 9 โรงเรียนที่ได้รับสนับสนุนยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กจากสถานพยาบาลที่รับผิดชอบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 และมีจำนวน 3 ใน 9 โรงเรียนที่เคยได้ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในอดีต แต่ไม่มีความต่อเนื่อง และไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กนักเรียน

“อย่างปีที่แล้ว ที่เกลือผสมไอโอดีนที่มันฮือฮากันอยู่ ทำไมเด็กโง่ ทำไมเด็กเรียนแย่ เขาก็เอาไอโอดีน ชาติเหล็กไปเสริมตรงนี้ ก็อย่างที่บอกมันเป็นยุคๆ มันไม่ได้มีสม่ำเสมอ” ผอ.รร.

“เมื่อก่อนไม่เคยได้ยา เพราะโรงพยาบาลไม่สนับสนุนมาให้ แต่ตอนนี้คุยกันเข้าใจแล้ว โรงพยาบาลได้จัดซื้อและแจกให้แล้ว” เจ้าหน้าที่ รพ.สต.

“เมื่อก่อนไม่ทราบที่ต้องให้ รพ. จัดซื้อให้ด้วย เข้าใจว่าจะมียาสนับสนุนมาจากส่วนกลาง หนังสือจากกระทรวงที่ว่าก็ไม่เคยเห็น แต่ตอนนี้ทราบแล้วก็จัดซื้อแล้วให้ รพ.สต. มารับ” เจ้าหน้าที่ รพช.

#### 4.3.6 ปัญหาพฤติกรรม สมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิสซึม

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้โรงเรียนคัดกรองเด็กนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม สมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิสซึม เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสม เช่น แยกห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความผิดปกติ หรือจ้างครูพี่เลี้ยงเพื่อให้การดูแลเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูอนามัย ไม่พบว่ามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใดเลยที่มีการประเมิน IQ/EQ ให้กับนักเรียน แต่มีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพียง 4 ใน 9 โรงเรียนที่มีการประเมินพฤติกรรม คัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องการเรียนรู้ และออทิสซึม ด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (Strengths and Difficulties Questionnaire; SDQ) และแบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม (KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism) โดยครูที่ได้รับการอบรมเฉพาะ หรือครูอนามัยเป็นผู้ทำการคัดกรอง เมื่อพบว่าเด็กมีปัญหาพัฒนาการและการเรียนรู้ โรงเรียนจะขอความยินยอมจากผู้ปกครอง เพื่อส่งเด็กนักเรียนให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจและยืนยันผลอีกครั้ง หลังจากนั้นจึงแจ้งไปยังหน่วยงานต้นสังกัด และดำเนินการแก้ไขปัญหาตามความสามารถของโรงเรียน เช่น การแยกห้องเรียนพิเศษ หรือจัดการเรียนการสอนเสริมหลังเลิกเรียน

ปัจจุบันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน เด็กในโรงเรียนตัวอย่างที่ได้รับการตรวจและยืนยันผลแล้วมีความผิดปกติจริง ทั้งหมดไม่ได้รับการดูแลทางการแพทย์ต่อ ทั้งที่บางกรณีต้องได้รับคำแนะนำหรือมีความจำเป็นต้องได้รับยา นอกจากนี้พบปัญหาการยอมรับของผู้ปกครอง ในกรณีที่คัดกรองแล้วพบเด็กมีความผิดปกติ ทักสนคิดต่อการคัดกรองและแก้ไขปัญหา และการขาดแคลนระบบสนับสนุน

“ตัวเลขที่เรารายงานไป สพฐ. ต้องเฉพาะผู้ปกครองยอมรับเท่านั้นว่าจะจัดการเรียนการสอนพิเศษและถึงจะได้เกลี้ยตำแหน่งครูพี่เลี้ยง แต่เด็กที่บกพร่องจริงๆ และผู้ปกครองไม่ยอม อยากรู้จะให้เรียนปกติจะไม่ถูกรายงาน” ครูอนามัย

“ผมไม่แน่ใจว่าคัดกรองเด็ก LD เพื่อช่วยเหลือเด็ก หรือคัดกรองเพื่อแยกเด็กมีปัญหาออกมา จะได้แก้ปัญหาคะแนน O-NET ของโรงเรียนต่ำกันแน่” เจ้าหน้าที่ สสอ.

“ปัญหาของเราก็คือ ผล O-NET มันต่ำ เหตุที่มันต่ำเรารู้เลยคือเราก็ไม่โทษครู ครูเขาก็พยายามถึงที่สุดแล้วแต่เด็กมันก็เรียนไม่ได้ มันก็กลายเป็นตัวถ่วง ฉะนั้นเราต้องทำอะไร เราก็ต้องไปขอเขตพื้นที่ไปประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ไปขอแบบคัดกรองแล้วไปขอครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ” ผอ.รร.

“มีการช่วยเหลือเด็กคะ เด็กเขาเดินไปมาไม่เข้าห้องเลย เขาเรียนไม่ทันเพื่อนและไม่รู้เรื่อง ต้องแยกกลุ่มนี้ต่างหากจะเป็นปัญหามากสำหรับโรงเรียนเรา มันจะมีรายหัวที่เขาช่วย ทางเขตจะมีแค่ 2,000 บาทที่ได้ ตอนนี้เรายังขาดงบประมาณตรงนี้จะช่วยเด็กกลุ่มนี้” ครูอนามัย

“วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้กับเด็กกลุ่มนี้มันเป็นเฉพาะ ด้วยความที่มันไม่มีนโยบาย เราก็ไม่สามารถที่จะซื้อของเหล่านี้ ก็ต้องใช้เท่าที่มี...ซึ่งบางทีมันอาจจะไม่ตรงกับที่ความต้องการของเด็กหรือไม่ตรงกับพัฒนาการ แต่ว่าเราต้องทำไปก่อนเพื่อช่วยในส่วนของเด็กกลุ่มนี้” ครูอนามัย

“เราอยากได้บุคลากรมากกว่างบประมาณ ถ้าเป็นสาธารณสุขอยากให้เข้ามาตรวจเช็คเข้ามาวัด IQ เด็ก เคยติดต่อไป...เราส่งรายชื่อเด็กกลุ่ม LD ไป เพื่อให้คุณหมอตตรวจหลังจากที่เราคัดกรองแล้ว...เขาบอกว่าถ้าส่งรายชื่อไปแล้วทางโรงพยาบาลจะติดต่อกลับมา...2-3 ปีแล้ว เจียบจนตอนนี้ก็ยังไม่มา” ครูอนามัย

“...เราต้องดำเนินการเอง เขาไม่ได้ช่วยอะไรหรอก...” ผอ.รร.

## บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

### สรุปผลการศึกษา

สุขภาพของเด็กนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งต้องดำเนินงานควบคู่กันทั้งการ จัดบริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ให้ความรู้สุขภาพควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาพบว่า ทั้งกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการต่างมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพของเด็กนักเรียน แต่กลับพบนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาจำนวนมากมีปัญหาด้านโภชนาการ โดยมี น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 11 เตี้ย ร้อยละ 8 และรูปร่างไม่สมส่วน (อ้วนมาก ผอมมาก) ร้อยละ 12 ในขณะที่ ตรวจพบสายตาคิดปกติเพียงร้อยละ 0.8 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการศึกษาจากโครงการชัดเจน: ตรวจตาเด็ก...เพื่อ อนาคตไทย (20) ที่รายงานว่า ค่าเฉลี่ยของเด็กนักเรียนไทยที่มีสายตาคิดปกติควรอยู่ที่ ร้อยละ 6.6 ในขณะที่การ ประเมินพฤติกรรม สมานิสัน บกพร่องการเรียนรู้ และออกทิม ยังไม่มีการคัดกรองเต็มระบบ ขึ้นกับความพร้อมของ โรงเรียน และเด็กนักเรียนที่มีผลการคัดกรองผิดปกติยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง โดยที่ผู้ปกครองและครูส่วนใหญ่ไม่ทราบ

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคของงานอนามัยโรงเรียน ตามกรอบประเมิน CIPP model มีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้ 1) ขาดการบูรณาการด้านนโยบายระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ ดังจะพบว่าหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอนามัยโรงเรียนมีตัวชี้วัดที่ไม่ สอดคล้องกัน โดยตัวชี้วัดภายใต้โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย (12, 13) มีจำนวนตัวชี้วัดใกล้เคียง กับสิทธิประโยชน์สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของเด็กวัย 6-12 ปี (9) แต่ต่างกันในเรื่องรายละเอียดกิจกรรม ในขณะที่ตัวชี้วัดเรื่องสุขภาพภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ (17) เน้นเพียงเรื่องน้ำหนักและส่วนสูงเท่านั้น 2) ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอนามัยในโรงเรียนที่ชัดเจน บางแห่งให้ครูประจำชั้นเป็นผู้รับผิดชอบ บาง แห่งกำหนดให้มีครูอนามัยทำหน้าที่ชัดเจน ขณะเดียวกันมีปัญหาคาดเคี้ยวในหน้าที่การทำงานทำให้ครูอนามัยมี อัตราเปลี่ยนงานสูง งานไม่ต่อเนื่อง 3) ขาดแคลนทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ น้ำสะอาด การ ปรับปรุงอาคารสถานที่ดำเนินการได้ยาก รวมถึงระบบสนับสนุนที่ไม่เพียงพอเหมาะสม เช่น ขาดคู่มือเฝ้าระวัง ไม่มี ระบบการคัดกรองและดูแลช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) ระบบข้อมูลและการรายงานผลมีความซ้ำซ้อน จำนวนเครื่องมือและแบบฟอร์มบันทึกสุขภาพในโรงเรียนมีเป็นจำนวนมาก เกิดความสับสนในการใช้งาน บาง แบบฟอร์มไม่ได้รับการปรับปรุง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคิดว่าการบันทึกข้อมูลสุขภาพรายบุคคลของนักเรียน เป็นเรื่องเสียเวลา ในขณะที่ครูไม่เห็นความสำคัญของการมีข้อมูลสุขภาพนักเรียนรายบุคคลเก็บไว้ที่โรงเรียน ทำให้ ข้อมูลสุขภาพนักเรียนไม่ครบถ้วนและไม่มีความน่าเชื่อถือ ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนดูแล ติดตาม และแก้ไขปัญหาได้

### ข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งหวังทำความเข้าใจและประเมินสถานการณ์ของการให้บริการอนามัยโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา โดยขอบเขตการศึกษาสนใจเฉพาะการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งดูแลเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ของประเทศเท่านั้น นอกจากนี้ขอบเขต ของบริการอนามัยโรงเรียนในการศึกษานี้ มุ่งเน้นบริการด้านสุขภาพที่ระบุในรายการสิทธิประโยชน์ด้านการสร้าง

เสริมสุขภาพและป้องกันโรคเด็กอายุ 6-12 ปี ตามประกาศของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกับกิจกรรมในองค์ประกอบที่ 5 เรื่องบริการอนามัยโรงเรียน ของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้นผลการศึกษาจึงไม่ครอบคลุมมิติด้านการดูแลสุขภาพเรื่องอื่นๆ เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อม การให้ความรู้ การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น อย่างไรก็ตามในระหว่างการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตและสัมภาษณ์ ได้มีเนื้อหาอันมีประโยชน์เพิ่มเติมจากขอบเขตการศึกษา ซึ่งได้รวบรวมสรุปเพิ่มเติมไว้ในผลการศึกษาแล้ว ถึงแม้ผลการศึกษาจะไม่สามารถเป็นตัวแทนของประเทศไทย เนื่องจากการคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างเป็นไปโดยเจาะจง หวังจะทราบเหตุผลเพื่ออธิบายข้อค้นพบจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณเท่านั้น แต่จากการนำเสนอผลการศึกษาและสนทนากลุ่มกับผู้เกี่ยวข้อง มีความเห็นว่าผลการศึกษาไม่ขัดแย้งกับสภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรค ที่พบในการปฏิบัติงานจริง

### ข้อเสนอแนะ

จากการสนทนากลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญจากภาคการศึกษา ภาคสาธารณสุข ภาคเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่ รพ.สต. และองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไร มีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัญหาและอุปสรรคของงานบริการอนามัยโรงเรียน เป็นปัญหาเชิงระบบของการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะไม่ควรจำกัดเพียงการพัฒนาอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพในนักเรียนทุกระดับชั้น จึงได้ร่วมกันพัฒนา “ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี” มีรายละเอียดดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องมีความเข้าใจร่วมกันว่า สุขภาพ การศึกษา การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นเรื่องเดียวกัน รัฐบาลควรมีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีสุขภาพดี และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต
2. รัฐบาลควรจัดให้มีคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน โดยหน่วยงานหลักคือกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย ต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย บทบาทหน้าที่ และจัดสรรทรัพยากรร่วมกัน (โดยเสนอให้โครงสร้างของคณะกรรมการแห่งชาติควรประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังแสดงในภาคผนวก ง)
3. ทุกฝ่ายร่วมสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทุกคนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการดูแลสุขภาพของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง และได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรด้านสาธารณสุข โดยช่วงแรกควรมุ่งเน้นประเด็นสุขภาพหลักที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต และความพร้อมในการเรียนรู้ ได้แก่ ปัญหาโภชนาการ การมองเห็น รวมถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ (ข้อเสนอการปรับบทบาท และกระบวนการทำงานร่วมกันแสดงในภาคผนวก จ)
4. ปรับปรุงกระบวนการติดตามและประเมินผลการดูแลสุขภาพของเด็กนักเรียน โดยยกเลิกรายงานต่างๆ ให้เหลือระบบเดียวในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ทางสุขภาพ มีหน่วยงานกลางคอยตรวจสอบ สามารถนำข้อมูลไปใช้ติดตามวางแผนอย่างเป็นระบบ และสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ทั้งหน่วยงานด้านการศึกษา สาธารณสุข การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงผู้ปกครองและเด็กนักเรียนเอง (ข้อเสนอการจัดการระบบข้อมูล แสดงในภาคผนวก จ)

## บทที่ 6 เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ; 2556.
2. กลุ่มสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา; 2557.
3. สำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย (สสท.). รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2 [updated 2552; cited 2557 19 ธันวาคม]. Available from: [http://www.hisro.or.th/main/download/NHES4\\_CHILD.pdf](http://www.hisro.or.th/main/download/NHES4_CHILD.pdf).
4. ลัดดา เสนอนันท์, เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์. การพัฒนาดัชนีชี้วัดสุขภาพของนักเรียนประถมศึกษา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา 2557;9(2):721-35.
5. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. รายงานการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย 2554. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิตฯ; 2554.
6. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. การสำรวจระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ. 2554. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิตฯ; 2554.
7. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ข่าวเพื่อสื่อมวลชน 2557 [updated 29 มีนาคม 2558; cited 2558 1 เมษายน]. Available from: [http://pr.moph.go.th/iprg/include/admin\\_hotnew/show\\_hotnew.php?idHot\\_new=71812](http://pr.moph.go.th/iprg/include/admin_hotnew/show_hotnew.php?idHot_new=71812).
8. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. จำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี (ปี 2554-2556) 2557 [cited 2558 15 มกราคม]. Available from: <http://bps.moph.go.th/content/test-basic-page-1-1>
9. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. คู่มือบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติปีงบประมาณ 2558: การบริหารงบประมาณการแพทย์เหมาจ่ายรายหัว. นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง; 2557.
10. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเด็กวัยเรียนและเยาวชน. 3 ed. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม; 2557.
11. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำหรับโรงเรียน (ฉบับปรับปรุง). 3 ed. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2547.
12. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม; 2556.
13. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2558.
14. ส่วนประเมินผล สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์. การประเมินผลโครงการแบบซีบีโมเดล (CIPP model): กระทรวงสาธารณสุข; [cited 2558 15 มกราคม]. Available from: [http://hq.prd.go.th/plan/ewt\\_dl\\_link.php?nid=3014&filename=Academic\\_Room](http://hq.prd.go.th/plan/ewt_dl_link.php?nid=3014&filename=Academic_Room).

15. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. แผนยุทธศาสตร์ กรมอนามัย พ.ศ.2553-2556. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด; 2552.
16. สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. คู่มือสร้างความเข้มแข็งโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ; 2556.
17. สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ; 2554.
18. กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center) [updated 8 พฤษภาคม 2558 cited 2558 18 สิงหาคม]. Available from: <http://portal.bopp-obec.info/obec57/auth/login>.
19. ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย, สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. Guideline in Child Health Supervision 2557 [cited 2558 24 สิงหาคม]. Available from: [http://www.thaipediatrics.org/file\\_upload/files/Guideline\\_in\\_Child\\_Health\\_Supervision.pdf](http://www.thaipediatrics.org/file_upload/files/Guideline_in_Child_Health_Supervision.pdf).
20. กัลยา ตีระวัฒนานนท์, ขวัญใจ วงศกิตติรักษ์, Chaw Yin Myint, นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์, และคณะ. การประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ ในการตรวจคัดกรองภาวะสายตาสั้นผิดปกติในเด็กไทยระดับชั้นอนุบาลและประถมโดยคุณครู. 2555.
21. กระทรวงสาธารณสุข สก. ผลการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงตามกลุ่มอายุ ปีงบประมาณ 2557 2557 [cited 2557 18 ธันวาคม]. Available from: <http://www.yimsodsai.com/frontDownload/default/downloadCount/id/586>.

## บทที่ 7 ภาคผนวก



ภาคผนวก ก เครื่องมือในการศึกษา

## เครื่องมือ 1.1 ประเด็นคำถาม สัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข

1. นโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ระดับประเทศ
  - 1.1 ท่านคิดอย่างไรกับนโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.2 ท่านคิดว่านโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
  - 1.3 หน่วยงานผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี มีการบูรณาการนโยบายหรือประสานงานด้านนโยบายกับหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายหน่วยงานอื่นๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น หรือไม่
  - 1.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 1.6 หน่วยงานของท่านมีแนวทางอย่างไร ในการสนับสนุนงานวิจัยหรือการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.1 งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนมาจากแหล่งใด แต่ละแหล่งใช้ข้อมูล/เกณฑ์และวิธีการใดในการพิจารณาเลือกสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.2 หน่วยงานของท่านมีแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 2.3 นอกเหนือจากงบประมาณแล้วหน่วยงานของท่านมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และมีวิธีบริหารจัดการอย่างไร มีความครอบคลุมมากน้อยเพียงใด
  - 2.4 หน่วยงานของท่านมีปัญหาและอุปสรรคใดในการบริหารจัดการงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 2.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.1 หน่วยงานของท่านมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.2 หน่วยงานของท่านมีวิธีการประเมินผลสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.4 ท่านมีวิธีการบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร

4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- 4.1 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงาน คู่มือ ในการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคคลหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.2 หน่วยงานของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ท่านคิดว่าการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 4.4 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนให้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน
- 4.5 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การจัดการการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

5. ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน

- 5.1 หน่วยงานของท่านมีระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนหรือไม่ มีการรายงานข้อมูลสุขภาพด้านใดบ้าง และหน่วยงานที่ต้องรายงานคือหน่วยงานใด
- 5.2 รูปแบบการรายงานข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 ข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนถูกจัดเก็บหรือรวบรวมไว้ที่หน่วยงานใด
- 5.4 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- 5.5 หน่วยงานของท่านนำข้อมูลสุขภาพของนักเรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไร
- 5.6 หน่วยงานของท่านมีการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 5.7 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการรายงานการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียน
- 5.8 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนมีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบันและน่าเชื่อถืออย่างไร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.2 ประเด็นคำถาม สัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

1. นโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ระดับประเทศ
  - 1.1 ท่านคิดอย่างไรกับนโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.2 ท่านคิดว่านโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
  - 1.3 หน่วยงานผู้กำหนดนโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี มีการบูรณาการนโยบายหรือประสานงานด้านนโยบายกับหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายหน่วยงานอื่นๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่
  - 1.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 1.6 หน่วยงานของท่านมีแนวทางอย่างไร ในการสนับสนุนงานวิจัยหรือการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.1 งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนมาจากแหล่งใด แต่ละแหล่งใช้ข้อมูล/เกณฑ์และวิธีการใดในการพิจารณาเลือกสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.2 หน่วยงานของท่านมีแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 2.3 นอกเหนือจากงบประมาณแล้วหน่วยงานของท่านมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และมีวิธีบริหารจัดการอย่างไร มีความครอบคลุมมากน้อยเพียงใด
  - 2.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการบริหารจัดการงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 2.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.1 หน่วยงานของท่านมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.2 หน่วยงานของท่านมีวิธีการประเมินผลสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.4 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร

4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- 4.1 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงาน คู่มือ ในการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคคลหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.2 หน่วยงานของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ท่านคิดว่าการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 4.4 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการจัดอบรมและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนให้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน
- 4.5 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การจัดการการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

5. ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน

- 5.1 หน่วยงานของท่านมีระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนหรือไม่ มีการรายงานข้อมูลสุขภาพด้านใดบ้าง และหน่วยงานที่ต้องรายงานคือหน่วยงานใด
- 5.2 รูปแบบการรายงานข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 ข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนถูกจัดเก็บหรือรวบรวมไว้ที่หน่วยงานใด
- 5.4 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- 5.5 หน่วยงานของท่านนำข้อมูลสุขภาพของนักเรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไร
- 5.6 หน่วยงานของท่านมีการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 5.7 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการรายงานการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียน
- 5.8 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนมีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบันและน่าเชื่อถืออย่างไร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.3 ประเด็นคำถาม สัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้บริหารสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1. นโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ระดับประเทศ
  - 1.1 ท่านคิดอย่างไรกับนโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.2 ท่านคิดว่านโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
  - 1.3 หน่วยงานของท่าน มีการบูรณาการนโยบายหรือประสานงานด้านนโยบายกับหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข หรือไม่
  - 1.4 หน่วยงานของท่านมีปัญหาและอุปสรรคใด ในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 1.6 หน่วยงานของท่านมีแนวทางอย่างไร ในการสนับสนุนงานวิจัยหรือการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.1 งบประมาณการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี มาจากแหล่งใด มีเกณฑ์หรือวิธีการใดในการพิจารณาเลือกสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.2 หน่วยงานของท่านมีแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
  - 2.3 นอกเหนือจากงบประมาณแล้วหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และมีวิธีบริหารจัดการอย่างไร มีความครอบคลุมมากน้อยเพียงใด
  - 2.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการบริหารจัดการงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 2.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.1 หน่วยงานของท่านมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.2 หน่วยงานของท่านมีวิธีการประเมินผลสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.4 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร

4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- 4.1 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงาน คู่มือ ในการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคคลหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.2 หน่วยงานของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ท่านคิดว่าการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงานส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 4.4 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนให้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน
- 4.5 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การจัดการการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

5. ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน

- 5.1 หน่วยงานของท่านมีระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนหรือไม่ มีการรายงานข้อมูลสุขภาพด้านใดบ้าง และหน่วยงานที่ต้องรายงานคือหน่วยงานใด
- 5.2 รูปแบบการรายงานข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 ข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนถูกจัดเก็บหรือรวบรวมไว้ที่หน่วยงานใด
- 5.4 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- 5.5 หน่วยงานของท่านนำข้อมูลสุขภาพของนักเรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไร
- 5.6 หน่วยงานของท่านมีการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 5.7 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการรายงานการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียน
- 5.8 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนมีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบันและน่าเชื่อถืออย่างไร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.4 ประเด็นคำถาม สัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้บริหารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

1. นโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ระดับพื้นที่
  - 1.1 ท่านคิดอย่างไรกับนโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 1.2 ท่านคิดว่านโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
  - 1.3 ท่านคิดว่านโยบายภาพรวมระดับประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี มีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง ในพื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบหรือไม่อย่างไร
  - 1.4 หน่วยงานของท่านมีการปรับเปลี่ยน กำหนดนโยบายเพิ่มเติม หรือบูรณาการนโยบาย ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนระดับประเทศ ให้มีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริงในพื้นที่ที่ท่านรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร
  - 1.5 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนตามนโยบายระดับประเทศและระดับพื้นที่
  - 1.6 หน่วยงานท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.1 หน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนมาจากแหล่งใดบ้าง
  - 2.2 หน่วยงานของท่านมีแนวทางอย่างไร ในการบริหารจัดการงบประมาณสำหรับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 2.3 นอกเหนือจากงบประมาณแล้ว หน่วยงานของท่านมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และมีวิธีบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นอย่างไร มีความครอบคลุมมากน้อยเพียงใด
  - 2.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดในการบริหารจัดการงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี
  - 2.5 หน่วยงานของท่านมีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี อย่างไร
3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.1 หน่วยงานของท่านมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.2 หน่วยงานของท่านมีวิธีการประเมินผลสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร
  - 3.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.4 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างไร



4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- 4.1 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงาน คู่มือ ในการอบรมเพื่อสร้างและ ฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่บุคคลหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน หรือไม่ อย่างไร
- 4.2 หน่วยงานของท่านมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังจากให้การอบรมแก่บุคลากรหรือ หน่วยงานในระดับปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ท่านคิดว่าการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนให้แก่ บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 4.4 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงาน บริการอนามัยโรงเรียนให้แก่บุคลากรหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติงาน
- 4.5 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การจัดการการอบรมสามารถเกิดขึ้น ได้อย่างต่อเนื่อง

5. ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของนักเรียน

- 5.1 หน่วยงานของท่านมีระบบรายงานข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนหรือไม่ มีการรายงานข้อมูลสุขภาพด้าน ใดบ้าง และหน่วยงานที่ต้องรายงานคือหน่วยงานใด
- 5.2 รูปแบบการรายงานข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 ข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียนถูกจัดเก็บหรือรวบรวมไว้ที่หน่วยงานใด
- 5.4 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูลสุขภาพเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- 5.5 หน่วยงานของท่านนำข้อมูลสุขภาพของนักเรียนไปใช้ประโยชน์อย่างไร
- 5.6 หน่วยงานของท่านมีการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 5.7 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการรายงานการส่งต่อข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูล สุขภาพของนักเรียน
- 5.8 ท่านมีวิธีบริหารจัดการหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เพื่อให้การรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนมี ความต่อเนื่องเป็นปัจจุบันและน่าเชื่อถืออย่างไร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.5 ประเด็นข้อคำถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

### 1. นโยบายการดำเนินงานบริการอนามัย ระดับพื้นที่

- 1.1 ท่านทราบหรือไม่ว่า มีนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายนี้
- 1.2 หน่วยงานของท่านมีการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ตามนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือไม่ อย่างไร
- 1.3 นอกจากนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ ของ สปสช. แล้ว หน่วยงานของท่านได้กำหนดนโยบายอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนเหมาะสมกับพื้นที่ของท่านหรือไม่ อย่างไร
- 1.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
- 1.5 หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร

### 2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน

- 2.1 หน่วยงานของท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ มาจากแหล่งใด (หากไม่ได้รับท่านสามารถสรรหางบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้จากแหล่งใด โดยวิธีใด)
- 2.2 หน่วยงานของท่านมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 2.3 หลังจากท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแล้ว หน่วยงานผู้สนับสนุนงบประมาณมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล หรือมีการขอข้อมูลการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
- 2.4 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
- 2.5 หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เหล่านั้นอย่างไรบ้าง

### 3. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

- 3.1 บุคลากรในหน่วยงานของท่านเคยให้การอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น เช่น โรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 3.2 หลังจากให้การอบรมแล้ว หน่วยงานของท่านได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
- 3.3 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในให้การอบรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนแก่หน่วยงานอื่น
- 3.4 หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร เพื่อให้การจัดการการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

### 4. นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยโรงเรียน

- 4.1 หน่วยงานของท่านได้ริเริ่มกิจกรรมพิเศษหรือสร้างเครื่องมือออกมาในรูปแบบนวัตกรรม (สิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่ หรือคิดค้นด้วยตนเอง) เพื่อสนับสนุนงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
- 4.2 หน่วยงานของท่านได้เผยแพร่วัตกรรมเหล่านั้นไปยังหน่วยงานอื่นหรือไม่

4.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมเหล่านั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนในพื้นที่ของท่าน

4.4 หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้นวัตกรรมเหล่านั้น สามารถสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน

5. การแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กและความต่อเนื่องในการติดตามแก้ไข้ปัญหา

5.1 ท่านสามารถค้นหาปัญหาสุขภาพของเด็กได้อย่างไรบ้าง

5.2 เมื่อท่านตรวจพบปัญหาสุขภาพของเด็กแล้ว ท่านมีแนวทางในการดำเนินการแก้ไข้อย่างไร และมีการติดตามและประเมินผล หลังจากที่เด็กได้รับการแก้ไข้แล้วหรือไม่ อย่างไร

5.3 หน่วยงานของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการแก้ไข้ปัญหาสุขภาพของเด็กและความต่อเนื่องในการติดตามแก้ไข้ปัญหา

5.4 หน่วยงานของท่านมีแนวทางในการแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.6 ประเด็นคำถาม สัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

1. นโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ระดับพื้นที่
  - 1.1 ท่านทราบหรือไม่ว่ามีนโยบายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายนี้
  - 1.2 โรงเรียนของท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระดับพื้นที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี หรือไม่ อย่างไร
  - 1.3 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ตามนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือไม่ อย่างไร
  - 1.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี หรือการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 1.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร
2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.1 โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ มาจากแหล่งใด (หากไม่ได้รับ ท่านสามารถหางบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้จากแหล่งใด โดยวิธีใด)
  - 2.2 โรงเรียนของท่านมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
  - 2.3 หลังจากท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแล้ว หน่วยงานผู้สนับสนุนงบประมาณมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล หรือมีการขอข้อมูลการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
  - 2.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
  - 2.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เหล่านั้นอย่างไรบ้าง
3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.1 โรงเรียนของท่านมีสิ่งใดเป็นแรงจูงใจให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.2 โรงเรียนของท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.3 ท่านคิดว่า อะไรที่จะเป็นแรงจูงใจให้โรงเรียนของท่าน อยากพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และอยู่ในระดับการประเมินที่สูงขึ้น (เช่น จากระดับทองแดงเป็นระดับเงิน เป็นต้น)
  - 3.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - 3.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร
4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

- 4.1 บุคลากรในโรงเรียนของท่านเคยได้รับการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน จากบุคลากรสาธารณสุขหรือไม่ อย่างไร
  - 4.2 หลังจากให้การอบรมแล้ว บุคลากรสาธารณสุขผู้จัดการอบรมได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
  - 4.3 หลังจากได้รับการอบรมจากบุคลากรสาธารณสุขแล้ว ท่านคิดว่าบุคลากรในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร
  - 4.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในการส่งบุคลากรของโรงเรียนไปรับการอบรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน จากบุคลากรสาธารณสุข
  - 4.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร เพื่อให้การเข้ารับการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง
5. นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยโรงเรียน
    - 5.1 โรงเรียนของท่านได้ริเริ่มกิจกรรมพิเศษหรือสร้างเครื่องมือออกมาในรูปแบบนวัตกรรม (สิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่หรือคิดค้นด้วยตนเอง) เพื่อสนับสนุนงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
    - 5.2 โรงเรียนของท่านได้เผยแพร่นวัตกรรมเหล่านั้นไปยังหน่วยงานอื่นหรือไม่
    - 5.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมเหล่านั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนในสถานศึกษาของท่าน
    - 5.4 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้นวัตกรรมเหล่านั้นสามารถสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน
  6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## เครื่องมือ 1.7 ประเด็นข้อคำถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มครูประจำชั้น/ครูอนามัย

### 1. นโยบายการดำเนินงานบริการอนามัย ระดับพื้นที่

- 1.1 ท่านทราบหรือไม่ว่า มีนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี และท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายนี้
- 1.2 โรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ตามนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับเด็กประถมศึกษาอายุ 6-12 ปี ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือไม่ อย่างไร
- 1.3 นอกจากนโยบายส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ ของ สปสช. แล้ว โรงเรียนของท่านได้กำหนดนโยบายอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนเหมาะสมกับสถานศึกษาของท่านหรือไม่ อย่างไร
- 1.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
- 1.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร

### 2. งบประมาณการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน

- 2.1 โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ มาจากแหล่งใด (หากไม่ได้รับท่านสามารถสรรหางบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้จากแหล่งใด โดยวิธีใด)
- 2.2 โรงเรียนของท่านมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนอย่างไร
- 2.3 หลังจากท่านได้รับงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนแล้ว หน่วยงานผู้สนับสนุนงบประมาณมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล หรือมีการขอข้อมูลการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร
- 2.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน
- 2.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เหล่านั้นอย่างไรบ้าง

### 3. ระบบสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

- 3.1 โรงเรียนของท่านมีสิ่งใดเป็นแรงจูงใจให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3.2 โรงเรียนของท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3.3 ท่านคิดว่า อะไรที่จะเป็นแรงจูงใจให้โรงเรียนของท่าน อยากพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และอยู่ในระดับการประเมินที่สูงขึ้น (เช่น จากระดับทองแดงเป็นระดับเงิน เป็นต้น)
- 3.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- 3.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร

### 4. การจัดอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้ บุคลากรสาธารณสุข ครู นักเรียน รวมถึงการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

- 4.1 บุคลากรในโรงเรียนของท่านเคยได้รับการอบรมเพื่อสร้างและฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน จากบุคลากรสาธารณสุขหรือไม่ อย่างไร
  - 4.2 หลังจากให้การอบรมแล้ว บุคลากรสาธารณสุขผู้จัดการอบรมได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
  - 4.3 หลังจากได้รับการอบรมจากบุคลากรสาธารณสุขแล้ว ท่านคิดว่าบุคลากรในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร
  - 4.4 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ในการส่งบุคลากรของโรงเรียนไปรับการอบรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน จากบุคลากรสาธารณสุข
  - 4.5 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร เพื่อให้การเข้ารับการอบรมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง
5. นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยโรงเรียน
- 5.1 โรงเรียนของท่านได้ริเริ่มกิจกรรมพิเศษหรือสร้างเครื่องมือออกมาในรูปแบบนวัตกรรม (สิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่หรือคิดค้นด้วยตนเอง) เพื่อสนับสนุนงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
  - 5.2 โรงเรียนของท่านได้เผยแพร่นวัตกรรมเหล่านั้นไปยังหน่วยงานอื่นหรือไม่
  - 5.3 ท่านคิดว่า ปัจจัย ปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมเหล่านั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนในสถานศึกษาของท่าน
  - 5.4 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อให้นวัตกรรมเหล่านั้นสามารถสนับสนุนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน
6. การแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กและความต่อเนื่องในการติดตามแก้ไขปัญหา
- 6.1 ท่านสามารถค้นหาปัญหาสุขภาพของเด็กได้อย่างไรบ้าง
  - 6.2 เมื่อท่านตรวจพบปัญหาสุขภาพของเด็กแล้ว ท่านมีแนวทางในการดำเนินการแก้ไขอย่างไร และมีการติดตามและประเมินผล หลังจากที่เด็กได้รับการแก้ไขแล้วหรือไม่ อย่างไร
  - 6.3 โรงเรียนของท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กและความต่อเนื่องในการติดตามแก้ไขปัญหา
  - 6.4 โรงเรียนของท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร
7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการบริการตรวจสอบคุณภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 (6-12 ปี)  
 สำหรับครูประจำชั้นหรือครูอนามัย ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

**คำชี้แจง**

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการบริการตรวจสอบคุณภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนรวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบไปด้วยคำถาม 9 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลโรงเรียน 3) ข้อมูลความพึงพอใจของบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ 4) ความรู้ความเข้าใจในการตรวจคัดกรองสุขภาพ 5) การใช้บัตรบันทึกสุขภาพ 6) ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพ 7) ความคิดเห็น ทศนคติ และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับทองแดง” 8) ความคิดเห็น ทศนคติ และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับเพชร” และ 9) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้ทำการศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นหรือครูอนามัยในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามจริง ทั้งนี้ คณะผู้ทำการศึกษาขอสัมภาษณ์ข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อสถานศึกษาหรือผู้ให้ข้อมูล

*ผู้ทำการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้*

*คณะผู้ทำการศึกษา*

วันที่สัมภาษณ์: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> (เช่น 11-03-2558)	
ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	
ชื่อ นาย/น.ส./นาง .....	นามสกุล..... อายุ.....ปี
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....	
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์.....	อีเมล.....
ตำแหน่ง <input type="checkbox"/> ก. ครูอนามัย	<input type="checkbox"/> ข. ครูพยาบาล
<input type="checkbox"/> ค. ครูประจำชั้น ระดับชั้น.....	<input type="checkbox"/> ง. อื่นๆ ระบุ.....

ลงชื่อ.....  
 ผู้สัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
 ผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
 ผู้บันทึกข้อมูล



**คำชี้แจง** ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่เป็นจริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสัมภาษณ์**

1.1 ระยะเวลาที่ท่านทำงานในพื้นที่ปัจจุบัน.....ปี.....เดือน

1.2 ระยะเวลาทั้งหมดที่ท่านทำงานด้านบริการอนามัยโรงเรียน (รวมอดีตและปัจจุบัน).....ปี.....เดือน

1.3 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่ และหน่วยงานที่จัดอบรมเคยนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทำให้ความรู้หรือไม่

ก. ไม่เคยได้รับการอบรมฯ

ข. เคยได้รับการอบรมฯ จำนวนทั้งหมด.....ครั้ง

ปีที่อบรม (พ.ศ.)	เรื่องที่อบรม	หน่วยงานที่จัดอบรม	การนิเทศ ติดตามและประเมินผล			
			ไม่เคย	เคย	จำนวน (ครั้ง/ปี)	ครั้งล่าสุด (พ.ศ.)
1)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
2)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
3)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
4)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
5)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลโรงเรียน**

2.1 ชื่อโรงเรียน.....  
 ที่ตั้ง เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....  
 เบอร์โทรศัพท์..... โทรสาร.....  
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....

2.2 โรงเรียนของท่านเปิดการเรียนการสอนในระดับใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. เตรียมอนุบาล  ข. อนุบาล

ค. ประถมศึกษา  ง. มัธยมศึกษาตอนต้น

จ. มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 โรงเรียนของท่านเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตั้งแต่เมื่อใด และได้รับการรับรองในระดับใดบ้าง

เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เมื่อปี พ.ศ. ....

ก. ระดับทองแดง ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ข. ระดับเงิน ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ค. ระดับทอง ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ง. ระดับเพชร ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

2.4 โรงเรียนของท่านมีโรงเรียนเครือข่ายที่ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่

- ก. ไม่มี
- ข. มี จำนวน.....โรงเรียน

โรงเรียนเครือข่าย	ระยะห่าง (กิโลเมตร)
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

2.5 โรงเรียนของท่านมีสถานพยาบาลที่ร่วมดำเนินงานตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่

- ก. ไม่มี
- ข. มี จำนวน.....แห่ง

ชื่อสถานพยาบาล	ระยะห่าง (กิโลเมตร)
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

2.6 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โรงเรียนของท่านมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่

- ก. ไม่มี เพราะ..... (ข้ามไปข้อ 2.9)
- ข. มี เพราะ.....

2.7 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา บุคลากรที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคคลหรือหน่วยงานใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ไม่มี
- ข. นักเรียนชั้น ป.1-ป.6
- ค. ผู้ปกครองของนักเรียน
- ง. บุคลากรในโรงเรียน
- จ. โรงเรียนเครือข่าย
- ฉ. ชุมชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) แกนนำชุมชน
- ช. อื่นๆ ระบุ.....

2.8 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพ และให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อย่างไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ไม่มี
- ข. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน
- ค. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเครือข่าย
- ง. เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนกลาง
- จ. ได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือส่วนกลาง
- ฉ. ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มเติม เช่น การใช้โปรแกรมรายงานข้อมูลภาวะการเจริญเติบโต
- ช. ศึกษาดูงานภายในประเทศ
- ซ. ศึกษาดูงานต่างประเทศ
- ณ. อื่นๆ ระบุ.....

2.9 โรงเรียนของท่านได้ริเริ่มกิจกรรมพิเศษ หรือสร้างเครื่องมือออกมาในรูปแบบนวัตกรรม (สิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่ หรือคิดค้นด้วยตนเอง) เพื่อสนับสนุนงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

- ก. ไม่มี
- ข. มี

กิจกรรมพิเศษหรือเครื่องมือ	วัตถุประสงค์	สร้างโดย	เมื่อปี พ.ศ.
1)..... .....	..... .....	..... .....	..... .....
2)..... .....	..... .....	..... .....	..... .....
3)..... .....	..... .....	..... .....	..... .....
4)..... .....	..... .....	..... .....	..... .....
5)..... .....	..... .....	..... .....	..... .....

**ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเพียงพอของบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการอนามัยโรงเรียน**

3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านมีบุคลากรต่อไปนี้เพียงพอต่อการให้บริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และโรงเรียนของท่านมีความต้องการบุคลากรเหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

บุคลากร	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.2.1 ครูอนามัย	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.2.2 ครูพยาบาล	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.2.3 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....

3.2 โรงเรียนของท่านมีอุปกรณ์ต่อไปนี้หรือไม่ เพียงพอต่อการให้บริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่ เพราะเหตุใด และโรงเรียนของท่านมีความต้องการอุปกรณ์เหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

อุปกรณ์	มีอุปกรณ์หรือไม่	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.2.1 เครื่องชั่งน้ำหนัก	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.2.2 เครื่องวัดส่วนสูง	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.2.3 แผ่นวัดสายตา	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี E-chart.....แผ่น Snellen chart.....แผ่น	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.2.4 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....

#### ส่วนที่ 4 ความรู้ความเข้าใจในการตรวจคัดกรองสุขภาพ

4.1 ท่านเคยได้รับการอบรมการใช้แผ่นตรวจวัดสายตาหรือไม่			
<input type="checkbox"/> ก. ไม่เคย		<input type="checkbox"/> ข. เคย	
อบรมครั้งล่าสุดเมื่อ..... หน่วยงานที่จัดอบรม.....			
4.2 ความรู้เรื่องวิธีการทดสอบสายตา			
ข้อมูลการทดสอบ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ
4.2.1 ในการทดสอบสายตา หากมีค่าการมองเห็น ตั้งแต่ 20/50 หรือ 6/18 อย่างน้อย 1 ข้าง ควรส่งต่อเพื่อตรวจหาสาเหตุ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.2 การทดสอบสายตาสำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 ควรทำอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.3 แผ่นทดสอบสายตาสำหรับนักเรียนชั้น ป.1 ควรใช้แบบ Snellen chart และนักเรียนชั้น ป.2-ป.6 ควรใช้แบบ E-chart	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.4 การทดสอบสายตาด้วย E-chart นักเรียนจะต้องหันตัว E ได้ ถูกต้อง ตั้งแต่ 6 ตัวขึ้นไป จึงจะแปลผลได้ว่า “ปกติ”	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.5 การทดสอบสายตา นักเรียนต้องยืนห่างจากแผ่นทดสอบ 3 เมตร	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.6 การทดสอบสายตา ควรทำการทดสอบทีละข้าง โดยใช้มือปิดตา ข้างหนึ่ง แล้วทดสอบตาอีกข้างหนึ่ง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.7 การทดสอบสายตาด้วย Snellen chart ต้องอ่านแถวสุดท้าย (แถวที่7) ได้ถูกต้อง ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป จึงจะแปลผลได้ว่า “ปกติ”	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.2.8 การทดสอบสายตา ควรทำในสถานที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอและ ปราศจากการรบกวนจากคนอื่น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.3 ความรู้เรื่องวิธีการทดสอบการได้ยิน			
ข้อมูลการทดสอบ	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ
4.3.1 การทดสอบการได้ยินของนักเรียนโดยคุณครู ไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ใดๆ ในการทดสอบ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.3.2 การทดสอบการได้ยินของนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 ต้องทำโดยครู ประจำชั้น หรือครูพยาบาลเท่านั้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.3.3 การทดสอบการได้ยิน สามารถทดสอบทั้งสองข้างพร้อมกันได้	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.3.4 การทดสอบการได้ยิน สามารถทำได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือ ถูกับนิ้วชี้เบาๆ ข้างหลังใบหู	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4.3.5 การทดสอบการได้ยินด้วยการถูนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ ต้องทำห่างจากใบหูประมาณ 2 นิ้ว	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**ส่วนที่ 5 การใช้บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3) แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 และสมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)**

5.1 โรงเรียนของท่านมีการใช้เครื่องมือใดต่อไปนี้ ในการบันทึกข้อมูลสุขภาพของนักเรียนชั้น ป.1-ป.6			
แบบบันทึกสุขภาพ	ไม่มี	มี	จำนวนนักเรียนที่มี (คน)
5.1.1 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.1.2 แบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5 - ป.6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.1.3 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.1.4 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.2 ท่านมีความต้องการเครื่องมือต่อไปนี้เพิ่มเติม หรือไม่			
แบบบันทึกสุขภาพ	ไม่ต้องการ	ต้องการ	เหตุผล
5.2.1 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.2.2 แบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5 - ป.6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.2.3 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.2.4 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	.....
5.3 โรงเรียนของท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเครื่องมือต่อไปนี้จากหน่วยงานใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)			
งบประมาณ/ หน่วยงานที่สนับสนุน	บัตรบันทึกสุขภาพ ประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	แบบบันทึกสุขภาพ ด้วยตนเองสำหรับ นักเรียนชั้น ป.5 - ป.6	สมุดบันทึกกิจกรรม อนามัยโรงเรียน (อร.14)
ก. งบประมาณของโรงเรียน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. งบประมาณสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. งบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. งบประมาณจากกระทรวงสาธารณสุข	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

(ต่อ)

งบประมาณ/ หน่วยงานที่สนับสนุน	บัตร์บันทึกสุขภาพ ประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	แบบบันทึกสุขภาพ ด้วยตนเองสำหรับ นักเรียนชั้น ป.5 - ป.6	สมุดบันทึกกิจกรรม อนามัยโรงเรียน (อร.14)
จ. งบประมาณจากหน่วยงาน ท้องถิ่น เช่น เทศบาล ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ฉ. หน่วยงานภาคเอกชน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ช. ภาคประชาชน เช่น เงิน บริจาค ผ้าป่าสามัคคี	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

### ส่วนที่ 6 ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนชั้น ป.1-ป.6

6.1 โรงเรียนของท่านบันทึกข้อมูลสุขภาพของ นักเรียนอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมิน การเจริญ เติบโต	การทดสอบ สายตา	การทดสอบ การได้ยิน	การตรวจ สุขภาพช่อง ปากและฟัน	การให้ วัคซีน
ก. ไม่มีการบันทึกข้อมูล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. บันทึกตามแบบฟอร์มของส่วนกลาง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. บันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป					
ชื่อโปรแกรม.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ชื่อโปรแกรม.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. บันทึกในเอกสาร/ แบบฟอร์มที่ออกแบบเอง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. อื่นๆ ระบุ 1).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบุ 2).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบุ 2).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.2 โรงเรียนของท่านใช้ประโยชน์จากการ บันทึกข้อมูลสุขภาพของนักเรียนอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมิน การเจริญ เติบโต	การทดสอบ สายตา	การทดสอบ การได้ยิน	การตรวจ สุขภาพช่อง ปากและฟัน	การให้ วัคซีน
ก. ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. รายงานผลการดำเนินงาน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. ติดตาม เฝ้าระวังนักเรียนรายบุคคล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. วางแผนการดำเนินงาน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. ของงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

6.3 โรงเรียนของท่านมีการส่งต่อข้อมูลสุขภาพของเด็กให้กับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกหรือไม่ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมินการเจริญเติบโต	การทดสอบสายตา	การทดสอบการได้ยิน	การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	การให้วัคซีน
ก. ไม่มีการส่งต่อข้อมูล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. ผู้ปกครองของเด็ก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. หน่วยงานด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) เป็นต้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. หน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาล ชุมชน หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นต้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

6.4 ท่านมีความคาดหวังให้หน่วยงานที่ท่านส่งต่อข้อมูลสุขภาพ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์หรือไม่  
 ก. ไม่มี (ข้ามไปส่วนที่ 7)                       ข. มี

6.4 ท่านมีความคาดหวังให้หน่วยงานที่ท่านส่งต่อข้อมูลสุขภาพ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. รายงานผลการดำเนินงาน                       ข. ติดตาม เฝ้าระวังนักเรียนรายบุคคล

ค. วางแผนการดำเนินงาน                               ง. ของงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ

จ. อื่นๆ ระบุ.....

**คำชี้แจงเพิ่มเติม ส่วนที่ 7 คำถามเฉพาะโรงเรียน “ระดับทองแดง” (สำหรับ “ระดับเพชร” ข้ามไปส่วนที่ 8) ส่วนที่ 7 ความคิดเห็น ทักษะ และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับทองแดง”**

7.1 ท่านรู้หรือไม่ว่า เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีทั้งหมดกี่องค์ประกอบ  
 ก. ไม่รู้     ข. รู้ คือ.....องค์ประกอบ

7.2 ท่านคิดว่า องค์ประกอบใดที่ดำเนินงานได้ยากมากที่สุด เพราะเหตุใด (เลือกเพียง 1 ข้อ)

ก. นโยบายของโรงเรียน                                       ข. การบริหารจัดการในโรงเรียน

ค. โครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน               ง. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ

จ. บริการอนามัยโรงเรียน                                       ฉ. สุขศึกษาในโรงเรียน

ช. โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย                               ซ. การออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ



- ฉ. การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม  ญ. การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน  
 เพราะ.....

....

7.3 ท่านคิดว่า เพราะเหตุใดโรงเรียนของท่านจึงยังไม่ได้รับการรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับเพชร” (เลือกข้อที่สำคัญที่สุดเพียง 5 ข้อ และเรียงลำดับ 1-5, 1 คือ สำคัญมากที่สุด)

- \_\_\_\_\_ ก. ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ  
 \_\_\_\_\_ ข. ขาดการวางแผนและขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน  
 \_\_\_\_\_ ค. ไม่มีมาตรการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานที่เหมาะสมและต่อเนื่อง  
 \_\_\_\_\_ ง. มีทรัพยากรบุคคลไม่เพียงพอ ทั้งในด้านจำนวนคนและความรู้ความสามารถ  
 \_\_\_\_\_ จ. มีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ขาดการจัดสรรและการนำไปใช้อย่างเหมาะสม  
 \_\_\_\_\_ ฉ. มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน  
 \_\_\_\_\_ ช. ขาดการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้ยากต่อการนำข้อมูลกลับมาใช้งาน  
 ตรวจสอบ แก้ไข หรือเพิ่มเติม  
 \_\_\_\_\_ ซ. ไม่มีการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในโรงเรียน  
 \_\_\_\_\_ ฅ. ขาดการร่วมมือในการดำเนินงานของครูอนามัย ครูประจำชั้น และบุคลากรอื่นๆ  
 \_\_\_\_\_ ญ. ขาดการร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างครอบครัว ชุมชน โรงเรียน และสถานพยาบาล  
 \_\_\_\_\_ ฎ. อื่นๆ ระบุ.....

7.4 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดในการตรวจสอบสุขภาพ ดังแสดงในตาราง เพราะเหตุใด

ตัวชี้วัด ปี 2556	ตัวชี้วัด ปี 2558
นักเรียนชั้น ป.1-ป.4 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพ โดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป.1, ป.3, ป.5 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพ โดยบุคลากรสาธารณสุขอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
นักเรียนชั้น ป.5 ขึ้นไป ตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป.5, ป.6 ประเมินสุขภาพตนเอง และ บันทึกลงในแบบบันทึกสุขภาพ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

- ก. ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

- ข. เห็นด้วย

เพราะ.....

7.5 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดของงานทันตกรรม ดังแสดงในตาราง เพราะเหตุใด

ตัวชี้วัด ปี 2556	ตัวชี้วัด ปี 2558
นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก โดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครู อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 ได้รับการตรวจสอบสุขภาพช่องปาก โดยบุคลากรสาธารณสุขหรือครู ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

- ก. ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

<input type="checkbox"/> ข. เห็นด้วย เพราะ.....
7.6 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการใช้ “แบบบันทึกการตรวจสอบสภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6” เพราะเหตุใด <input type="checkbox"/> ไม่เห็นด้วย เพราะ..... <input type="checkbox"/> เห็นด้วย เพราะ.....

7.7 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากมีการจัดทำสมุดบันทึกสุขภาพรายบุคคลให้กับนักเรียนชั้น ป.1-ป.4 เพราะเหตุใด <input type="checkbox"/> ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ..... <input type="checkbox"/> ข. เห็นด้วย เพราะ.....
7.8 จากตัวเลือกต่อไปนี้ ท่านมีความพึงพอใจต่อเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียน แบบใดมากที่สุด (เลือกเพียง 1 ข้อ) <input type="checkbox"/> ก. บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3) <input type="checkbox"/> ข. แบบบันทึกการตรวจสอบสภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 <input type="checkbox"/> ค. สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14) <input type="checkbox"/> ง. อื่นๆ ระบุ ..... เพราะ..... ....

**คำชี้แจงเพิ่มเติม ส่วนที่ 8** คำถามเฉพาะโรงเรียน “ระดับเพชร” (สำหรับ “ระดับทองแดง” ข้ามไปส่วนที่ 9)  
**ส่วนที่ 8** ความคิดเห็น ทักษะคติ และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับเพชร”

8.1 ท่านรู้หรือไม่ว่า เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับเพชร” มีทั้งหมดกี่ตัวชี้วัด <input type="checkbox"/> ก. ไม่รู้ <input type="checkbox"/> ข. รู้ คือ.....ตัวชี้วัด
8.2 ท่านคิดว่า ตัวชี้วัดใดที่ดำเนินงานได้ยากมากที่สุด เพราะเหตุใด (เลือกเพียง 1 ข้อ)

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1 ผ่านการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง   | <input type="checkbox"/> 11 มีโครงการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ หรือสิ่งแวดล้อมที่มีความชุกสูง หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียนได้เป็นผลสำเร็จ |
| <input type="checkbox"/> 2 มีการจัดตั้งชมรมสุขภาพที่มีแกนนำนักเรียนรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง                     | <input type="checkbox"/> 12 น้ำบริโภคปลอดภัยและเพียงพอ  |
| <input type="checkbox"/> 3 มีโครงการสุขภาพของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จชัดเจนในการลดปัญหาสุขภาพ หรือสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หรือชุมชน | <input type="checkbox"/> 13 ส้วมผ่านเกณฑ์มาตรฐาน HAS  |
| <input type="checkbox"/> 4 ภาวะการเจริญเติบโต   | <input type="checkbox"/> 14 มีการจัดหรือจำหน่ายอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ไม่หวานจัด ไม่เค็มจัด และไม่มีไขมันสูง                       |
| <input type="checkbox"/> 5 นักเรียนไม่มีฟันแท้ผุ อุด และถอน   | <input type="checkbox"/> 15 มีการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้บริโภคผักผลไม้กลางวันตามปริมาณที่แนะนำ  |
| <input type="checkbox"/> 6 นักเรียนอายุ 7-18 ปี มีสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพผ่านเกณฑ์                                     | <input type="checkbox"/> 16 โรงอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน  |
| <input type="checkbox"/> 7 นักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิตได้รับการดูแลช่วยเหลือ  | <input type="checkbox"/> 17 การบาดเจ็บในโรงเรียนที่ทำให้นักเรียนต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล  |
| <input type="checkbox"/> 8 นักเรียนมีความรู้และทักษะด้านสุขอนามัยทางเพศ   | <input type="checkbox"/> 18 มีการจัดการปัญหาที่เกิดจากมลภาวะภายนอกโรงเรียนที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ   |
| <input type="checkbox"/> 9 การสูบบุหรี่ในโรงเรียน   | <input type="checkbox"/> 19 โรงเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน  |
| <input type="checkbox"/> 10 นักเรียนที่มีสายตาและการได้ยินผิดปกติได้รับการแก้ไข   |   |

เพราะ.....  
 ....

8.3 ท่านคิดว่า ปัจจัยหรือสาเหตุใดที่ทำให้โรงเรียนของท่านสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ “ระดับเพชร” (เลือกข้อที่สำคัญที่สุดเพียง 5 ข้อ และเรียงลำดับ 1-5, 1 คือ สำคัญมากที่สุด)

- \_\_\_\_\_ ก. ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- \_\_\_\_\_ ข. มีการวางแผนและขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน
- \_\_\_\_\_ ค. มีมาตรการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
- \_\_\_\_\_ ง. มีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอ ทั้งในด้านจำนวนคนและความรู้ความสามารถ
- \_\_\_\_\_ จ. มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน มีการจัดสรรและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
- \_\_\_\_\_ ฉ. มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานเพียงพอและได้มาตรฐาน
- \_\_\_\_\_ ช. มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลกลับมาใช้งาน ตรวจสอบแก้ไข หรือเพิ่มเติมได้ง่าย
- \_\_\_\_\_ ซ. มีการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในโรงเรียน
- \_\_\_\_\_ ฅ. ครูอนามัย ครูประจำชั้น และบุคลากรอื่นๆ ร่วมมือกันดำเนินงาน
- \_\_\_\_\_ ญ. ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน สถานพยาบาล ร่วมมือกันดำเนินงาน
- \_\_\_\_\_ ฎ. อื่นๆ ระบุ.....

8.4 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการใช้ “แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6” เพราะเหตุใด

ก. ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

ข. เห็นด้วย

เพราะ.....

8.5 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากมีการจัดทำสมุดบันทึกสุขภาพรายบุคคลให้กับนักเรียนชั้น ป.1-ป.4 เพราะเหตุใด

ก. ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

ข. เห็นด้วย

เพราะ.....

8.6 จากตัวเลือกต่อไปนี้ ท่านมีความพึงพอใจต่อเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลสุขภาพของเด็กนักเรียน แบบใดมากที่สุด (เลือกเพียง 1 ข้อ)

ก. บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3)

ข. แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6

ค. สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)

ง. อื่นๆ ระบุ

.....

เพราะ.....

....

**ส่วนที่ 9 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**

(ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ บุคลากร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**“โปรดตรวจสอบความครบถ้วนของคำถามทุกข้ออีกครั้ง”**

2.2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการบริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 (6-12 ปี)  
สำหรับบุคลากรสาธารณสุข ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการบริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนรวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบไปด้วยคำถาม 5 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 2) ข้อมูลสถานพยาบาล 3) ข้อมูลความเพียงพอของบุคลากรในการให้บริการอนามัยโรงเรียน 4) ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนชั้น ป.1-ป.6 และ 5) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้ทำการศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากบุคลากรสาธารณสุขในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามจริง ทั้งนี้ คณะผู้ทำการศึกษาขอสัมภาษณ์ข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อสถานพยาบาลหรือผู้ให้ข้อมูล

*ผู้ทำการศึกษาวางเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้*  
*คณะผู้ทำการศึกษา*

วันที่สัมภาษณ์: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) □□-□□-□□□□ (เช่น 11-03-2558)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ นาย/น.ส./นาง ..... นามสกุล..... อายุ.....ปี

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล.....

อาชีพ  ก. แพทย์  ข. ทันตแพทย์/ ทันตสาธารณสุข

ค. พยาบาล  ง. นักวิชาการ/ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข

จ. อื่นๆ ระบุ.....

ลงชื่อ.....  
ผู้สัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
ผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
ผู้บันทึกข้อมูล

**คำชี้แจง** ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่เป็นจริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสัมภาษณ์**

1.1 ระยะเวลาที่ท่านทำงานในพื้นที่ปัจจุบัน.....ปี.....เดือน

1.2 ระยะเวลาทั้งหมดที่ท่านทำงานด้านบริการอนามัยโรงเรียน (รวมอดีตและปัจจุบัน).....ปี.....เดือน

1.3 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับการอบรมเป็น “ผู้ให้ความรู้แก่ครูอนามัยในโรงเรียน” หรือไม่

ก. ไม่เคยอบรม

ข. เคยอบรม ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. ....

1.4 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยให้การอบรมแก่ครูอนามัยโรงเรียนหรือบุคคลอื่น เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่ และหลังจากนั้นได้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการให้ความรู้หรือไม่

ก. ไม่เคยให้การอบรมฯ

ข. เคยให้การอบรมฯ จำนวนทั้งหมด.....ครั้ง

ปีที่ อบรม (พ.ศ.)	เรื่องที่อบรม	หน่วยงาน ที่ท่านให้ การอบรม	การนิเทศ ติดตามและประเมินผล			
			ไม่เคย	เคย	จำนวน (ครั้ง/ปี)	ครั้งล่าสุด (พ.ศ.)
1)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
2)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
3)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
4)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
5)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
6)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
7)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
8)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
9)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
10)			<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถานพยาบาล**

2.1 ชื่อสถานพยาบาล.....

ที่ตั้ง เลขที่..... หมู่..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เบอร์โทรศัพท์.....โทรสาร.....

<p>2.2 ประเภทสถานพยาบาล</p> <p><input type="checkbox"/> ก. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)/ ศูนย์สุขภาพเขตเมือง (ศสม.)</p> <p><input type="checkbox"/> ข. โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)</p> <p><input type="checkbox"/> ค. โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)</p> <p><input type="checkbox"/> ง. โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)</p> <p><input type="checkbox"/> จ. อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>2.3 ขนาดของสถานพยาบาล จำนวน.....เตียง</p>
<p>2.4 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา สถานพยาบาลของท่านมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพ และ/ หรือให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่มี เพราะ..... (ข้ามไปส่วนที่ 3)</p> <p><input type="checkbox"/> ข. มี เพราะ.....</p>
<p>2.5 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา บุคลากรที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคคลหรือหน่วยงานใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่มี</p> <p><input type="checkbox"/> ข. สถานพยาบาลที่ร่วมดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน</p> <p><input type="checkbox"/> ค. โรงเรียนในความรับผิดชอบ</p> <p><input type="checkbox"/> ง. บุคลากรในโรงเรียน เช่น ครูอนามัย ครูประจำชั้น</p> <p><input type="checkbox"/> จ. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เทศบาล</p> <p><input type="checkbox"/> ฉ. ชุมชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) แกนนำชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียน</p> <p><input type="checkbox"/> ช. อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>2.6 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา สถานพยาบาลของท่านมีการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรเกี่ยวกับการตรวจสอบสุขภาพ และให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อย่างไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่มี</p> <p><input type="checkbox"/> ข. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานพยาบาล</p> <p><input type="checkbox"/> ค. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานพยาบาลที่ร่วมดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียน</p> <p><input type="checkbox"/> ง. เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือส่วนกลาง</p> <p><input type="checkbox"/> จ. ได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือส่วนกลาง</p> <p><input type="checkbox"/> ฉ. ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรเฉพาะเพิ่มเติม</p> <p><input type="checkbox"/> ช. ศึกษาดูงานภายในประเทศ</p> <p><input type="checkbox"/> ซ. ศึกษาดูงานต่างประเทศ</p> <p><input type="checkbox"/> ฅ. อื่นๆ ระบุ.....</p>



**ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเพียงพอของบุคลากรในการให้บริการอนามัยโรงเรียน**

3.1 ท่านคิดว่าสถานพยาบาลของท่านมีบุคลากรต่อไปนี้เพียงพอต่อการให้บริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และสถานพยาบาลของท่านมีความต้องการบุคลากรเหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

บุคลากร	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.1.1 แพทย์	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.2 ทันตแพทย์/ ทันตสาธารณสุข	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.3 พยาบาล	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.4 นักวิชาการ สาธารณสุข/ เจ้า พนักงานสาธารณสุข	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.5 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....

**ส่วนที่ 4 ระบบรายงานข้อมูลสุขภาพนักเรียนชั้น ป.1-ป.6**

4.1 สถานพยาบาลของท่านบันทึกข้อมูลสุขภาพ ของนักเรียนอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมิน การเจริญ เติบโต	การทดสอบ สายตา	การทดสอบ การได้ยิน	การตรวจ สุขภาพช่อง ปากและฟัน	การให้ วัคซีน
ก. ไม่มีการบันทึกข้อมูล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. บันทึกตามแบบฟอร์มของส่วนกลาง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. บันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป					
ชื่อโปรแกรม.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ชื่อโปรแกรม.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. บันทึกในเอกสาร/ แบบฟอร์มที่ออกแบบเอง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. อื่นๆ ระบุ 1).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบุ 2).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบุ 2).....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

4.2 สถานพยาบาลของท่านใช้ประโยชน์จากการบันทึกข้อมูลสุขภาพของนักเรียนอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมินการเจริญเติบโต	การทดสอบสายตา	การทดสอบการได้ยิน	การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	การให้วัคซีน
ก. ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. รายงานผลการดำเนินงาน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. ติดตาม เฝ้าระวังนักเรียนรายบุคคล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. วางแผนการดำเนินงาน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. ของงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

4.3 สถานพยาบาลของท่านมีการส่งต่อข้อมูลสุขภาพของเด็กให้กับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกหรือไม่ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	การประเมินการเจริญเติบโต	การทดสอบสายตา	การทดสอบการได้ยิน	การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	การให้วัคซีน
ก. ไม่มีการส่งต่อข้อมูล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ข. ผู้ปกครองของเด็ก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ค. หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ง. หน่วยงานด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) เป็นต้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จ. หน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาล ชุมชน หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นต้น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

4.4 ท่านมีความคาดหวังให้หน่วยงานที่ท่านส่งต่อข้อมูลสุขภาพ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์หรือไม่  
 ก. ไม่มี (ข้ามไปส่วนที่ 5)                       ข. มี

4.5 ท่านมีความคาดหวังให้หน่วยงานที่ท่านส่งต่อข้อมูลสุขภาพ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. รายงานผลการดำเนินงาน

ข. ติดตาม เฝ้าระวังนักเรียนรายบุคคล

ค. วางแผนการดำเนินงาน

ง. ของงบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ

จ. อื่นๆ ระบุ.....

.....

**ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**

(ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ บุคลากร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**“โปรดตรวจสอบความครบถ้วนของคำถามทุกข้ออีกครั้ง”**

## 2.3 แบบสัมภาษณ์การรับรู้ต่อภาวะสุขภาพของนักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 (6-12 ปี) สำหรับผู้ปกครอง ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

### คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการบริการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนรวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบไปด้วยคำถาม 4 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ข้อมูลการรับรู้ข้อมูลสุขภาพของบุตรหลาน 3) ความคิดเห็นต่อแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 และ 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คณะผู้ทำการศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียนในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง ทั้งนี้ คณะผู้ทำการศึกษาขอสัมภาษณ์ผู้ปกครองด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อผู้ปกครองหรือนักเรียน

*ผู้ทำการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้*  
*คณะผู้ทำการศึกษา*

วันที่สัมภาษณ์: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) □□-□□-□□□□ (เช่น 11-03-2558)	
<u>ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์</u>	
ชื่อ นาย/น.ส./นาง .....	นามสกุล..... อายุ.....ปี
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....	จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล.....
<u>ข้อมูลนักเรียน</u>	
ชื่อ ด.ช./ด.ญ. ....	นามสกุล..... อายุ.....ปี
วัน/เดือน/ปีเกิด.....	โรงเรียน..... ชั้น ป. .... /.....

ลงชื่อ.....  
ผู้สัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
ผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์

ลงชื่อ.....  
ผู้บันทึกข้อมูล

**คำชี้แจง** ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่แท้จริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป**

1.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม		
1.1.1 เพศ	<input type="checkbox"/> ก. ชาย <input type="checkbox"/> ข. หญิง	
1.1.2 อายุ	..... ปี	
1.1.3 ระดับการศึกษา	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้ศึกษา <input type="checkbox"/> ข. ประถมศึกษา <input type="checkbox"/> ค. มัธยมศึกษา/ปวช. <input type="checkbox"/> ง. ปวส./อนุปริญญา <input type="checkbox"/> จ.ปริญญาตรีและสูงกว่า <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	
1.1.4 อาชีพ	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้ประกอบอาชีพ <input type="checkbox"/> ข. เกษตรกรรม <input type="checkbox"/> ค. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว <input type="checkbox"/> ง. รับจ้างทั่วไป <input type="checkbox"/> จ. ข้าราชการ/ข้าราชการบำนาญ <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	
1.1.5 ความสัมพันธ์กับเด็ก	<input type="checkbox"/> ก. บิดา <input type="checkbox"/> ข. มารดา <input type="checkbox"/> ค. พ่อบุญธรรม/แม่บุญธรรม <input type="checkbox"/> ง. พ่อเลี้ยง/แม่เลี้ยง <input type="checkbox"/> จ. พี่น้องร่วมสายโลหิต <input type="checkbox"/> ฉ. ปู่/ย่า/ตา/ยาย <input type="checkbox"/> ช. ลุง/ป้า/น้า/อา <input type="checkbox"/> ซ. อื่นๆ ระบุ.....	
1.2 ข้อมูลบิดามารดาเด็ก		
<u>ข้อมูลบิดา</u>		
1.2.1 สถานภาพ	<input type="checkbox"/> ก. เสียชีวิต (ข้ามไปข้อ 2.2) <input type="checkbox"/> ข. มีชีวิตอยู่	
1.2.2 อาชีพ	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้ประกอบอาชีพ <input type="checkbox"/> ข. เกษตรกรรม <input type="checkbox"/> ค. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว <input type="checkbox"/> ง. รับจ้างทั่วไป <input type="checkbox"/> จ. ข้าราชการ/ข้าราชการบำนาญ <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	
1.2.3 การอยู่กับเด็ก	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้อยู่กับเด็ก <input type="checkbox"/> ข. ทุกวัน <input type="checkbox"/> ค. เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ <input type="checkbox"/> ง. อย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ <input type="checkbox"/> จ. อย่างน้อยเดือนละ 2-3 วัน <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	
<u>ข้อมูลมารดา</u>		
1.2.4 สถานภาพ	<input type="checkbox"/> ก. เสียชีวิต (ข้ามไปข้อ 3) <input type="checkbox"/> ข. มีชีวิตอยู่	
1.2.5 อาชีพ	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้ประกอบอาชีพ <input type="checkbox"/> ข. เกษตรกรรม <input type="checkbox"/> ค. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว <input type="checkbox"/> ง. รับจ้างทั่วไป <input type="checkbox"/> จ. ข้าราชการ/ข้าราชการบำนาญ <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	
1.2.6 การอยู่กับเด็ก	<input type="checkbox"/> ก. ไม่ได้อยู่กับเด็ก <input type="checkbox"/> ข. ทุกวัน <input type="checkbox"/> ค. เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ <input type="checkbox"/> ง. อย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ <input type="checkbox"/> จ. อย่างน้อยเดือนละ 2-3 วัน <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	

ข้อมูลบิดาและมารดา

1.2.7 ปัจจุบันบิดามารดาของเด็กอาศัยอยู่ด้วยกันหรือไม่

ก. ไม่ได้อยู่ด้วยกัน

ข. อยู่ด้วยกัน

1.3 ข้อมูลครัวเรือน

1.3.1 ปัจจุบันครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่มีสมาชิกทั้งหมด.....คน

1.3.2 สมาชิกในครอบครัวมีใครดื่มเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ สาโท หรือไม่

ก. ไม่มี

ข. มี

1.3.3 สมาชิกในครอบครัวมีใครสูบบุหรี่หรือไม่

ก. ไม่มี

ข. มี

1.3.4 ส่วนใหญ่ครอบครัวของท่านมีการประกอบอาหารรับประทานเองหรือไม่ อย่างไร

ก. ไม่ได้ประกอบอาหารเอง

ข. ประกอบอาหารเอง

1.3.5 ในกรณีที่ไม่ได้ประกอบอาหารเอง ครอบครัวของท่านมักจะรับประทานอาหารในรูปแบบใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. อาหารสำเร็จรูป (กับข้าวถุง)

ข. อาหารแช่แข็ง

ค. อาหารกึ่งสำเร็จรูป

ง. อื่นๆ ระบุ.....

1.4 ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพของบุตรหลาน

บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวดังต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร

พฤติกรรม/การปฏิบัติตัว	ไม่เคย	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ
1.4.1 ออกกำลังกาย สัปดาห์ละ 3 ครั้ง อย่างน้อยครั้งละ 30 นาที	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.2 รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.3 ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.4 นอนหลับวันละ 8-10 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.5 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ สาโท	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.6 สูบบุหรี่	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4.7 ดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ข้อมูลสุขภาพของบุตรหลาน**

2.1 กลุ่มเลือดของเด็กคือกลุ่มใด

ก. ไม่เคยตรวจ

ข. ไม่แน่ใจว่าเคยตรวจหรือไม่

ค. เคยตรวจแต่จำผลไม่ได้

ง. โอ

จ. เอ

ฉ. บี

ช. เอบี

2.2 บุตรหลานของท่านเคยเจ็บป่วยด้วยโรคหรืออาการผิดปกติใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก. หัด       ข. อีสุกอีใส       ค. คางทูม       ง. คอตีบ

จ. ไอกกรน       ฉ. เป็นหวัดบ่อยๆ       ช. หัด       ซ. ปอดบวม

ฌ. วัณโรค       ญ. ไข้เลือดออก       ฎ. ลมบ้าหมู       ฏ. โลหิตจาง

ฐ. พูดไม่ซัด       ท. พูดติดอ่าง       ฒ. โรคไต       ณ. เลือดกำเดาออกบ่อยๆ

ด. กระดูกแขนหรือขา คด งอผิดปกติ       ต. ปวดศีรษะเป็นประจำ

ถ. ปวดประจำเดือนมากกว่าปกติ       ท. เหนื่อยง่ายขณะออกกำลังกาย ปากเขียว เล็บเท้าเขียว

ฐ. อื่นๆ ระบุ.....

---

2.3 บุตรหลานของท่านมีประวัติแพ้ยาหรือไม่

ก. ไม่รู้       ข. ไม่มี       ค. แพ้ยา ระบุ.....

---

2.4 บุตรหลานของท่านมีประวัติอุบัติเหตุร้ายแรงหรือไม่

ก. ไม่รู้       ข. ไม่เคย       ค. เคย ระบุ.....

---

2.5 บุตรหลานของท่านใช้สิทธิการรักษาพยาบาลประเภทใด

ก. ไม่รู้       ข. ประกันสุขภาพถ้วนหน้า       ค. ชำราชการ       ง. อื่นๆ ระบุ.....

---

2.6 ท่านรู้หรือไม่ว่าสถานพยาบาลที่เด็กขึ้นทะเบียนการรักษาพยาบาลคือที่ใด

ก. ไม่รู้       ข. รู้ ระบุ..... ระยะทางจากบ้าน.....กิโลเมตร

---

2.7 ท่านรู้หรือไม่ว่าสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้บ้านท่านที่สุดคือที่ใด

ก. ไม่รู้       ข. รู้ ระบุ..... ระยะทางจากบ้าน.....กิโลเมตร

---

2.8 หากเด็กมีปัญหาสุขภาพเล็กน้อย เช่น เป็นไข้ ท่านเลือกสถานบริการสุขภาพใดเป็นอันดับแรก เพราะเหตุใด

ก. รักษาเองที่บ้าน เพราะ.....

ข. ร้านยา เพราะ.....

ค. รพ.สต. เพราะ.....

ง. รพ.ชุมชน เพราะ.....

จ. รพ.ศูนย์/ รพ.ทั่วไป เพราะ.....

ฉ. รพ.เอกชน/ คลินิกเอกชน เพราะ.....

ช. อื่นๆ ระบุ..... เพราะ.....

---

2.9 หากเด็กมีปัญหาสุขภาพมาก เช่น ไข้เลือดออก ท่านเลือกสถานบริการสุขภาพใดเป็นอันดับแรก เพราะเหตุใด

ก. รพ.สต. เพราะ.....

ข. รพ.ชุมชน เพราะ.....

ค. รพ.ศูนย์/ รพ.ทั่วไป เพราะ.....

ง. รพ.เอกชน/ คลินิกเอกชน เพราะ.....

จ. อื่นๆ ระบุ..... เพราะ.....

2.10 การเจริญเติบโต (น้ำหนักและส่วนสูง)

2.10.1 ท่านเคยได้รับข้อมูลการเจริญเติบโตของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.10.3)  ข. เคย

2.10.2 ท่านได้รับข้อมูลการเจริญเติบโตของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

น้ำหนัก

2.10.3 ท่านรู้หรือไม่ว่า ปัจจุบันเด็กมีน้ำหนักเท่าไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.10.15)  ข. รู้ ระบุ.....กิโลกรัม

2.10.4 ท่านคิดว่าน้ำหนักของเด็กเมื่อเทียบกับอายุเป็นอย่างไร

- ก. ตามเกณฑ์ (ข้ามไปข้อ 2.10.15)  ค. น้อยกว่าเกณฑ์  
 ข. ค่อนข้างน้อย  ง. ค่อนข้างมาก  
 จ. มากเกินเกณฑ์

2.10.5 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาน้ำหนักเมื่อไร

- ก. ไม่รู้  ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.10.7 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.10.9)  ข. รู้

2.10.8 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

กรณีเด็กมีน้ำหนักค่อนข้างน้อยหรือน้อยกว่าเกณฑ์	กรณีเด็กมีน้ำหนักค่อนข้างมากหรือมากเกินเกณฑ์
<input type="checkbox"/> ก. พ่อแม่ของเด็กผอม <input type="checkbox"/> ข. เด็กรับประทานอาหารในปริมาณน้อย และ/หรือ ไม่ครบ 5 หมู่ <input type="checkbox"/> ค. เด็กป่วยเป็นโรคบางอย่าง เช่น โรคเบาหวาน โรคของต่อมไทรอยด์ โรคพยาธิ <input type="checkbox"/> ง. เด็กดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลานานๆ <input type="checkbox"/> จ. เด็กมีปัญหาด้านจิตใจ มีความวิตก กังวล <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/> ก. พ่อแม่ของเด็กอ้วน <input type="checkbox"/> ข. เด็กมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง เช่น อาหารพวกแป้งและน้ำตาล อาหารรสหวาน และอาหารไขมันสูง ขนมอบกรอบ น้ำหวานหรือน้ำอัดลม <input type="checkbox"/> ค. เด็กออกกำลังกายไม่เพียงพอและไม่สม่ำเสมอ <input type="checkbox"/> ง. เด็กดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลานานๆ <input type="checkbox"/> จ. เด็กมีปัญหาด้านจิตใจ มีความซึมเศร้า เครียด <input type="checkbox"/> ฉ. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.9 ท่านมีการแก้ไขปัญหาน้ำหนักของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.10.11)  ข. มี



2.10.10 ท่านมีการแก้ไขปัญหาน้ำหนักของเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

กรณีเด็กมีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์หรือค่อนข้างน้อย	กรณีเด็กมีน้ำหนักค่อนข้างมากหรือมากเกินไป
<input type="checkbox"/> พบแพทย์เพื่อรักษาหรือขอคำปรึกษา <input type="checkbox"/> ติดตามการเจริญเติบโตของเด็กเป็นระยะๆ <input type="checkbox"/> ฝึกให้กินอาหารเป็นเวลา สม่ำเสมอ และควรกินพร้อม ๆ กันทั้งครอบครัว เพื่อสร้างบรรยากาศการกินอาหารให้เด็ก <input type="checkbox"/> สังเกตชนิดและลักษณะอาหารที่เด็กชอบปรุงรสชาติให้ถูกปาก หรือสรรหาเมนูใหม่ <input type="checkbox"/> ลดน้ำอัดลม และขนมหวาน <input type="checkbox"/> อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/> พบแพทย์เพื่อรักษาหรือขอคำปรึกษา <input type="checkbox"/> ติดตามการเจริญเติบโตของเด็กเป็นระยะๆ <input type="checkbox"/> ลดอาหารที่ให้พลังงานสูง เช่น แป้ง ไขมัน น้ำตาล <input type="checkbox"/> ให้เด็กมีการเคลื่อนไหวและใช้พลังงานเสมอ ไม่เอาแต่นั่งดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมนานๆ <input type="checkbox"/> เปลี่ยนทัศนคติว่าเด็กอ้วนน่ารัก <input type="checkbox"/> ปฏิบัติเป็นตัวอย่างในเรื่องการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย <input type="checkbox"/> อื่นๆ ระบุ.....

2.10.11 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาน้ำหนักของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.10.13)       ข. เคย

2.10.12 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาน้ำหนักของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก       ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข       ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.13 ท่านคิดว่าปัญหาน้ำหนักมีผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.10.15)       ข. มี

2.10.14 ท่านคิดว่าปัญหาน้ำหนักมีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ทำให้ผลการเรียนไม่ดี  
 ข. ทำให้เสี่ยงต่อการเป็นโรค เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ เป็นต้น  
 ค. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านจิตใจและสังคม เช่น ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น  
 ง. อื่นๆ ระบุ.....

**ส่วนสูง**

2.10.15 ท่านรู้หรือไม่ว่า ปัจจุบันเด็กมีส่วนสูงเท่าไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.10.26)       ข. รู้ ระบุ.....เซนติเมตร

2.10.16 ท่านคิดว่าส่วนสูงของเด็กเมื่อเทียบกับอายุเป็นอย่างไร

- ก. ตามเกณฑ์ (ข้ามไปข้อ 2.10.26)  
 ข. ค่อนข้างเตี้ย       ค. เตี้ย  
 ง. ค่อนข้างสูง (ข้ามไปข้อ 2.10.26)       จ. สูง (ข้ามไปข้อ 2.10.26)

2.10.17 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาส่วนสูง (ค่อนข้างเตี้ยหรือเตี้ย) เมื่อไร

- ก. ไม่รู้       ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.10.18 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.10.20)  ข. รู้

2.10.19 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. พ่อแม่ของเด็กเตี้ย  
 ข. เด็กรับประทานอาหารในปริมาณน้อย และ/หรือไม่ครบ 5 หมู่  
 ค. เด็กมีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง เช่น โรคทางเดินอาหาร โรคไต ภาวะขาดสารอาหาร ความเครียด เป็นต้น  
 ง. เด็กมีการหลังฮอร์โมนมีผลต่อการเจริญเติบโตผิดปกติ เช่น ฮอร์โมนไทรอยด์ เป็นต้น  
 จ. เด็กได้รับยาที่มีผลต่อการเจริญเติบโต เช่น ยารักษาโรคหืด เป็นต้น  
 ฉ. เด็กออกกำลังกายไม่เพียงพอและไม่สม่ำเสมอ  
 ช. เด็กนอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ  
 ซ. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.20 ท่านมีการแก้ไขปัญหาลำไส้ของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.10.22)  ข. มี

2.10.21 ท่านมีการแก้ไขปัญหาลำไส้ของเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ปรึกษาแพทย์  ข. ติดตามการเจริญเติบโตของเด็กเป็นระยะ  
 ค. ให้เด็กรับประทานให้ครบ 5 หมู่  ง. ให้เด็กออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมอ  
 จ. ให้เด็กนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ  ฉ. ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดี  
 ช. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.22 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาลำไส้ของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.10.24)  ข. เคย

2.10.23 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาลำไส้ของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.24 ท่านคิดว่าปัญหาลำไส้มีผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.10.26)  ข. มี

2.10.25 ท่านคิดว่าปัญหาน้ำหนักมีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ทำให้ผลการเรียนไม่ดี  
 ข. ทำให้เป็นหนุ่มสาวช้ากว่าปกติ  
 ค. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านจิตใจและสังคม เช่น ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น  
 ง. ส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพในอนาคต  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.10.26 ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของน้ำหนักกับส่วนสูงของเด็กเป็นอย่างไร

- ก. สมส่วน  ข. ผอม  ค. ค่อนข้างผอม  ง. ทั่วไป  จ. เริ่มอ้วน  ฉ. อ้วน

2.11 สายตา.

2.11.1 ท่านเคยได้รับข้อมูลการทดสอบสายตาของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.11.3)  ข. เคย

2.11.2 ท่านได้รับข้อมูลการทดสอบสายตาของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.11.3 ท่านรู้หรือไม่ว่าปัจจุบันเด็กมีปัญหาสายตาหรือไม่

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.12)  
 ข. รู้ว่าปกติ/ ไม่มีปัญหาสายตา (ข้ามไปข้อ 2.12)  
 ค. รู้ว่าไม่ปกติ/ มีปัญหาสายตา

2.11.4 เด็กมีปัญหาสายตาอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. สายตาสั้น  ข. สายตาวาย  
 ค. สายตาเอียง  ง. อื่นๆ ระบุ.....

2.11.5 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาสายตาเมื่อไร

- ก. ไม่รู้  ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.11.6 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.11.8)  ข. รู้

2.11.7 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. พ่อแม่มีปัญหาสายตา  
 ข. เด็กมีความผิดปกติแต่กำเนิด  
 ค. เด็กดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลานานๆ  
 ง. เด็กมีปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อสายตา  
 จ. เด็กเคยได้รับอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสายตา  
 ฉ. อื่นๆ ระบุ.....

2.11.8 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสายตาของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.11.10)  ข. มี

2.11.9 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสายตาของเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ใช้แว่นสายตา  ข. ใช้คอนแทคเลนส์  ค. รักษาด้วยยา  ง. ผ่าตัด  
 จ. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก เช่น ลดระยะเวลาในการดูโทรทัศน์หรือเล่นเกม  
 ฉ. อื่นๆ ระบุ.....

2.11.10 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสายตาของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.11.12)  ข. เคย

2.11.11 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสายตาของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.11.12 ท่านคิดว่าปัญหาสายตามีผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.12)  ข. มี

2.11.13 ท่านคิดว่าปัญหาสายตามีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ทำให้ผลการเรียนไม่ดี  
 ข. เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตประจำวันและทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเล่นเกม เป็นต้น  
 ค. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านจิตใจและสังคม เช่น ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น  
 ง. ส่งผลต่อการมองเห็นในอนาคต  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

## 2.12 การได้ยิน

2.12.1 ท่านเคยได้รับข้อมูลการทดสอบการได้ยินของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.13)  ข. เคย

2.12.2 ท่านได้รับข้อมูลการทดสอบการได้ยินของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.12.3 ท่านรู้หรือไม่ว่าปัจจุบันเด็กมีปัญหาการได้ยินหรือไม่

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.13)  
 ข. รู้ว่าปกติ/ ไม่มีปัญหาการได้ยิน (ข้ามไปข้อ 2.13)  
 ค. รู้ว่าไม่ปกติ/ มีปัญหาการได้ยิน

2.12.4 เด็กมีปัญหาการได้ยินอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. หูตึงระดับน้อยถึงปานกลาง  
 ข. หูตึงระดับมากถึงรุนแรง  
 ค. หูหนวก  
 ง. อื่นๆ ระบุ.....

2.12.5 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาการได้ยินเมื่อไร

- ก. ไม่รู้  ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.12.6 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.12.8)  ข. รู้

2.12.7 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. พ่อแม่มีปัญหาการได้ยิน
- ข. เด็กมีความผิดปกติแต่กำเนิด
- ค. เด็กมีปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ยิน
- ง. เด็กเคยได้รับอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ยิน
- จ. เด็กนำสิ่งแปลกปลอมใส่เข้าไปในหู
- ฉ. เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีมลภาวะทางเสียง
- ช. อื่นๆ ระบุ.....

2.12.8 ท่านมีการแก้ไขปัญหาการใช้ยินของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.12.10)
- ข. มี

2.12.9 ท่านมีการแก้ไขปัญหาการใช้ยินของเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ใช้เครื่องช่วยฟัง
- ข. ผ่าตัด
- ค. จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม
- ง. อื่นๆ ระบุ.....

2.12.10 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาการใช้ยินของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.11.12)
- ข. เคย

2.12.11 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาการใช้ยินของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก
- ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน
- ค. บุคลากรสาธารณสุข
- ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.
- จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.12.12 ท่านคิดว่าปัญหาการใช้ยินมีผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.13)
- ข. มี

2.12.13 ท่านคิดว่าปัญหาการใช้ยินมีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ทำให้ผลการเรียนไม่ดี
- ข. เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตประจำวันและทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเล่นเกม เป็นต้น
- ค. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านจิตใจและสังคม เช่น ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ง. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านพัฒนาการทางภาษา เช่น พูดไม่ชัด หรือพูดไม่ได้
- จ. ส่งผลต่อการมองเห็นในอนาคต
- ฉ. อื่นๆ ระบุ.....

## 2.13 สุขภาพช่องปากและฟัน

2.13.1 ท่านเคยได้รับข้อมูลสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.14)  ข. เคย

2.13.2 ท่านได้รับข้อมูลสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน  
 ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.13.3 ท่านรู้หรือไม่ว่า ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2557) เด็กมีปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันหรือไม่

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.14)  
 ข. รู้ว่าปกติ/ ไม่มีปัญหาสุขภาพช่องปากและฟัน (ข้ามไปข้อ 2.14)  
 ค. รู้ว่าไม่ปกติ/ มีปัญหาสุขภาพช่องปากและฟัน

2.13.4 เด็กมีปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ฟันผุ  
 ข. เหงือกอักเสบ  
 ค. แผลในปาก  
 ง. มีคราบหินปูน  
 จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.13.5 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันเมื่อไร

- ก. ไม่รู้  ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.13.6 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหามาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.13.8)  ข. รู้

2.13.7 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็กแปรงฟันไม่สะอาดหรือไม่ชอบแปรงฟัน  
 ข. เด็กใช้แปรงสีฟันและยาสีฟันไม่ได้มาตรฐาน เช่น ขนแปรงแข็งเกินไป ยาสีฟันผสมน้ำตาล  
 ค. เด็กมีปัญหาสุขภาพอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากและฟัน  
 ง. เด็กเคยได้รับอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากและฟัน  
 จ. เด็กรับประทานอาหารที่มีน้ำตาลสูง เช่น ขนมหวาน น้ำอัดลม  
 ฉ. เด็กไม่ได้รับบริการทันตกรรมป้องกัน เช่น การตรวจสุขภาพช่องปาก การเคลือบหลุมร่องฟัน  
 ช. เด็กไม่ได้รับฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุ  
 ซ. อื่นๆ ระบุ.....

2.13.8 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.13.10)  ข. มี

2.13.9 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ฝึกให้เด็กแปรงฟันอย่างถูกวิธี
- ข. ตรวจสุขภาพปากและฟันอย่างสม่ำเสมอ โดยทันตแพทย์หรือทันตสาธารณสุข
- ค. ติดตามปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กเป็นระยะๆ โดยสังเกตความผิดปกติด้วยตัวท่านเอง
- ง. เลือกซื้อผลิตภัณฑ์สำหรับช่องปากและฟันที่ได้มาตรฐาน
- จ. ให้เด็กรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ หลีกเลี่ยงขนมหวานติดฟัน ขนมกรุบกรอบ
- ช. อื่นๆ ระบุ.....

2.13.10 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.13.12)
- ข. เคย

2.13.11 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก
- ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน
- ค. บุคลากรสาธารณสุข
- ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.
- จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.13.12 ท่านคิดว่าปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันมีผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.14)
- ข. มี

2.13.13 ท่านคิดว่าปัญหาการสุขภาพช่องปากและฟันมีผลกระทบต่อเด็กอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านการพูด
- ข. ทำให้เด็กปัญหาในการรับประทานอาหาร ส่งผลต่อการเจริญเติบโต
- ค. ทำให้เด็กมีปัญหาด้านจิตใจและสังคม เช่น ขาดความมั่นใจ มีปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- ง. ส่งผลต่อสุขภาพช่องปากและฟันในอนาคต
- จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.14 **สุขภาพด้านอื่นๆ** (นอกจากการเจริญเติบโต สายตา การได้ยิน และสุขภาพช่องปากและฟัน)

2.14.1 ท่านเคยได้รับข้อมูลสุขภาพด้านอื่นๆ ของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปส่วนที่ 3)
- ข. เคย ระบุ.....

2.14.2 ท่านได้รับข้อมูลการสุขภาพด้านอื่นๆ ของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก
- ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน
- ค. บุคลากรสาธารณสุข
- ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.
- จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.14.3 ท่านรู้หรือไม่ว่า เด็กมีปัญหาสุขภาพอื่นๆ หรือไม่

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปส่วนที่ 3)
- ข. รู้ว่าปกติ/ ไม่มีปัญหาสุขภาพอื่นๆ (ข้ามไปส่วนที่ 3)
- ค. รู้ว่าไม่ปกติ/ มีปัญหาสุขภาพอื่นๆ คือ.....

2.14.4 ท่านรู้หรือไม่ว่าเด็กเริ่มมีปัญหาสุขภาพนั้นเมื่อไร

- ก. ไม่รู้
- ข. รู้ ระบุ..... (เดือน/พ.ศ. ที่ท่านทราบ)

2.14.5 ท่านรู้หรือไม่ว่าสาเหตุของปัญหาสุขภาพนั้นมาจากอะไร

- ก. ไม่รู้ (ข้ามไปข้อ 2.14.7)  ข. รู้

2.14.6 ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพนั้น

- สาเหตุที่ 1 .....
- สาเหตุที่ 2 .....
- สาเหตุที่ 3 .....
- สาเหตุที่ 4 .....
- สาเหตุที่ 5 .....

2.14.7 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสุขภาพนั้นหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.14.9)  ข. มี

2.14.8 ท่านมีการแก้ไขปัญหาสุขภาพนั้นอย่างไร

- 1).....
- 2).....
- 3).....

2.14.9 ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสุขภาพนั้นของเด็กหรือไม่

- ก. ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 2.14.11)  ข. เคย

2.14.10 ท่านได้รับคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาสุขภาพนั้นของเด็กจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ก. เด็ก  ข. ครูประจำชั้น ครูอนามัย ผู้บริหารโรงเรียน
- ค. บุคลากรสาธารณสุข  ง. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.
- จ. อื่นๆ ระบุ.....

2.14.11 ท่านคิดว่าปัญหาสุขภาพนั้นผลกระทบต่อเด็กหรือไม่

- ก. ไม่มี (ข้ามไปส่วนที่ 3)  ข. มี

2.14.12 ท่านคิดว่าปัญหาสุขภาพนั้นส่งผลกระทบต่อเด็กอย่างไร

- 1).....
- 2).....
- 3).....

2.15 ท่านต้องการความช่วยเหลือหรือคำแนะนำในการดูแลและแก้ปัญาสุขภาพของเด็กจากบุคคลใดต่อไปนี้บ้าง

บุคคล	เรื่องที่ต้องการความช่วยเหลือหรือคำแนะนำ
<input type="checkbox"/> ก. ครูประจำชั้น ครูอนามัย	
<input type="checkbox"/> ข. บุคลากรสาธารณสุข	
<input type="checkbox"/> ค. คนในชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน อสม.	
<input type="checkbox"/> ง. อื่นๆ ระบุ	



**ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อแบบบันทึกการตรวจสุขภาพ สำหรับเด็ก**

3.1 ท่านเคยเห็นแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 หรือไม่  
 ก. ไม่เคย (ข้ามไปส่วนที่ 4)  ข. เคย

3.2 ท่านคิดว่าแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)  
 ก. ไม่รู้  
 ข. เพื่อให้เด็กมีเครื่องมือในการตรวจสุขภาพ  
 ค. เพื่อให้เด็กสามารถค้นหาความผิดปกติของร่างกายจิตใจได้ด้วยตนเอง  
 ง. เพื่อให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยแก่เด็ก  
 จ. เพื่อใช้วางแผนการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน  
 ฉ. เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กเป็นรายบุคคล  
 ช. อื่นๆ ระบุ.....

3.3 ท่านคิดว่าแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 มีความเหมาะสมหรือไม่

รายการ	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	เหตุผล
3.3.1 ความง่ายของเนื้อหา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.2 วิธีการบันทึกผล	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.3 ความน่าสนใจ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.4 การใช้ภาษา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

3.4 ท่านคิดว่าแบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 มีประโยชน์อย่างไร  
 ก. ไม่รู้  
 ข. ทำให้เด็กเกิดความตระหนักในเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเอง  
 ค. ทำให้ครู/ ผู้ปกครองทราบสถานะสุขภาพของเด็กและการแก้ไขปัญหา  
 ง. ใช้รายงานผลการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน  
 จ. เป็นข้อมูลในการเขียนของบประมาณสนับสนุนกับแหล่งทุนต่างๆ  
 ฉ. อื่นๆ ระบุ.....

3.5 ท่านเคยใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (สมุดสีชมพู) หรือไม่  
 ก. ไม่เคย (ข้ามไปส่วนที่ 4)  ข. เคย

3.6 ท่านคิดว่าสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (สมุดสีชมพู) มีประโยชน์อย่างไร  
 ก. ไม่รู้  ข. เป็นคู่มือดูแลตนเองของแม่ ขณะตั้งครรภ์และหลังคลอด  
 ค. ใช้ติดตามพัฒนาการเด็ก  ง. ใช้บันทึกการรับวัคซีนป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน  
 จ. ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพเด็ก  ฉ. ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนครอบครัว  
 ช. อื่นๆ ระบุ.....

3.7 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากในอนาคตมีการพัฒนาสมุดบันทึกสุขภาพสำหรับเด็ก ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ถึงช่วงวัยรุ่น โดยบันทึกไว้เล่มเดียวกันทั้งหมด เพราะเหตุใด

- ก. ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
- ข. เห็นด้วย เพราะ.....

**ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**โปรดตรวจสอบความครบถ้วนของคำถามทุกข้ออีกครั้ง”**

## 2.4 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการใช้แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้น ป.5-ป.6

### ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

#### คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการบริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสัมภาษณ์จะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียนรวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ข้อมูลการใช้แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้น ป.5-ป.6

คณะผู้ทำการศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนชั้น ป.5-ป.6 ในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความเป็นจริง ทั้งนี้ คณะผู้ทำการศึกษาขอสัมภาษณ์นักเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใดต่อผู้ปกครองหรือนักเรียน

**ผู้ทำการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้**

**คณะผู้ทำการศึกษา**

วันที่สัมภาษณ์: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) □□-□□-□□□□ (เช่น 11-03-2558)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ ต.ช./ ต.ญ. .... นามสกุล..... วัน/เดือน/ปีเกิด.....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์..... อีเมล.....

โรงเรียน..... ชั้น ป. .... / .....

ลงชื่อ.....

ผู้สัมภาษณ์

ลงชื่อ.....

ผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์

ลงชื่อ.....

ผู้บันทึกข้อมูล

คำชี้แจง ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่แท้จริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป**

<p>1.1 เพศ</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ชาย                      <input type="checkbox"/> ข. หญิง</p>																																
<p>1.2 อายุ.....ปี</p>																																
<p>1.3 กลุ่มเลือดของนักเรียนคือกลุ่มใด</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่เคยตรวจ              <input type="checkbox"/> ข. ไม่แน่ใจว่าเคยตรวจหรือไม่              <input type="checkbox"/> ค. เคยตรวจแต่จำผลไม่ได้</p> <p><input type="checkbox"/> ง. โอ                              <input type="checkbox"/> จ. เอ                              <input type="checkbox"/> ฉ. บี                              <input type="checkbox"/> ช. เอบี</p>																																
<p>1.4 นักเรียนเคยเจ็บป่วยด้วยโรคหรืออาการผิดปกติใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p><input type="checkbox"/> ก. หัด                      <input type="checkbox"/> ข. อีสุกอีใส                      <input type="checkbox"/> ค. คางทูม                      <input type="checkbox"/> ง. คอตีบ</p> <p><input type="checkbox"/> จ. ไอกรน                      <input type="checkbox"/> ฉ. เป็นหวัดบ่อยๆ                      <input type="checkbox"/> ช. หิด                      <input type="checkbox"/> ซ. ปอดบวม</p> <p><input type="checkbox"/> ฉ. วัณโรค                      <input type="checkbox"/> ญ. ไข้เลือดออก                      <input type="checkbox"/> ฎ. ลมบ้าหมู                      <input type="checkbox"/> ฏ. โลหิตจาง</p> <p><input type="checkbox"/> ฐ. พูดไม่ซัด                      <input type="checkbox"/> ท. พูดติดอ่าง                      <input type="checkbox"/> ธ. โรคไต                      <input type="checkbox"/> ด. เลือดกำเดาออกบ่อยๆ</p> <p><input type="checkbox"/> ด. กระดูกแขนหรือขา คด งอผิดปกติ                      <input type="checkbox"/> ต. ปวดศีรษะเป็นประจำ</p> <p><input type="checkbox"/> ถ. ปวดประจำเดือนมากกว่าปกติ                      <input type="checkbox"/> ท. เหนื่อยง่ายขณะออกกำลังกาย ปากเขียว เล็บเท้าเขียว</p> <p><input type="checkbox"/> ช. อื่นๆ ระบุ.....</p>																																
<p>1.5 นักเรียนมีประวัติแพ้ยาหรือไม่</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่รู้                      <input type="checkbox"/> ข. ไม่มี                      <input type="checkbox"/> ค. แพ้ยา ระบุ.....</p>																																
<p>1.6 นักเรียนมีประวัติอุบัติเหตุร้ายแรงหรือไม่</p> <p><input type="checkbox"/> ก. ไม่รู้                      <input type="checkbox"/> ข. ไม่เคย                      <input type="checkbox"/> ค. เคย ระบุ.....</p>																																
<p>1.7 นักเรียนมีน้ำหนักและส่วนสูงเท่าไร</p> <p>น้ำหนัก.....กิโลกรัม                      ส่วนสูง.....เซนติเมตร</p>																																
<p>1.8 นักเรียนมีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตัวดังต่อไปนี้อย่างไร</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;">พฤติกรรม/การปฏิบัติตัว</th> <th style="width: 10%;">ไม่เคย</th> <th style="width: 15%;">เป็นบางครั้ง</th> <th style="width: 15%;">เป็นประจำ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.4.1 ออกกำลังกาย สัปดาห์ละ 3 ครั้ง อย่างน้อยครั้งละ 30 นาที</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.2 รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.3 ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.4 นอนหลับวันละ 8-10 ชั่วโมง</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.5 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ สาโท</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.6 สูบบุหรี่</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>1.4.7 ดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> </tbody> </table>	พฤติกรรม/การปฏิบัติตัว	ไม่เคย	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ	1.4.1 ออกกำลังกาย สัปดาห์ละ 3 ครั้ง อย่างน้อยครั้งละ 30 นาที	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.2 รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.3 ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.4 นอนหลับวันละ 8-10 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.5 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ สาโท	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.6 สูบบุหรี่	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1.4.7 ดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
พฤติกรรม/การปฏิบัติตัว	ไม่เคย	เป็นบางครั้ง	เป็นประจำ																													
1.4.1 ออกกำลังกาย สัปดาห์ละ 3 ครั้ง อย่างน้อยครั้งละ 30 นาที	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.2 รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ ทุกวัน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.3 ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.4 นอนหลับวันละ 8-10 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.5 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ สาโท	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.6 สูบบุหรี่	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													
1.4.7 ดูโทรทัศน์หรือเล่นเกมเป็นเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>																													



## 2.9 การตรวจพบโรคหรือความผิดปกติของร่างกาย และการแก้ไข

ความผิดปกติ	นักเรียนเคยตรวจพบความผิดปกติเหล่านี้หรือไม่	นักเรียนแจ้งให้ใครรู้ถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้น	ความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างไร	หลังจากตรวจพบความผิดปกติ นานเท่าไร จึงจะได้รับการแก้ไข	หลังจากได้รับการแก้ไข มีการติดตามความผิดปกติต่อไปหรือไม่อย่างไร
2.9.1 ผมและศีรษะ เช่น เป็นเหา แผลที่หนังศีรษะ	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ .....
2.9.2 ตา เช่น ตาแดง ตาгүйยง ตาอักเสบ	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ .....
2.9.3 หู เช่น หูอื้อ มีน้ำหรือหนองไหลออกมา	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ .....
2.9.4 จมูก เช่น น้ำมูกไหล คัดจมูก	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ .....

ความผิดปกติ	นักเรียนเคยตรวจพบความผิดปกติเหล่านี้หรือไม่	นักเรียนแจ้งให้ใครรู้ถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้น	ความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างไร	หลังจากตรวจพบความผิดปกตินานเท่าไร จึงจะได้รับการแก้ไข	หลังจากได้รับการแก้ไข มีการติดตามความผิดปกติต่อไปหรือไม่อย่างไร
2.9.5 ปาก ลิ้น เช่น แผลมุมปาก แผลในปากหรือลิ้น	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.6 ฟัน เช่น ฟันเป็นจุดสีดำ ฟันผุ ปวดฟัน	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.7 เหงือก เช่น เหงือกบวมแดง มีหนอง มีเลือดออก	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.8 คอ เช่น ไอ เจ็บคอ อ้าปากดูในกระจก พบว่า คอแดง หรือเป็นหนอง ทอนซิลโต	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....

ความผิดปกติ	นักเรียนเคยตรวจพบความผิดปกติเหล่านี้หรือไม่	นักเรียนแจ้งให้ใครรู้ถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้น	ความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างไร	หลังจากตรวจพบความผิดปกตินานเท่าไร จึงจะได้รับการแก้ไข	หลังจากได้รับการแก้ไข มีการติดตามความผิดปกติต่อไปหรือไม่อย่างไร
2.9.9 ต่อมไทรอยด์ เช่น มีก้อนโตบริเวณคอ (แหงนหน้าส่องกระจกแล้วกลืนน้ำลาย มองเห็นเป็นก้อนใต้กระดูกเดือก)	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.10 ผิวหนัง เช่น ผิวหนังมีต่างขา กลาก เคลื่อน พุพอง มีแผล มีผื่นแดง หิด	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.11 สายตา เช่น เห็นภาพไม่ชัด มองไกลเป็นภาพเบลอๆ ตาพร่า	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.12 การได้ยิน เช่น เมื่อใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ถูกันเบาๆ ห่างจากหู 1 นิ้ว แล้วไม่ได้ยินเสียงถูนิ้ว	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....



ความผิดปกติ	นักเรียนเคยตรวจพบความผิดปกติเหล่านี้หรือไม่	นักเรียนแจ้งให้ใครรู้ถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้น	ความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างไร	หลังจากตรวจพบความผิดปกตินานเท่าไร จึงจะได้รับการแก้ไข	หลังจากได้รับการแก้ไข มีการติดตามความผิดปกติต่อไปหรือไม่อย่างไร
2.9.13 <u>น้ำหนัก</u> น้ำหนักน้อยกว่าหรือมากกว่าเกณฑ์	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.14 <u>ส่วนสูง</u> ส่วนสูงน้อยกว่าเกณฑ์	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....
2.9.15 <u>ปัญหาสุขภาพอื่นๆ</u> ระบุ.....	<input type="checkbox"/> ไม่เคย <input type="checkbox"/> เคย	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แจ้ง <input type="checkbox"/> ผู้ปกครอง <input type="checkbox"/> ครู <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ได้แก้ไข <input type="checkbox"/> พบครูอนามัย <input type="checkbox"/> ซ้อยากินเอง <input type="checkbox"/> พบแพทย์ <input type="checkbox"/> อื่นๆ (ระบุ) ..... .....	<input type="checkbox"/> ทันทีที่ทราบ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 ถึง 2 สัปดาห์ <input type="checkbox"/> ภายใน 1 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 เดือน ถึง 6 เดือน <input type="checkbox"/> มากกว่า 6 เดือน ถึง 1 ปี <input type="checkbox"/> มากกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> เป็นประจำ <input type="checkbox"/> เป็นครั้งคราว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตาม เพราะหายแล้ว <input type="checkbox"/> ไม่ได้ติดตามแล้ว เพราะ ..... .....

**ข้อชี้แจง** จงเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุด

**ส่วนที่ 3 การประเมินความรู้ความเข้าใจในการใช้แบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5 – ป.6**

3.1 ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงผมและศีรษะที่สะอาด

- ก. ไม่มีตัวเหา                      ข. ไม่มีตัวเห็บ                      ค. ไม่มีไข่เหา                      ง. ไม่มีรังแค

3.2 อวัยวะใดที่นักเรียนสามารถตรวจพบความผิดปกติได้ด้วยตนเอง

- ก. หัวใจ                      ข. ต่อมไทรอยด์                      ค. ปอด                      ง. กระจกตา

3.3 การทดสอบสายตาต้องยืนห่างจากแผ่นวัดสายตาในระยะกี่เมตร

- ก. 2 เมตร                      ข. 4 เมตร                      ค. 6 เมตร                      ง. 8 เมตร

3.4 ข้อใดไม่ใช่ผลการประเมินน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

- ก. ผอม                      ข. สมส่วน                      ค. ท้วม                      ง. ขาดสารอาหาร

3.5 ข้อใดเป็นกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย

- ก. นั่งอตัวไปข้างหน้า                      ข. ลุกนั่ง 60 วินาที                      ค. ดันพื้น 30 วินาที                      ง. ถูกทุกข้อ

3.6 ข้อใดต่อไปนี้เป็นพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม

- ก. กินอาหารเข้าที่มีกลุ่มอาหารอย่างน้อย 2 กลุ่ม เช่น กลุ่มข้าว-แป้งและเนื้อสัตว์ทุกวัน  
ข. กินอาหารประเภทผัด ทอด และกะทิ มากกว่า 3 อย่างต่อวัน สำหรับเด็กอ้วนและกลุ่มเสี่ยง  
ค. ไม่กินขนมขบเคี้ยว เช่น ปลาเส้นปรุงรส มันฝรั่งทอด ขนมปังเวเฟอร์ ขนมปังแท่ง เป็นต้น  
ง. ดื่มนมรสจืด วันละ 3 แก้วหรือกล่องทุกวัน สำหรับเด็กไม่อ้วน

3.7 ข้อใดต่อไปนี้เป็นการใช้การสร้างพลังตัวตน

- ก. การอยู่ในสังคมที่สันติสุข  
ข. การช่วยเหลือผู้อื่น  
ค. การทำตามใจตนเอง  
ง. การมีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

3.8 ข้อใดไม่ใช่การแปรงฟันที่ถูกต้อง

- ก. แปรงฟันทั่วทั้งปากนาน 2 นาที  
ข. แปรงฟันทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง  
ค. ไม่ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารหลังแปรงฟันเป็นเวลา 2 ชั่วโมง  
ง. ควรใช้แปรงสีฟันที่มีขนแปรงแข็ง เพื่อให้สามารถเข้าถึงซอกเหงือกและฟันได้ดี

3.9 ข้อใดต่อไปนี้นักกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่นชาย

- ก. เสียงเปลี่ยนจากเดิมเป็นเสียงห้าว แปร่งขึ้น เป็นเรื่องปกติ
- ข. การแข็งตัวขององคชาติและการหลั่งน้ำกามในเวลากลางคืน เป็นลักษณะที่แสดงว่าโตเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว
- ค. รูปร่างเปลี่ยนแปลงไป กล้ามเนื้อเพิ่มขึ้น พละกำลังมากขึ้น เป็นเรื่องปกติ
- ง. ถูกทุกข้อ

3.10 ข้อใดต่อไปนี้นักกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่นหญิง

- ก. การมีประจำเดือน 2 ครั้ง/ เดือน เป็นเรื่องปกติ
- ข. รูปร่างเปลี่ยนแปลงไปเพราะมีกล้ามเนื้อสะสม โดยเฉพาะตามหน้าอก สะโพก ก้น และต้นขา
- ค. ขนขึ้นตามร่างกาย บริเวณหัวหน่าว รอบอวัยวะเพศ และรักแร้ เป็นเรื่องปกติ
- ง. ถูกทุกข้อ

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการใช้แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้น ป.5-ป.6 (เช่น ความยากง่าย ประโยชน์ที่ได้รับ สิ่งที่ต้องปรับปรุง เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**“โปรดตรวจสอบความครบถ้วนของคำถามทุกข้ออีกครั้ง”**

**3.1 แบบสังเกตโรงเรียน**  
**ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา**

วันที่สังเกต: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.)    □□-□□-□□□□ (เช่น 11-03-2558)

ชื่อโรงเรียน.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ลงชื่อ.....

ผู้สังเกต

**คำชี้แจง** โปรดอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่แท้จริง

**1. การใช้แบบบันทึกสุขภาพ**

แบบบันทึกสุขภาพ	มีหรือไม่		เพียงพอหรือไม่		ใช้งานหรือไม่	
	ไม่มี	มี	ไม่พอ	พอ	ไม่ใช้	ใช้
1.1 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.2 แบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเอง ป.5 – ป.6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.3 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
1.4 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**2. สถานที่ที่ใช้ตรวจสุขภาพในโรงเรียน**

หัวข้อ	สถานที่ที่ใช้ตรวจสุขภาพ
<input type="checkbox"/> 2.1 ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง	
<input type="checkbox"/> 2.2 ทดสอบสายตา	
<input type="checkbox"/> 2.3 ทดสอบการได้ยิน	
<input type="checkbox"/> 2.4 ตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน	
<input type="checkbox"/> 2.5 อื่นๆ ระบุ.....	
<input type="checkbox"/> 2.6 อื่นๆ ระบุ.....	

**3. สถานที่ที่ใช้ทดสอบสายตาและการได้ยิน**

รายละเอียด		ไม่ใช้	ใช้
3.1 การทดสอบสายตา	3.1.1 มีแสงสว่างเพียงพอ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	3.1.2 ระยะห่างระหว่างจุดยืนกับแผ่นวัดสายตาเท่ากับ 6 เมตร	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3.2 การทดสอบการได้ยิน	3.2.1 ไม่มีเสียงรบกวน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

**4. ในโรงเรียนมีห้องพยาบาลหรือไม่**

ก. ไม่มี

ข. มี

5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสุขภาพ

อุปกรณ์	มีอุปกรณ์หรือไม่	ความเพียงพอ
5.1 เครื่องชั่งน้ำหนัก	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ
5.2 เครื่องวัดส่วนสูง	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ
5.3 แผ่นวัดสายตา	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี E-chart.....แผ่น (ใช้งานได้.....แผ่น) Snellen chart.....แผ่น (ใช้งานได้.....แผ่น)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ
5.4 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ
5.5 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ

6. สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

สถานที่	รายละเอียดมาตรฐาน	ใช่	ไม่ใช่
6.1 สนามและบริเวณ	6.1.1 บริเวณโดยรอบสะอาด และปลอดภัย	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.1.2 มีขอบเขตบริเวณโดยรอบโรงเรียน เช่นรั้วแนวต้นไม้ ฯลฯ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.1.3 มีการจัดระเบียบการจราจรทาง เข้า-ออก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.1.4 สนามกีฬา สนามเด็กเล่น เครื่องเล่นจัดเป็นสัดส่วนและปลอดภัย	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.1.5 มีบริเวณสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ เป็นระเบียบสวยงาม	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.2 อาคารเรียน	6.2.1 อาคารเรียนสะอาด แข็งแรงและมีความปลอดภัย	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.2.2 จัดวางสิ่งของเป็นระเบียบ เหมาะสมและสวยงาม	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.3 ห้องเรียน/ห้องสมุด	6.3.1 สะอาด เป็นระเบียบ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.3.2 มีการระบายอากาศดีและมีแสงสว่างเพียงพอ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.3.3 ขนาดของวัสดุ อุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ มีขนาดเหมาะสมกับนักเรียน เพียงพอและสภาพดี	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.4 ห้องพยาบาล	6.4.1 จัดเป็นสัดส่วน อุปกรณ์ของใช้สะอาดสภาพดี	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.4.2 มียาเวชภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นจัดเก็บเป็นระเบียบ มีป้ายบอกชื่อยาชัดเจนและยาไม่หมดอายุ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.4.3 ในห้องหรือบริเวณใกล้เคียงมีที่ล้างมือ และทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.4.4 สำหรับโรงเรียนสหศึกษา มีแยกเตียงพักสำหรับ ชาย-หญิง ในห้องเดียวกัน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

(ต่อ)

สถานที่	รายละเอียดมาตรฐาน	ใช่	ไม่ใช่
6.4 ห้องพยาบาล	6.4.5 สำหรับโรงเรียนสหศึกษา มีแยกห้องพักสำหรับ ชาย-หญิง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.5 น้ำดื่ม/น้ำใช้	6.5.1 มีน้ำดื่ม/น้ำใช้สะอาด และมีปริมาณเพียงพอ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.5.2 ที่เก็บน้ำดื่ม สะอาดมีฝาปิด มีก๊อกสำหรับเปิด	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.5.3 มีภาชนะดื่มน้ำประจำตัว/ไม่ใช้ร่วมกันหรือเป็นน้ำดื่มแบบน้ำพุ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.6 ห้องส้วม	6.6.1 พื้น/สุขภัณฑ์สะอาด สภาพดี ไม่มีกลิ่นเหม็น	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.2 บริเวณที่ใกล้เคียงมีที่ล้างมือ สะอาด สภาพดี มีน้ำใช้เพียงพอ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.3 มีห้องส้วมแยกชายหญิง พร้อมป้ายหรือเครื่องหมายบอกให้ชัดเจน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.4 พื้น และหัวส้วมทำด้วยวัสดุทำความสะอาดง่าย	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.5 มีสบู่ล้างมือ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.6 ในห้องส้วมหญิงหรือบริเวณใกล้เคียงมีถังขยะมีฝาปิดสภาพดี	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.6.7 มีจำนวนเพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.7 การกำจัดขยะ/ น้ำเสีย/พาหะนำโรค	6.7.1 มีที่รองรับขยะถูกหลักสุขาภิบาล เพียงพอ ไม่มีขยะในบริเวณโรงเรียน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.7.2 มีท่อ/รางระบายน้ำ สภาพดี ไม่อุดตัน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.7.3 มีการบำบัดน้ำเสียอย่างเหมาะสม เช่น บ่อดักไขมัน หลุมซึมหรือระบบท่อซึม	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	6.7.4 มีการควบคุมกำจัดแมลง สัตว์พาหะนำโรค	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.8 การป้องกัน ความปลอดภัย	6.8.1 มีระบบป้องกันอุปกรณ์ช่วยในการดับไฟ และมีการตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าอยู่เสมอ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6.9 กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพ	6.9.1 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

## 7. ร้านอาหารในโรงเรียน

ร้านอาหาร	จำนวน (ไม่มีใส่ 0)
7.1 ร้านจำหน่ายน้ำอัดลม	
7.2 ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มรสหวานอื่นๆ	
7.3 ร้านจำหน่ายขนมหวาน เช่น ขนมไทย ไอศกรีม น้ำแข็งใส ซ็อกโกแลต ลูกอม	
7.4 ร้านจำหน่ายขนมกรุบกรอบในโรงเรียน	
7.5 ร้านจำหน่ายอาหารว่างประเภทเบเกอรี่ เช่น ขนมปังมีไส้ คุกกี้ โดนัท	
7.6 ร้านจำหน่ายอาหารว่างประเภทของทอด เช่น ลูกชิ้นทอด ปาทองไก่	
7.7 ร้านจำหน่ายอาหารฟาสต์ฟู้ด	



#### 4.1 แบบสอบถามข้อมูลการบริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 (6-12 ปี)

##### สำหรับสถานศึกษา ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

###### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ข้อมูลการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและวัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสอบถามจะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วยคำถาม 3 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลโรงเรียน 2) ข้อมูลการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 และ 3) ข้อมูลความพึงพอใจของบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการอนามัยโรงเรียน

ขอความกรุณาท่านอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่ เป็นจริง และหลังจากกรอกแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถาม โดยบรรจุในซองเอกสารที่ทางคณะผู้ทำการศึกษาเตรียมไว้ และส่งกลับมายังที่อยู่ดังต่อไปนี้

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) ชั้น 6 อาคาร 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 ภายในวันที่ .....

หากท่านมีข้อสงสัย หรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ท่านสามารถติดต่อได้ที่

- 1.ดร.ภญ.นัยนา ประดิษฐ์สิทธิกร อีเมลล์: naiyana.p@hitap.net
- 2.ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล อีเมลล์: nitichen.k@hitap.net
- 3.นางสาวแก้วกุล ตันตพิสิฐกุล อีเมลล์: kaewkul.t@hitap.net
- 4.นายคณัย ชินคำ อีเมลล์: danai.c@hitap.net
- 5.สำนักงาน HITAP โทร. 02-590-4549 โทรสาร 02-590-4369

**ผู้ทำการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้**  
**คณะผู้ทำการศึกษา**

วันที่ตอบแบบสอบถาม: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) -- (เช่น 11-03-2558)

###### ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ นาย/น.ส./นาง ..... นามสกุล..... อายุ.....ปี

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์..... อีเมลล์.....

ตำแหน่ง  ก. ครูอนามัย  ข. ครูพยาบาล

ค. ครูประจำชั้น ระดับชั้น.....  ง. อื่นๆ ระบุ.....

ลงชื่อ.....

ผู้ตรวจแบบสอบถาม

ลงชื่อ.....

ผู้บันทึกข้อมูล



คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่แท้จริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลโรงเรียน**

1.1 ชื่อโรงเรียน.....  
 ที่ตั้ง เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....  
 เบอร์โทรศัพท์..... โทรสาร.....  
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา.....

1.2 โรงเรียนของท่านเปิดการเรียนการสอนในระดับใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)  
 ก. เตรียมอนุบาล                       ข. อนุบาล                       ค. ประถมศึกษา  
 ง. มัธยมศึกษาตอนต้น                       จ. มัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียน ดังต่อไปนี้เท่าไร

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน		รวม(คน)
	ชาย (คน)	หญิง(คน)	
เตรียมอนุบาล			
อนุบาล			
ป.1			
ป.2			
ป.3			
ป.4			
ป.5			
ป.6			
มัธยมศึกษาตอนต้น			
มัธยมศึกษาตอนปลาย			
รวม			

1.4 โรงเรียนของท่านมีบุคลากรดังต่อไปนี้จำนวนเท่าไร

1.4.1 บุคลากรครู (รวมผู้บริหารโรงเรียน)                      จำนวน.....คน

1.4.2 ผู้รับผิดชอบงานบริการอนามัยโรงเรียน                      จำนวน.....คน

ก. ครูอนามัย                      จำนวน.....คน

ข. ครูพยาบาล                      จำนวน.....คน

ค. ครูประจำชั้น\*                      จำนวน.....คน

ง. อื่นๆ ระบุ.....                      จำนวน.....คน

\* ครูประจำชั้น หมายถึง ครูประจำชั้นที่รับผิดชอบงานบริการอนามัยโรงเรียน

1.5 โรงเรียนของท่านเข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตั้งแต่เมื่อใด และได้รับการรับรองในระดับใดบ้าง

เข้าร่วมโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เมื่อปี พ.ศ. ....

ก. ระดับทองแดง                      ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ข. ระดับเงิน                      ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ค. ระดับทอง                      ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

ง. ระดับเพชร      ได้รับการรับรอง เมื่อปี พ.ศ. ....

1.6 โรงเรียนของท่านมีโรงเรียนเครือข่ายที่ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่

ก. ไม่มี       ข. มี จำนวน.....โรงเรียน

โรงเรียนเครือข่าย	ระยะห่าง (กิโลเมตร)
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

1.7 โรงเรียนของท่านมีสถานพยาบาลที่ร่วมดำเนินงานตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่

ก. ไม่มี       ข. มี จำนวน.....แห่ง

ชื่อสถานพยาบาล	ระยะห่าง (กิโลเมตร)
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	

1.8 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนของท่านเคยได้รับคัดเลือกเป็นพื้นที่นำร่อง เพื่อดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่

ก. ไม่เคย       ข. เคย จำนวน.....โครงการ

วัน/เดือน/ปี	ชื่อโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		
..... ถึง .....		

1.9 โรงเรียนของท่านได้ริเริ่มกิจกรรมพิเศษ หรือสร้างเครื่องมือออกมาในรูปแบบนวัตกรรม (สิ่งที่ทำขึ้นมาใหม่ หรือคิดค้นด้วยตนเอง) เพื่อสนับสนุนงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

ก. ไม่มี

ข. มี

กิจกรรมพิเศษหรือเครื่องมือ	วัตถุประสงค์	สร้างโดย	เมื่อปี พ.ศ.
1)			
2)			
3)			

คำชี้แจงเพิ่มเติม สำหรับส่วนที่ 2 โปรดบันทึกข้อมูลการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียน ในปีการศึกษา 2557 (กรณีที่บริการใดมีการให้บริการมากกว่า 1 ครั้ง โปรดบันทึกข้อมูลครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557)

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลการให้บริการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6**

2.1 ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา โรงเรียนของท่านมีการให้บริการตรวจสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ตามรายการดังต่อไปนี้หรือไม่

2.1.1 การประเมินการเจริญเติบโต (ชั่งน้ำหนัก, วัดส่วนสูง)

ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.2)

ข. มี ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการ.....คน

ระดับชั้น	ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ			น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง				
	ตามเกณฑ์ (คน)	ค่อนข้างเตี้ย (คน)	เตี้ย (คน)	สมส่วน (คน)	ค่อนข้างผอม (คน)	ผอม (คน)	เริ่มอ้วน (คน)	อ้วน (คน)
ป.1								
ป.2								
ป.3								
ป.4								
ป.5								
ป.6								
รวม								

2.1.2 การทดสอบสายตา

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.3)  
 ข. มี ทดสอบด้วย  E-chart  
 Snellen chart  
 อื่นๆ ระบุ.....

ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการทดสอบสายตา (คน)					
	โดยใช้แผ่นทดสอบสายตา		โดยใช้ Pin-Hole			
	ได้รับการทดสอบฯ	ผิดปกติ	การมองเห็นดีขึ้น	ได้รับการแก้ไขด้วยแว่นสายตา	การมองเห็นไม่ดีขึ้น	ส่งต่อแพทย์
ป.1						
ป.2						
ป.3						
ป.4						
ป.5						
ป.6						
รวม						

2.1.3 การทดสอบการได้ยิน

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.4)  
 ข. มี วิธีการทดสอบ  ใช้นิ้วโป้งและนิ้วชี้ถูกันเบาๆข้างหูเด็ก  
 ใช้เครื่องตรวจการได้ยิน ระบุ.....  
 อื่นๆ ระบุ.....

ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการได้ยิน (คน)		
	ได้รับการทดสอบฯ	การได้ยินผิดปกติ	ได้รับการแก้ไข
ป.1			
ป.2			
ป.3			
ป.4			
ป.5			
ป.6			
รวม			

2.1.4 การตรวจสอบสุขภาพช่องปากและฟัน

ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.5)

ข. มี ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....  
จำนวนนักเรียนที่ได้รับบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)							
	ได้รับการตรวจฯ	ฟันแท้		ภาวะเหงือกอักเสบ		ความต้องการบริการทันตกรรมเร่งด่วน		เคลือบหลุมร่องฟัน จำนวน (คน/ ซี่)
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ป.1								
ป.2								
ป.3								
ป.4								
ป.5								
ป.6								
รวม								

2.1.5 การให้บริการวัคซีนในโรงเรียน

ก. ไม่มี (ข้ามไปส่วนที่ 3)

ข. มี (โปรดบันทึกข้อมูลของปีการศึกษา 2557 ตามสมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน)

**แบบบันทึกการให้วัคซีนตามสมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)**

**1. นักเรียนชั้น ป.1 จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน**

1.1 วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG)	
1.1.1	นักเรียนที่เคยได้รับ BCG จำนวน.....คน (ไม่ต้องฉีด)
1.1.2	นักเรียนที่ไม่เคยได้รับ BCG หรือมีประวัติไม่แน่ชัด หรือไม่มีรอยแผลเป็นจากการได้รับ BCG จำนวน.....คน
1.1.3	นักเรียนในข้อ 2 ที่ได้ BCG ในชั้น ป.1 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของนักเรียนที่ไม่เคยได้รับ)
1.2 วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก (DTP) และวัคซีนป้องกันโปลิโอ (OPV)	
1.2.1	นักเรียนที่ไม่เคยได้รับ DTV และ OPV มาก่อนในอดีต จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 2 ครั้ง ห่างกัน 1-2 เดือนในชั้น ป.1 และต้องได้รับอีก 1 ครั้งในชั้น ป.2)
1.2.2	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 1 ครั้ง จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง ในชั้น ป.1 และต้องได้รับอีก 1 ครั้งในชั้น ป.2)
1.2.3	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 2-4 ครั้ง จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง ในชั้น ป.1 โดยไม่ต้องได้รับอีกในชั้น ป.2)
1.2.4	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 5 ครั้ง จำนวน.....คน (ไม่ต้องได้รับ dT และ OPV อีกในชั้น ป.2 แต่ต้องได้รับ dT กระตุ้น 1 ครั้งในชั้น ป.6)
1.2.5	รวมจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 ที่ต้องได้รับ dT และ OPV ครั้งที่ 1 ข้อ 1+2+3 รวม.....คน ครั้งที่ 2 ข้อ 1 (ห่างจากครั้งที่ 1 นาน 1-2 เดือน).....คน

(ต่อ)

1.2.6	จำนวนนักเรียนข้อ 5 ที่ได้รับวัคซีน dT และ OPV ครั้งที่ 1 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของจำนวนนักเรียนที่สำรวจไว้) ครั้งที่ 2 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของจำนวนนักเรียนที่สำรวจไว้)
1.3 วัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	
1.3.1	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
1.3.2	จำนวนนักเรียนที่ได้รับ MMR.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## 2. นักเรียน ป.2

2.1	นักเรียนที่มีประวัติตามข้อ 1.2.1 ที่ได้รับ dT และ OPV 2 ครั้ง เมื่ออยู่ชั้น ป.1 จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV อีก 1 ครั้ง ในชั้น ป.2)
2.2	นักเรียนที่มีประวัติตามข้อ 1.2.2 ที่ได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง เมื่ออยู่ชั้น ป.1 จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV อีก 1 ครั้ง ในชั้น ป.2)
2.3	รวมจำนวนนักเรียนชั้น ป.2 (ข้อ 2.1+2.2) ที่ต้องได้รับ dt และ OPV.....คน
2.4	จำนวนนักเรียนข้อ 2.3 ที่ได้รับวัคซีน dT และ OPV.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## 3. นักเรียนชั้น ป.6

3.1	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
3.2	จำนวนนักเรียนที่ได้รับ dT กระตุ้น จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเพียงพอของบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการอนามัยโรงเรียน

3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านมีบุคลากรต่อไปนี้เพียงพอต่อการให้บริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และโรงเรียนของท่านมีความต้องการบุคลากรเหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

บุคลากร	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.1.1 ครูอนามัย	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.2 ครูพยาบาล	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.3 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.4 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....

3.2 โรงเรียนของท่านมีอุปกรณ์ต่อไปนี้หรือไม่ เพียงพอต่อการให้บริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 หรือไม่ เพราะเหตุใด และโรงเรียนของท่านมีความต้องการอุปกรณ์เหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

อุปกรณ์	มีอุปกรณ์หรือไม่	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.2.1 เครื่องชั่งน้ำหนัก	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ..... ..... .....
3.2.2 เครื่องวัดส่วนสูง	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ..... ..... .....
3.2.3 แผ่นวัดสายตา	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี E-chart.....แผ่น Snellen chart.....แผ่น	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ..... ..... .....
3.2.4 อื่นๆ ระบุ ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ..... ..... .....
3.2.5 อื่นๆ ระบุ ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่มี <input type="checkbox"/> มี จำนวน.....เครื่อง (ใช้งานได้.....เครื่อง)	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ..... ..... .....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ..... ..... .....

3.3 โรงเรียนของท่านมีการใช้เครื่องมือใดต่อไปนี้ ในการบันทึกข้อมูลสุขภาพสุขภาพของนักเรียนชั้น ป.1-ป.6

แบบบันทึกสุขภาพ	ไม่มี	มี	จำนวนนักเรียนที่มี (คน)
3.3.1 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ.3)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.2 แบบบันทึกสุขภาพด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.3 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
3.3.4 อื่นๆ ระบุ.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

## 4.2 แบบสอบถามข้อมูลการบริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 (6-12 ปี)

### สำหรับสถานพยาบาล ในโครงการประเมินบริการอนามัยโรงเรียนระดับประถมศึกษา

#### คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการและโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของสถานพยาบาล ข้อมูลการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและวัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 อีกทั้งเป็นการติดตามการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน ซึ่งข้อมูลต่างๆ จากการสอบถามจะนำไปใช้วางแผน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานบริการอนามัยโรงเรียน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับประเทศต่อไป

แบบสอบถามนี้ประกอบไปด้วยคำถาม 3 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลสถานพยาบาล 2) ข้อมูลการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6 และ 3) ข้อมูลความพึงพอใจของบุคลากรในการให้บริการอนามัยโรงเรียน

ขอความกรุณาท่านอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่ เป็นจริง และหลังจากกรอกแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถาม โดยบรรจุในซองเอกสารที่ทางคณะผู้ทำการศึกษาเตรียมไว้ และส่งกลับมายังที่อยู่ดังต่อไปนี้

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) ชั้น 6 อาคาร 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 ภายในวันที่ .....

หากท่านมีข้อสงสัย หรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ท่านสามารถติดต่อได้ที่

1. ดร.ชญ.นัยนา ประดิษฐ์สิทธิกร อีเมลล์ naiyana.p@hitap.net
2. ภญ.นิธิเจน กิตติรัชกุล อีเมลล์ nitichen.k@hitap.net
3. นางสาวแก้วกุล ตันตพิสิฐกุล อีเมลล์ kaewkul.t@hitap.net
4. นายदनัย ชินคำ อีเมลล์ danai.c@hitap.net
5. สำนักงาน โทร 02-590-4549 โทรสาร 02-590-4369

ผู้ทำการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้  
คณะผู้ทำการศึกษา

วันที่ตอบแบบสอบถาม: (วัน-เดือน-ปี พ.ศ.) -- (เช่น 11-03-2558)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ นาย/น.ส./นาง ..... นามสกุล..... อายุ.....ปี

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เบอร์โทรศัพท์..... อีเมลล์.....

อาชีพ  ก. แพทย์  ข. ทันตแพทย์/ทันตสาธารณสุข  ค. พยาบาล

ง. นักวิชาการ/เจ้าพนักงานสาธารณสุข  จ. อื่นๆ ระบุ.....

ลงชื่อ.....

ผู้ตรวจแบบสอบถาม

ลงชื่อ.....

ผู้บันทึกข้อมูล



คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย “ ✓ ” ลงในช่อง  หรือเติมข้อมูลที่เป็นจริง

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานพยาบาล**

1.1 ชื่อสถานพยาบาล..... ที่ตั้ง เลขที่..... หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เบอร์โทรศัพท์..... โทรสาร.....		
1.2 ประเภทสถานพยาบาล <input type="checkbox"/> ก. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)/ ศูนย์สุขภาพเขตเมือง (ศสม.) <input type="checkbox"/> ข. โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) <input type="checkbox"/> ค. โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) <input type="checkbox"/> ง. โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) <input type="checkbox"/> จ. อื่นๆ ระบุ.....		
1.3 ขนาดของสถานพยาบาล จำนวน.....เตียง		
1.4 ปัจจุบันสถานพยาบาลของท่านมีบุคลากรดังต่อไปนี้หรือไม่ จำนวนเท่าไร		
บุคลากร	จำนวน (คน)	ผู้รับผิดชอบงานบริการอนามัยโรงเรียน (คน)
1.4.1 แพทย์		
1.4.2 ทันตแพทย์/ ทันตสาธารณสุข		
1.4.3 พยาบาล		
1.4.4 นักวิชาการ/ เจ้าพนักงานสาธารณสุข		
1.4.5 อื่นๆ ระบุ.....		
2.5 สถานพยาบาลของท่านมีหน่วยงานอื่นๆ ร่วมดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานบริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ <input type="checkbox"/> ก. ไม่มี <input type="checkbox"/> ข. มี จำนวน.....แห่ง		
ชื่อหน่วยงานที่ร่วมดำเนินกิจกรรมฯ	ระยะห่าง (กิโลเมตร)	
1)		
2)		
3)		
4)		
5)		
6)		
7)		
8)		
9)		
10)		

2.6 สถานพยาบาลของท่านมีการให้บริการอนามัยโรงเรียนแก่สถานศึกษาต่างๆ หรือไม่

ก. ไม่มี

ข. มี จำนวน.....แห่ง

ชื่อสถานศึกษา	ระดับที่เปิดสอน			จำนวนนักเรียน	
	เตรียมอนุบาล/ อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ทั้งหมด (คน)	เฉพาะ ป.1-ป.6 (คน)
1)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
2)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
3)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
4)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
5)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
6)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
7)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
8)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
9)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
10)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

คำชี้แจงเพิ่มเติม โปรดบันทึกข้อมูลการให้บริการแก่โรงเรียน.....ในปีการศึกษา 2557

(กรณีที่บริการใดมีการให้บริการมากกว่า 1 ครั้ง โปรดบันทึกข้อมูลครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557)

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนชั้น ป.1-ป.6**

2.1 ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา สถานพยาบาลของท่านมีการให้บริการตรวจสอบสุขภาพและให้วัคซีนแก่นักเรียนตามรายการดังต่อไปนี้หรือไม่

2.1.1 การประเมินการเจริญเติบโต (ชั่งน้ำหนัก, วัดส่วนสูง)

ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.2)

ข. มี ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการ.....คน

ระดับชั้น	ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ				น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง			
	ตามเกณฑ์ (คน)	ค่อนข้าง เตี้ย (คน)	เตี้ย (คน)	สมส่วน (คน)	ค่อนข้าง ผอม (คน)	ผอม (คน)	เริ่มอ้วน (คน)	อ้วน (คน)
ป.1								
ป.2								
ป.3								
ป.4								
ป.5								
ป.6								
รวม								

2.1.2 การทดสอบสายตา

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.3)
- ข. มี ทดสอบด้วย  E-chart  
 Snellen chart  
 อื่นๆ ระบุ.....

ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการทดสอบสายตา (คน)					
	โดยใช้แผ่นทดสอบสายตา		โดยใช้ Pin-Hole			
	ได้รับการทดสอบฯ	ผิดปกติ	การมองเห็นดีขึ้น	ได้รับการแก้ไขด้วยแว่นสายตา	การมองเห็นไม่ดีขึ้น	ส่งต่อแพทย์
ป.1						
ป.2						
ป.3						
ป.4						
ป.5						
ป.6						
รวม						

2.1.3 การทดสอบการได้ยิน

- ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.4)
- ข. มี วิธีการทดสอบ  ใช้นิ้วโป้งและนิ้วชี้ถูกันเบาๆข้างหูเด็ก  
 ใช้เครื่องตรวจการได้ยิน ระบุ.....  
 อื่นๆ ระบุ.....

ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

จำนวนนักเรียนที่ได้รับการบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการทดสอบการได้ยิน (คน)		
	ได้รับการทดสอบฯ	การได้ยินผิดปกติ	ได้รับการแก้ไข
ป.1			
ป.2			
ป.3			
ป.4			
ป.5			
ป.6			
รวม			

2.1.4 การตรวจสอบสุขภาพช่องปากและฟัน

ก. ไม่มี (ข้ามไปข้อ 2.1.5)

ข. มี ครั้งล่าสุดของปีการศึกษา 2557 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....  
จำนวนนักเรียนที่ได้รับบริการ.....คน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)							
	ได้รับการตรวจฯ	ฟันแท้		ภาวะเหงือกอักเสบ		ความต้องการบริการทันตกรรมเร่งด่วน		เคลือบหลุมร่องฟัน
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ป.1								
ป.2								
ป.3								
ป.4								
ป.5								
ป.6								
รวม								

2.1.5 การให้บริการวัคซีนในโรงเรียน

ก. ไม่มี (ข้ามไปส่วนที่ 3)

ข. มี (โปรดบันทึกข้อมูลของปีการศึกษา 2557 ตามสมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน)

**แบบบันทึกการให้วัคซีนตามสมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)**

**1. นักเรียนชั้น ป.1 จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน**

1.1 วัคซีนป้องกันวัณโรค (BCG)	
1.1.1	นักเรียนที่เคยได้รับ BCG จำนวน.....คน (ไม่ต้องฉีด)
1.1.2	นักเรียนที่ไม่เคยได้รับ BCG หรือมีประวัติไม่แน่ชัด หรือไม่มีรอยแผลเป็นจากการได้รับ BCG จำนวน.....คน
1.1.3	นักเรียนในข้อ 2 ที่ได้ BCG ในชั้น ป.1 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของนักเรียนที่ไม่เคยได้รับ)
1.2 วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก (DTP) และวัคซีนป้องกันโปลิโอ (OPV)	
1.2.1	นักเรียนที่ไม่เคยได้รับ DTV และ OPV มาก่อนในอดีต จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 2 ครั้ง ห่างกัน 1-2 เดือนในชั้น ป.1 และต้องได้รับอีก 1 ครั้งในชั้น ป.2)
1.2.2	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 1 ครั้ง จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง ในชั้น ป.1 และต้องได้รับอีก 1 ครั้งในชั้น ป.2)
1.2.3	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 2-4 ครั้ง จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง ในชั้น ป.1 โดยไม่ต้องได้รับอีกในชั้น ป.2)
1.2.4	นักเรียนที่เคยได้รับ DTV และ OPV มาแล้ว 5 ครั้ง จำนวน.....คน (ไม่ต้องได้รับ dT และ OPV อีกในชั้น ป.2 แต่ต้องได้รับ dT กระตุ้น 1 ครั้งในชั้น ป.6)
1.2.5	รวมจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 ที่ต้องได้รับ dT และ OPV ครั้งที่ 1 ข้อ 1+2+3 รวม.....คน ครั้งที่ 2 ข้อ 1 (ห่างจากครั้งที่ 1 นาน 1-2 เดือน).....คน

(ต่อ)

1.2.6	จำนวนนักเรียนข้อ 5 ที่ได้รับวัคซีน dT และ OPV ครั้งที่ 1 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของจำนวนนักเรียนที่สำรวจไว้) ครั้งที่ 2 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....(ของจำนวนนักเรียนที่สำรวจไว้)
1.3 วัคซีนป้องกันหัด หัดเยอรมัน คางทูม (MMR)	
1.3.1	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
1.3.2	จำนวนนักเรียนที่ได้รับ MMR.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## 2. นักเรียน ป.2

2.1	นักเรียนที่มีประวัติตามข้อ 1.2.1 ที่ได้รับ dT และ OPV 2 ครั้ง เมื่ออยู่ชั้น ป.1 จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV อีก 1 ครั้ง ในชั้น ป.2)
2.2	นักเรียนที่มีประวัติตามข้อ 1.2.2 ที่ได้รับ dT และ OPV 1 ครั้ง เมื่ออยู่ชั้น ป.1 จำนวน.....คน (ต้องได้รับ dT และ OPV อีก 1 ครั้ง ในชั้น ป.2)
2.3	รวมจำนวนนักเรียนชั้น ป.2 (ข้อ 2.1+2.2) ที่ต้องได้รับ dt และ OPV.....คน
2.4	จำนวนนักเรียนข้อ 2.3 ที่ได้รับวัคซีน dT และ OPV.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## 3. นักเรียนชั้น ป.6

3.1	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน
3.2	จำนวนนักเรียนที่ได้รับ dT กระตุ้น จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

## ส่วนที่ 3 ข้อมูลความเพียงพอของบุคลากรในการให้บริการอนามัยโรงเรียน

3.1 ท่านคิดว่าสถานพยาบาลของท่านมีบุคลากรต่อไปนี้เพียงพอต่อการให้บริการอนามัยโรงเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และสถานพยาบาลของท่านมีความต้องการบุคลากรเหล่านี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด

บุคลากร	ความเพียงพอ	ความต้องการ
3.1.1 แพทย์	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.2 ทันตแพทย์/ ทันตสาธารณสุข	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.3 พยาบาล	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.4 นักวิชาการ สาธารณสุข/ เจ้า พนักงานสาธารณสุข	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....
3.1.5 อื่นๆ ระบุ .....	<input type="checkbox"/> ไม่เพียงพอ <input type="checkbox"/> เพียงพอ เพราะ.....	<input type="checkbox"/> ไม่ต้องการ <input type="checkbox"/> ต้องการ เพราะ.....

“โปรดตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้ง”

ภาคผนวก ข แบบบันทึกและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเด็กนักเรียน

ข-1 แบบบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น ป.5-ป.6

แบบบันทึก  
การตรวจสุขภาพด้วยตนเอง  
สำหรับนักเรียนชั้น ป.5 - ป.6  
(ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2557)

สำนักส่งเสริมสุขภาพ  
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สปสข.  
สำนักงานส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติ

ชั้น ป.5/..... เลขที่.....  
ชั้น ป.6/..... เลขที่.....

เลขประจำตัวประชาชน

ชื่อนักเรียน..... นามสกุล.....  
โรงเรียน..... ตำบล/แขวง.....  
อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

จัดทำโดย: กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

รายละเอียด: บันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองเป็นรายบุคคล แบ่งเป็น 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสำรวจความสะอาดของร่างกายและเสื้อผ้า

ตอนที่ 2 แบบสำรวจโรค หรือความผิดปกติของร่างกาย

ตอนที่ 3 แบบสำรวจภาวะสายตา และการได้ยิน

ตอนที่ 4 การประเมินการเจริญเติบโตด้วยตนเอง

ตอนที่ 5 แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

ตอนที่ 6 แบบประเมินพฤติกรรมกรบริโภคอาหารของเด็ก 6-13 ปี

ตอนที่ 7 สำรวจต้นทุนชีวิตเด็กวัยเรียน

ตอนที่ 8 ความรู้เรื่องสุขภาพ

ติดต่อ: กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์: 0-2590-4191

URL: [http://hp.anamai.moph.go.th/ewt\\_dl\\_link.php?nid=235](http://hp.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=235)

ข-2 บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สามัญศึกษา 3; สศ.3)

**บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน**

ชื่อโรงเรียน.....  
 สถานที่ตั้ง.....  
 ประวัติทั่วไป.....  
 ชื่อ-สกุล..... เพศ  หญิง  ชาย..... เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....  
 ที่อยู่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....  
 ชื่อ-สกุล..... นิตา.....  มีชีวิตอยู่  เสียชีวิต.....  พยา.....  อารี.....  
 ชื่อ-สกุล..... มารดา.....  มีชีวิตอยู่  เสียชีวิต.....  พยา.....  อารี.....  
 ชื่อ-สกุล..... ผู้ปกครอง..... ที่อยู่..... อำเภอ..... จังหวัด.....

**การย้ายโรงเรียน**

วัน เดือน ปี	ชื่อโรงเรียน	สถานที่ตั้ง

**ประวัติการเจ็บป่วย ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างของโรค**

โรค	โรค	โรค	โรค
ไข้หวัด	หัด	โรคบิด	โรคมาลาเรีย
ไข้หวัดใหญ่	คอตีบ	โรคพยาธิ	โรคพยาธิใบไม้ในเลือด
คางทูม	โรคพิษสุนัขบ้า	โรคพิษบาดแผล	โรคพิษสุนัขบ้า
คอตีบ	โรคพิษสุนัขบ้า	โรคพิษบาดแผล	โรคพิษสุนัขบ้า
โรคพิษสุนัขบ้า	โรคพิษสุนัขบ้า	โรคพิษสุนัขบ้า	โรคพิษสุนัขบ้า

ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว บุคคลในครอบครัวคนละวงเป็น  โรค  ไม่มี  อื่นๆ ระบุ.....

**บันทึกการเจริญเติบโต ปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2**

วัน เดือน ปี	อายุ	น้ำหนัก (กก.)	ส่วนสูง (ซม.)	การตรวจฟันผุ (มี/ไม่มี)

**บันทึกการตรวจสายตาและการได้ยิน**

วัน เดือน ปี	ตรวจ	ผลการตรวจ

**แบบบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน**

โรงเรียน.....  
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....  
 จังหวัด.....เขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....  
 ชื่อ-สกุล.....

**ชั้น/ห้อง**.....  
**ปีการศึกษา**.....

เข้าเรียนเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ชั้น.....  
 มาจากโรงเรียน.....อำเภอ/เขต.....เขต.....  
 จังหวัด.....เขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....  
 ออกจากโรงเรียนเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....  
 เนื่องจาก.....

**ข้อมูลส่วนตัว**

ชื่อ-สกุล..... ชื่อเล่น..... เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....  
 เลขประจำตัวประชาชน.....  
 สถานที่เกิด.....  
 ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....  
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทร.....  
 ชื่อ-สกุลบิดา..... อายุ..... ปี อาชีพ.....  มีชีวิตอยู่  เสียชีวิต.....  
 สถานที่ทำงาน..... โทร.....  
 ชื่อ-สกุลมารดา..... อายุ..... ปี อาชีพ.....  มีชีวิตอยู่  เสียชีวิต.....  
 สถานที่ทำงาน..... โทร.....  
 สถานภาพสมรสของบิดามารดา  อยู่ด้วยกัน  แยกกันอยู่  บิดามารดาตายแล้ว  เสียชีวิต.....  
 อื่นๆ (ระบุ).....  
 ชื่อ-สกุลผู้ปกครอง..... อายุ..... ปี อาชีพ..... เกิดที่.....  
 สถานที่ทำงาน..... โทร.....

**จัดทำโดย:** กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** บันทึกการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบด้วย

1. ประวัติทั่วไป
2. การย้ายโรงเรียน
3. ประวัติการเจ็บป่วย
4. บันทึกการเจริญเติบโต
5. บันทึกการตรวจสายตาและการได้ยิน
6. บันทึกการสร้างภูมิคุ้มกันโรค
7. บันทึกการตรวจทันตสุขภาพ ปีละ 2 ครั้ง
8. บันทึกการตรวจสุขภาพนักเรียนโดยบุคลากรสาธารณสุข
9. รายงานการตรวจชั้นสูตร
10. บันทึกของบุคลากรสาธารณสุข การตรวจพบ การรักษา การติดตามผลการรักษา

**ติดต่อ:** รักษาศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ ทุกสาขาทั่วประเทศ

**หมายเหตุ:** ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บริหารจัดการการใช้บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน จึงมีการปรับปรุงรายละเอียดเป็นฉบับใหม่ (ภาพขวา) จากเดิมในอดีตกองอนามัยโรงเรียน เป็นผู้จัดทำและแจกจ่ายให้กับโรงเรียนต่างๆ (ภาพซ้าย)



ข-3 สมุดบันทึกกิจกรรมอนามัยโรงเรียน (อร.14)



จัดทำโดย: กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

รายละเอียด: บันทึกการตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นภาพรวม ประกอบด้วย

1. การตรวจสุขภาพนักเรียนโดยบุคลากรสาธารณสุข
2. การตรวจสุขภาพด้วยตนเอง
3. การทดสอบสายตา และการได้ยิน
4. สรุปผลการเฝ้าระวังภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียน
5. ทันตสุขภาพในนักเรียน
6. ข้อมูลประวัติและการได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของนักเรียน
7. ภาวะคอฟอก และภาวะซีดจากการตรวจร่างกาย
8. การส่งเสริมสุขภาพศึกษา
9. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
10. การปรึกษาแนะแนวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพ

ติดต่อ: กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

โทรศัพท์: 0-2590-4191

URL: [http://hp.anamai.moph.go.th/more\\_news.php?cid=6&filename=download](http://hp.anamai.moph.go.th/more_news.php?cid=6&filename=download)



ข-5 เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระเบียบสะสม (ปพ.8)

ระเบียบสะสม (Cumulative Record)		ระดับประถมศึกษา ป.1 - ป.6
ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
ชื่อสถานศึกษา _____		
ตำบล/แขวง _____	อำเภอ/เขต _____	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สังกัด _____	จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ <input type="text"/>	
โทรศัพท์ _____	โทรสาร _____	
E-mail address _____	website _____	
เอกสารสำคัญของทางราชการ ควรเก็บไว้ในที่แยกแยะ		
ชื่อผู้เรียน _____		
เลขประจำตัวผู้เรียน <input type="text"/>		
เลขประจำตัวประชาชน <input type="text"/>		
ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.1 / ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.2 / ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.3 / ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.4 / ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.5 / ปี พ.ศ. _____ เลขที่ _____ ชั้น ป.6 /		

จัดทำโดย: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายละเอียด: บันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประกอบด้วย


1. เวลาเรียน
2. ชื่อครูประจำชั้น/ผู้บริหารโรงเรียน
3. ข้อมูลส่วนตัว
4. ข้อมูลทางครอบครัว
5. ประวัติการย้าย
6. การย้ายที่เรียน
7. ระดับผลการเรียน
8. กิจกรรม
9. ความสนใจ
10. ประวัติสุขภาพ
11. บันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่น่าสังเกต
12. แบบประเมินคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ

ติดต่อ: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

โทรศัพท์: 0-2288-5787-91

## ข-6 ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center; DMC)

← → ↻ <https://portal.bopp-obec.info/obec57/auth/login> 🔍 🌟 ☰



### ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center)

ชื่อผู้ใช้งาน (Username)

รหัสผ่าน

---

**ประกาศ วันที่ 8 พฤษภาคม 2558**  
**เปิดระบบให้ดาวน์โหลดรายงานสิ้นปีการศึกษา 2557**  
**และแจ้ง URL ระบบต้นปี 10 มิ.ย. 2558**

- รายงานจำนวนสถิติทั้งหมด (นำไปจัดสรรงบประมาณหลังจากนี้) จะไม่นับรวมนักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 4 ปี (อนุบาลนับตั้งแต่วันที่ 16 พค 2557, ประถมขึ้นไปใช้ในปี) และไม่นับนักเรียนที่มีอายุเกิน 20 ปี  
- ส่วนรายชื่อจะมีนักเรียนที่มีอายุน้อยและอายุเกินเข้ามาด้วยเพื่อสามารถตรวจสอบได้ (กำลังอยู่ในระหว่างสร้างรายงาน คาดว่าจะแล้วเสร็จไม่เกินวันที่ 18 พ.ค. 2558)

**จัดทำโดย:** กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

### รายละเอียด:

DMC เป็นระบบจัดเก็บข้อมูลบนเว็บไซต์ ซึ่งเปลี่ยนชื่อมาจาก “Data Center” รวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลเขตพื้นที่ โดยมีการจัดเก็บเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี

ระยะที่ 2 ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน ของทุกปี

ระยะที่ 3 ข้อมูล ณ วันสิ้นปีการศึกษา หรือ 31 มีนาคม ของทุกปี

สำหรับการทำงานของระบบ DMC จะแบ่งการทำงานเป็น 3 ระดับ คือ ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จะถูกจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ข้อมูลของโรงเรียน ตรวจสอบ และยืนยัน ข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่ทุกแห่ง มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม ให้คำแนะนำ ปรีกษา ในการจัดทำข้อมูลของโรงเรียน และระดับ สพฐ. มีหน้าที่จัดทำระบบประมวลผล แก้ไขปัญหาในการจัดทำข้อมูล ให้คำแนะนำ ปรีกษา ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ รวมทั้งจัดทำ Report สำหรับโรงเรียน เขตพื้นที่ และ สพฐ. ระบบ DMC สามารถรับ-ส่งข้อมูลทั้งจาก DMC offline และ ระบบ SMIS เดิม

**ติดต่อ:** ผู้ดูแลระบบส่วนกลาง

**E-mail:** [bopp.dmc@gmail.com](mailto:bopp.dmc@gmail.com)

**URL:** <https://portal.bopp-obec.info/obec57/auth/login>

## ข-7 โปรแกรม HOSxP-PCU



**จัดทำโดย:** บริษัท บางกอก เมดิคอล ซอฟต์แวร์ จำกัด (และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด)

**รายละเอียด:**

ระบบงานเชิงรุก รองรับการดำเนินงานตามบัญชี 1-8

- บัญชี 1 ระบบบันทึกข้อมูล หมู่บ้าน ข้อมูลทะเบียนบ้านและข้อมูลบุคคลในบ้าน
- บัญชี 2 ระบบบันทึกข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ การรับบริการฝากครรภ์ ผลการคลอดและการตรวจหลังคลอด
- บัญชี 3 ระบบบันทึกข้อมูลการให้วัคซีนเด็กแรกเกิดถึง 1 ปี
- บัญชี 4 ระบบบันทึกข้อมูลการให้วัคซีนเด็กอายุ 1-5 ปี
- บัญชี 5 ระบบบันทึกข้อมูลโรงเรียน เด็กในวัยเรียน การให้บริการตรวจสุขภาพและการฉีดวัคซีน
- บัญชี 6 ระบบบันทึกข้อมูลหญิงวัยเจริญพันธุ์ การวางแผนครอบครัวและผลการตรวจมะเร็งเต้านม
- บัญชี 7 ระบบบันทึกข้อมูลสำรวจบ้าน
- บัญชี 8 ระบบบันทึกข้อมูลสำรวจหมู่บ้าน สถานประกอบการ / ร้านค้า วัด

ระบบงานเชิงรับ ใช้แนวคิดของระบบ HOSxP

1. ระบบเวชระเบียน
2. ระบบ One Stop Service
3. ระบบทะเบียนนัดผู้ป่วย
4. ระบบรายงานผล LAB
5. ระบบงานแพทย์แผนไทย
6. ระบบรายงานระบาดวิทยา
7. ระบบทะเบียนผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
8. ระบบจัดเก็บลายนิ้วมือและตรวจสอบลายนิ้วมือของผู้ใช้งานโปรแกรมและประชากรในเขตรับผิดชอบ

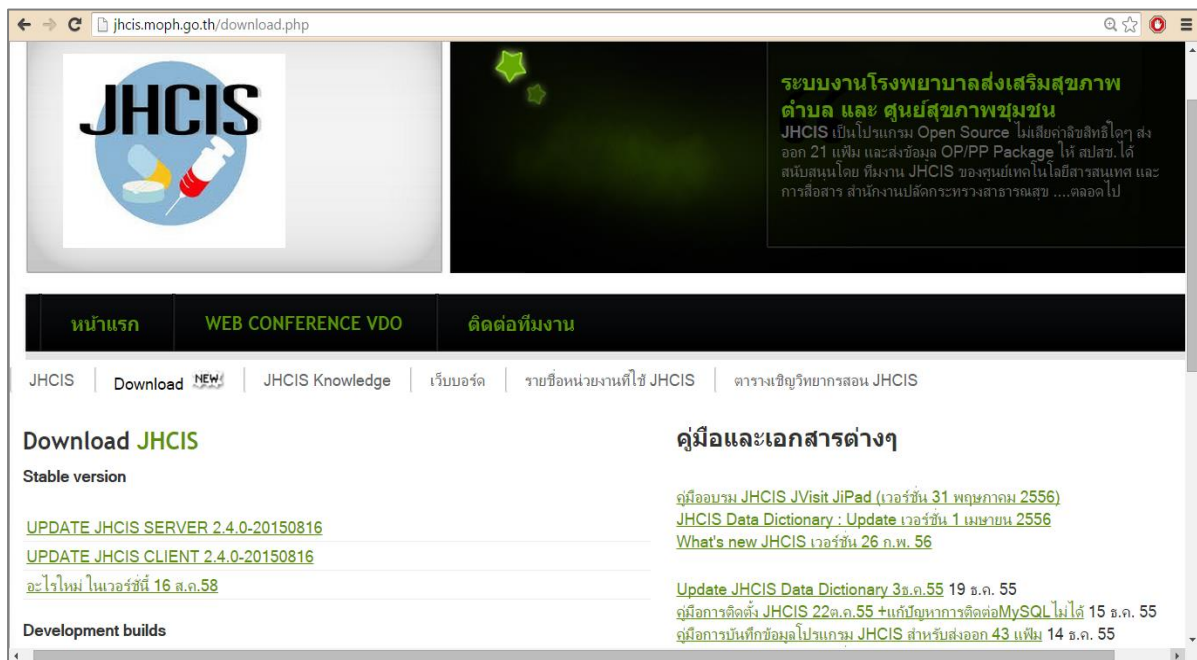
9. ระบบตรวจสอบประวัติการรักษาของผู้ป่วย (Patient EMR) ที่มารับบริการที่หน่วยบริการ
10. ระบบรายงานที่สามารถสร้างเพิ่มเติมได้เองภายหลัง
11. ระบบส่งออกข้อมูลภายนอก เช่น 18 แฟ้ม สปสช., 21 แฟ้ม สนย., แพทย์แผนไทย, รายงาน 506
12. ระบบบริหารคลังยาสำหรับสถานีนามัย (Inventory)
13. ระบบช่วยวินิจฉัยโรคจากอาการสำคัญ, สัญญาณชีพ, พฤติกรรมสุขภาพ
14. ระบบบันทึกการตรวจร่างกาย รูปร่างผิดปกติต่างๆ
15. ระบบนำเข้าข้อมูลจาก HCIS และ JHCIS
16. ระบบการทำงานแบบ Offline Mode สำหรับนำข้อมูลไว้ใน Notebook แล้วนำออกไปทำงานนอกสถานที่และสามารถนำข้อมูลนั้น กลับเข้าสู่ฐานข้อมูลหลักที่สถานีนามัยได้ ซึ่งการทำงานแบบ Offline Mode สามารถทำงานพร้อมกันได้มากกว่า 1 เครื่อง
17. ระบบผังเครือญาติ (Family Genogram)
18. ระบบสำรองข้อมูลทั้งแบบตั้งเวลาหรือแบบอัตโนมัติได้

ติดต่อ: BMS marketing

โทรศัพท์: 0-2427-9991 กด 2

URL: <http://hosxp.net/joomla25/>

## ข-8 โปรแกรม JHCIS (Java Health Center Information System)



ระบบงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ ศูนย์สุขภาพชุมชน

JHCIS เป็นโปรแกรม Open Source ไม่เสียค่าลิขสิทธิ์ใดๆ ส่งออก 21 แห่ง และส่งข้อมูล OP/PP Package ให้ สปสช. ได้สนับสนุนโดย ทีมงาน JHCIS ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ....ตลอดไป

หน้าแรก WEB CONFERENCE VDO ติดต่อทีมงาน

JHCIS | Download **NEW!** | JHCIS Knowledge | ระเบิดอร์ | รายชื่อหน่วยงานที่ใช้ JHCIS | ตารางเช็กรายการสอน JHCIS

### Download JHCIS

Stable version

[UPDATE JHCIS SERVER 2.4.0-20150816](#)

[UPDATE JHCIS CLIENT 2.4.0-20150816](#)

[อะไรใหม่ ในเวอร์ชัน 16 ต.ค.58](#)

Development builds

### คู่มือและเอกสารต่างๆ

[คู่มืออบรม JHCIS JVisit JiPad \(เวอร์ชัน 31 พฤษภาคม 2556\)](#)

[JHCIS Data Dictionary : Update เวอร์ชัน 1 เมษายน 2556](#)

[What's new JHCIS เวอร์ชัน 26 ก.พ. 56](#)

[Update JHCIS Data Dictionary 3ต.ค.55 19 ต.ค. 55](#)

[คู่มือการติดตั้ง JHCIS 22ต.ค.55 + แก้ไขปัญหาการติดตั้งMySQL ไม่ได้ 15 ต.ค. 55](#)

[คู่มือการบันทึกข้อมูลโปรแกรม JHCIS สำหรับส่งออก 43 แฟ้ม 14 ต.ค. 55](#)

จัดทำโดย: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายละเอียด:

ระบบข้อมูลประกอบด้วย 5 ระบบหลัก ได้แก่

1. ระบบข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ประชากร ฯลฯ
2. ระบบข้อมูลการให้บริการ เป็นระบบงานที่เกี่ยวข้องกับงานรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยทั้งหมด
3. ระบบข้อมูลการตรวจสอบ ประมวลผลและสำรองข้อมูล
4. ระบบข้อมูลรายงานและสอบถามข้อมูล
5. ระบบข้อมูลระบบคลังยา-เวชภัณฑ์

ข้อดีของระบบโปรแกรม JHCIS

1. โปรแกรมสามารถทำงานบนระบบเครือข่ายในลักษณะที่เรียกว่า Client / Server
2. โปรแกรมทำงานได้บนระบบปฏิบัติการทั้ง ระบบ Windows /Linux
3. ขจัดปัญหาต่างๆที่พบในระบบ HCIS เดิม
4. สามารถถ่ายโอนข้อมูลจากระบบเดิม HCIS เดิมเข้าสู่ระบบโปรแกรม JHCIS ได้โดยอัตโนมัติ

ติดต่อ: คุณทิพย์วรรณ ยงศิริวิทย์

E-mail: thippawan.y@moph.mail.go.th

โทรศัพท์: 0-2590-1210

URL: <http://jhcis.moph.go.th/download.php>

## ข-9 โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการ (อายุ 1 วัน-19 ปี) หรือ INMU-ThaiGrowth

www.inmu.mahidol.ac.th/th/innovations/programs/

### โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการ (INMU-ThaiGrowth)


**ผู้สร้างสรรค์** ผศ.อุไรพร จิตต์แจ้ง

**ผู้สร้างสรรค์ร่วม** วันเพ็ญ วิมลพิรพัฒนา  
อำนาจ สมใจ

**ลักษณะงาน** วรรณกรรม โปรแกรมคอมพิวเตอร์

**รายละเอียดงาน**  
เป็นโปรแกรมสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป นำไปใช้ในการแปลผล และประมวลผลภาวะโภชนาการเด็กไทยอายุ 0-19 ปี สามารถให้ผลลัพธ์เป็นค่าภาวะโภชนาการของน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

**ทะเบียนข้อมูลเลขที่** ว1.2036



Institute of Nutrition, Mahidol University. • INMU ROAMS • อินทราเน็ต • เว็บเมล • กระดานข่าว • ประกาศ • ติดต่อเรา • ผังเว็บไซต์

**จัดทำโดย:** ผศ.อุไรพร จิตต์แจ้ง และคณะ สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

**รายละเอียด:** INMU-ThaiGrowth เป็นโปรแกรมอย่างง่าย เหมาะสำหรับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป ใช้แปลผลภาวะโภชนาการของเด็กไทย โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. แปลผลด้วยมาตรฐานไทยชุดใหม่ (ของกรมอนามัย)
2. อ่านผลได้ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 19 ปี 11 เดือน โดยใส่ข้อมูลวันเกิด, วันที่ซั่ง – วัด และค่าน้ำหนัก - ส่วนสูงโปรแกรมจะคำนวณอายุและเปรียบเทียบอ่านผลภาวะโภชนาการทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ คือ น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (อ้วน-ผอม) เป็นรายบุคคล
3. ช่วยแจ้งนับจำนวนผู้มีภาวะโภชนาการระดับต่างๆ ในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยแยกเพศ ชาย – หญิง และจำนวนรวมทั้งหมด
4. ช่วยประมวลผลเป็น % ความชุกของภาวะโภชนาการระดับต่างๆ ในแต่ละตัวบ่งชี้
5. ช่วยคำนวณ % ความครอบคลุมของการประเมินผลในครั้งนั้นๆ
6. มีระบบเตือนให้ตรวจสอบข้อมูล ในกรณีที่ข้อมูลมีความผิดปกติมาก
7. สามารถเก็บข้อมูลไว้ในรูป file หรือให้พิมพ์เป็นเอกสาร
8. โปรแกรมมีให้เลือกใช้ตามขนาดของข้อมูลที่ต้องการ คือ สำหรับวิเคราะห์ไม่เกิน 600 คน และไม่เกิน 1,000 คน ในแต่ละครั้งของการป้อนข้อมูล การป้อนข้อมูลนี้จะป้อนกี่ครั้งก็ได้ไม่จำกัด จึงสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ไม่จำกัดจำนวน
9. มีทะเบียนรหัสเฉพาะในแต่ละแผ่น CD ซึ่งผู้ซื้อที่ลงทะเบียนไว้จะได้รับบริการ สอบถามข้อสงสัย และจะได้รับข่าวสารการปรับปรุงโปรแกรม

**ติดต่อ:** สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

**โทรศัพท์:** 0-2800-2380

**URL:** <http://www.inmu.mahidol.ac.th/th/innovations/programs/>



## ข-10 โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด-18 ปี หรือ BNutri-GSP

www.pnic.go.th/news\_view.php?group=14&id=152

Home > เครื่องมือ/นวัตกรรมโภชนาการสมัย > โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0-18 ปี (for WinXP & Win7)

เครื่องมือ/นวัตกรรมโภชนาการสมัย  
ปรับปรุงล่าสุด 2 ต.ค. 2555 | อ่าน 6648 ครั้ง

โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 0-18 ปี (for WinXP & Win7)

**เครื่องมือ / นวัตกรรมโภชนาการสมัย** : สำหรับโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

**ชื่อ** : คู่มือและโปรแกรมและโปรแกรมสำเร็จรูปเฝ้าระวังการเจริญเติบโต

**วัตถุประสงค์/ แนวทางการนำไปใช้** :

- เป็นโปรแกรมการประเมินภาวะโภชนาการเด็กเล็ก ทั้งระดับบุคคล และโรงเรียน มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- มีข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขในรายที่มีปัญหา
- ข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนา สำหรับผู้บริหาร
- เป็นรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ในชุดเดียวกันไม่ทำงานซ้ำซ้อน

**ทีมผู้บริหารศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อเด็กไทยมีโภชนาการสมัย**

นางสาววรรณี สอนหนู  
ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

**เจ้าหน้าที่ Login**

Username :   
Password :

**จัดทำโดย:** สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็กแรกเกิด-18 ปี (BNutri-GSP) จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานรับเลี้ยงเด็ก และโรงเรียน ประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก โดยแปลผลการเจริญเติบโตเป็นรายคน และแสดงผลการเจริญเติบโตทั้ง 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ในรูปของกราฟการเจริญเติบโต และมีความบอกภาวะการเจริญเติบโต มีการจุดน้ำหนักส่วนสูงบนกราฟการเจริญเติบโตเพื่อแสดงแนวโน้มการเจริญเติบโต พร้อมทั้งคำอธิบายภาวะและแนวโน้มการเจริญเติบโต มีคำแนะนำการบริโภคอาหารตามภาวะการเจริญเติบโต แสดงชนิดและปริมาณอาหารทดแทนในแต่ละกลุ่มอาหารพร้อมรูปภาพอาหาร สามารถเลือกแสดงรายชื่อเด็กตามภาวะการเจริญเติบโตเพื่อใช้ในการติดตาม สามารถรวบรวมข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตของเด็ก โดยแสดงผลในรูปของจำนวนและร้อยละของภาวะการเจริญเติบโตเป็นภาพรวมในระดับหมู่บ้าน ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน ตำบล อำเภอ จังหวัด ศูนย์อนามัยเขต ศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และประเทศ

**ติดต่อ:** โครงการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อเด็กไทยมีโภชนาการสมัย

**โทรศัพท์:** 0-2590-4315

**E-mail:** food2552@gmail.com

**URL:** [http://www.pnic.go.th/news\\_view.php?group=14&id=152](http://www.pnic.go.th/news_view.php?group=14&id=152)

## ข-11 โปรแกรมการเก็บข้อมูลสุขภาพเด็กและประเมินผลรายบุคคล

**จัดทำโดย:** จุติภักดิ์ จันทร์โชติ, อีรารัตน์ ทักษณปิติกุล, ชัยวัฒน์ จินาวงศ์ และ อ.พญ.สุรชาติพิทย์ เอ็มเปรมศิลป์  
 โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรไทย คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับกลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

### รายละเอียด:

เก็บข้อมูลสุขภาพเด็กและประเมินผลรายบุคคล ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
2. ข้อมูลภาวะโภชนาการ
3. การตรวจสายตา ตาบอดสี
4. การตรวจการได้ยิน
5. การตรวจร่างกาย
6. การตรวจสุขภาพช่องปากและฟัน
7. การคัดกรองภาวะโลหิตจาง

โดยสามารถเพิ่มคำแนะนำให้กับนักเรียน รายงานผลการตรวจสุขภาพรายบุคคลและรายงานผลการตรวจสุขภาพเชิงสถิติได้

**ติดต่อ:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**โทรศัพท์:** 0-2590-4191

**E-mail:** schoolhealthw@gmail.com

**URL:** <http://schoolhealthservice.anamai.moph.go.th/>

## ข-12 คู่มือแนะนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก SDQ

**คู่มือแนะนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ( SDQ )**  
(สำหรับครู)

**คำชี้แจง**

แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้ เป็นแบบประเมินของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) เป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิจัยแล้วว่ามีประสิทธิภาพในการคัดกรองปัญหาเด็กได้ดี สามารถช่วยเหลือครูในการคัดกรองปัญหา และให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กในโรงเรียน แบบประเมินตนเอง (SDQ) นี้ เหมาะที่จะใช้กับเด็กอายุระหว่าง 4 - 16 ปี

แบบประเมินแต่ละชุดมี 2 หน้า หน้าแรกเป็นลักษณะพฤติกรรม จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมได้ 5 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านอารมณ์ (5 ข้อ)
2. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น (5 ข้อ)
3. พฤติกรรมเกรง/ความประพฤติ (5 ข้อ)
4. พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5 ข้อ)
5. พฤติกรรมด้านสัมพันธ์ทางสังคม (5 ข้อ)

คะแนนรวมของกลุ่มที่ 1 - 4 เป็นคะแนนที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กในด้านนั้น ๆ (Total Difficulties score) ส่วนคะแนนในด้านที่ 5 เป็นคะแนนที่แสดงถึงจุดแข็งของเด็ก (Strength score) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณาว่าจุดแข็งมาใช้เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ปัญหาในด้านอื่น ๆ แต่เด็กต่อไป ในขณะเดียวกันคะแนนด้านสัมพันธ์ทางสังคมก็เป็นตัวชี้วัดได้ทราบถึงความยากง่ายในการแก้ปัญหาของเด็กที่มีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธ์ทางสังคมสูง) การให้ความช่วยเหลือปัญหาพฤติกรรมจะง่ายกว่าเด็กที่ไม่มีจุดแข็ง (คะแนนด้านสัมพันธ์ทางสังคมต่ำ) เป็นต้น

หน้าที่ 2 ในด้านตั้งของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามี ความจริงจัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบข้าง ต่อตัวเด็กเอง มีผลต่อสัมพันธ์ทางสังคม และชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยอย่างไร ซึ่งในส่วนนี้ใช้คำลงสรุปว่า "เป็นระดับความรุนแรงของปัญหา"

**ข้อแนะนำในการใช้**

1. แบบประเมินตนเอง (SDQ) มี 3 ชุด คือ
  - 1) แบบประเมินที่มีเขียนประเมินตนเอง 1 ชุด
  - 2) แบบประเมินที่ครูประเมินนักเรียน 1 ชุด
  - 3) แบบประเมินที่ผู้ปกครองประเมินนักเรียน 1 ชุด

**จัดทำโดย:** สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** ประเมินลักษณะพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านอารมณ์
2. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น
3. พฤติกรรมเกรง/ความประพฤติ
4. พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
5. พฤติกรรมด้านสัมพันธ์ทางสังคม

**ติดต่อ:** สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

**โทรศัพท์:** 0-2149-5532

ข-13 แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม (KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs))

**แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม**  
**KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)**

**ส่วน ก. สำหรับผู้ตอบแบบคัดกรอง**

**ส่วนที่ 1 : ข้อมูลผู้ตอบแบบคัดกรอง**

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 1. \_\_\_\_\_

วันที่สอบ  กานาโย  คณิตศาสตร์

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 2. \_\_\_\_\_

วันที่สอบ  กานาโย  คณิตศาสตร์

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 3. \_\_\_\_\_

วันที่สอบ  กานาโย  คณิตศาสตร์

ชื่อโรงเรียน \_\_\_\_\_

อำเภอ \_\_\_\_\_ จังหวัด \_\_\_\_\_

วันที่สอบแบบคัดกรอง \_\_\_\_\_

**ส่วนที่ 2 : ข้อมูลนักเรียน**

ชื่อนักเรียน \_\_\_\_\_

เกิดวันที่ \_\_\_\_\_ ชั้น \_\_\_\_\_

ชื่อผู้ปกครอง \_\_\_\_\_

เด็กซึ่งเป็น  บิดา  มารดา

สีน ๆ (ระบุ) \_\_\_\_\_

นักเรียนเคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะผิดปกติ

ตย  ได้แก่  สมาธิสั้น

บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ

ออทิซึม

ไม่เคย

ไม่ทราบ

**ส่วน ข. สำหรับผู้ประเมิน**

**ส่วนที่ 3 : อายุนักเรียน**

ปี เดือน วัน

วันที่สอบแบบคัดกรอง \_\_\_\_\_

วันที่สอบจริง \_\_\_\_\_

อายุ \_\_\_\_\_

**ส่วนที่ 4 : เกณฑ์การแปลคะแนน**

คะแนนที่

ADHD	Autism	LD	PDDs	กลุ่ม	ความหมาย
≤ 50	≤ 60			1	กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย
51-60	61-70			2	กลุ่มที่ระวังติดตาม ท้าใจ
61-70	71-80			3	กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการเรียน
≥ 71	≥ 81			4	กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน

**ส่วนที่ 5 : การแปลคะแนน**

ผลสรุป	สมาธิสั้น (ADHD)			บกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)			ออทิซึม (Autism PDDs)
	จนกว่า	ขาดสติ	รวม	การอ่าน	การเขียน	การคิดคำนวณ	รวม
คะแนนดิบ							
คะแนนที่							
กลุ่ม							
ข้อเสนอแนะเพื่อการช่วยเหลือ							

จัดทำโดย: ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ ประกอบด้วย

1. โครงการวิจัยการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม สมาธิสั้น และบกพร่องทางการเรียนรู้
2. ศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ โรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

รายละเอียด: คัดกรองพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ภาวะสมาธิสั้น (ADHD)

ด้านที่ 2 ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน (LD-Reading Disorder)

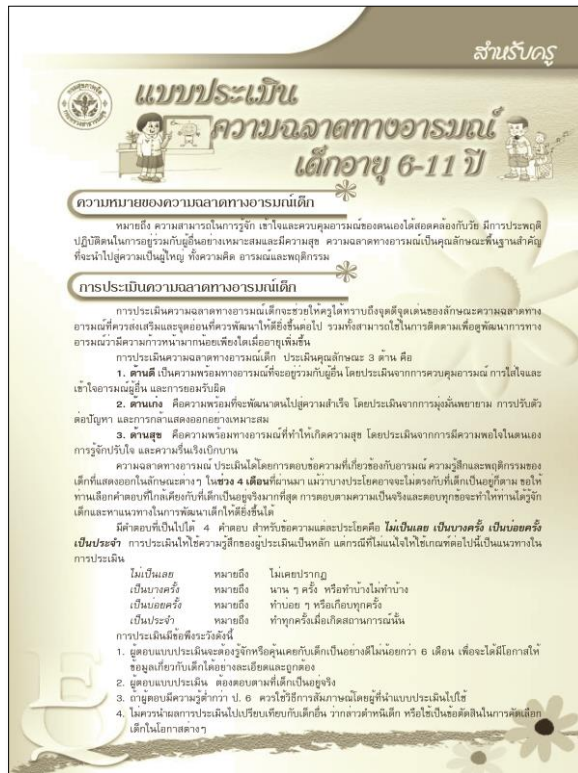
ด้านที่ 3 ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน (LD-Disorder of Written Expression)

ด้านที่ 4 ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ (LD-Mathematics Disorder)

ด้านที่ 5 ภาวะออทิซึม (Autism and PDDs)

ติดต่อ: ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ข-14 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เด็กอายุ 6-11 ปี สำหรับครู (EQ)



**จัดทำโดย:** สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** การประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็ก จะช่วยให้ครูได้ทราบถึงจุดดี จุดเด่นของลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ที่ควรส่งเสริม และจุดอ่อนที่ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป รวมทั้งสามารถใช้ในการติดตามเพื่อดูพัฒนาการทางอารมณ์ว่ามีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงใดเมื่ออายุเพิ่มขึ้น การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ตามคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านดี

ด้านที่ 2 ด้านเก่ง

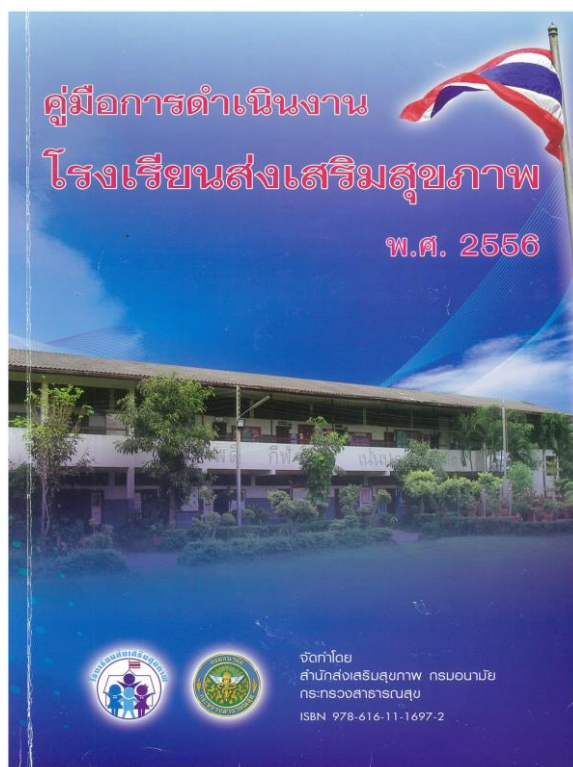
ด้านที่ 3 ด้านสุข

**ติดต่อ:** สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

**โทรศัพท์:** 0-2149-5532

**URL:** <http://www.mhtech.dmh.go.th/ver6/book/MD00000203%20-%20file.pdf>

ข-15 คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2556



**จัดทำโดย:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 7 บท ได้แก่

บทที่ 1 เส้นทางสร้างเด็กไทยสู่ ดี เก่ง มีสุข

บทที่ 2 พัฒนาการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 3 ก้าวสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 4 การรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 5 การพัฒนาสู่ความสำเร็จและยั่งยืน

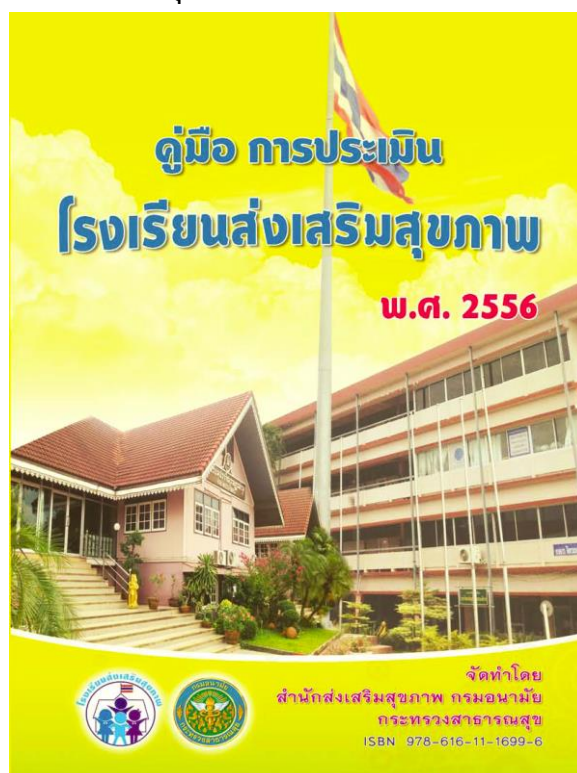
บทที่ 6 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 7 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

**ติดต่อ:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**โทรศัพท์:** 0-2590-4191

ข-16 คู่มือการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2556



- จัดทำโดย:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- รายละเอียด:** ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 4 บท ได้แก่
- บทที่ 1 พัฒนาการงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - บทที่ 2 การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - บทที่ 3 เกณฑ์มาตรฐานและการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
  - บทที่ 4 เกณฑ์มาตรฐานและการประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร
- ติดต่อ:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- โทรศัพท์:** 0-2590-4191

ข-17 คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2558



**จัดทำโดย:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**รายละเอียด:** ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 7 บท ได้แก่

บทที่ 1 เส้นทางสร้างเด็กไทยสู่ ดี เก่ง มีสุข

บทที่ 2 พัฒนาการของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 3 ก้าวสู่โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 4 การรับรองเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 5 การพัฒนาสู่ความสำเร็จเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเด็กอย่างยั่งยืน

บทที่ 6 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

บทที่ 7 การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร

**ติดต่อ:** กลุ่มอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**โทรศัพท์:** 0-2590-4191



## ข-18 คู่มือสร้างความเข้มแข็งโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี



**จัดทำโดย:** สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

**รายละเอียด:** ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

### **ส่วนที่ 1** หลักการการสร้างความเข้มแข็ง

1. การเสริมสร้างพลังอำนาจ
2. การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
3. การปฏิบัติงานจากการคิดสะท้อนเชิงวิเคราะห์
4. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

### **ส่วนที่ 2** เกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี

เกณฑ์มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านโภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย

เกณฑ์มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการออกกำลังกายกีฬาและนันทนาการ

เกณฑ์มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านทันตสุขภาพ

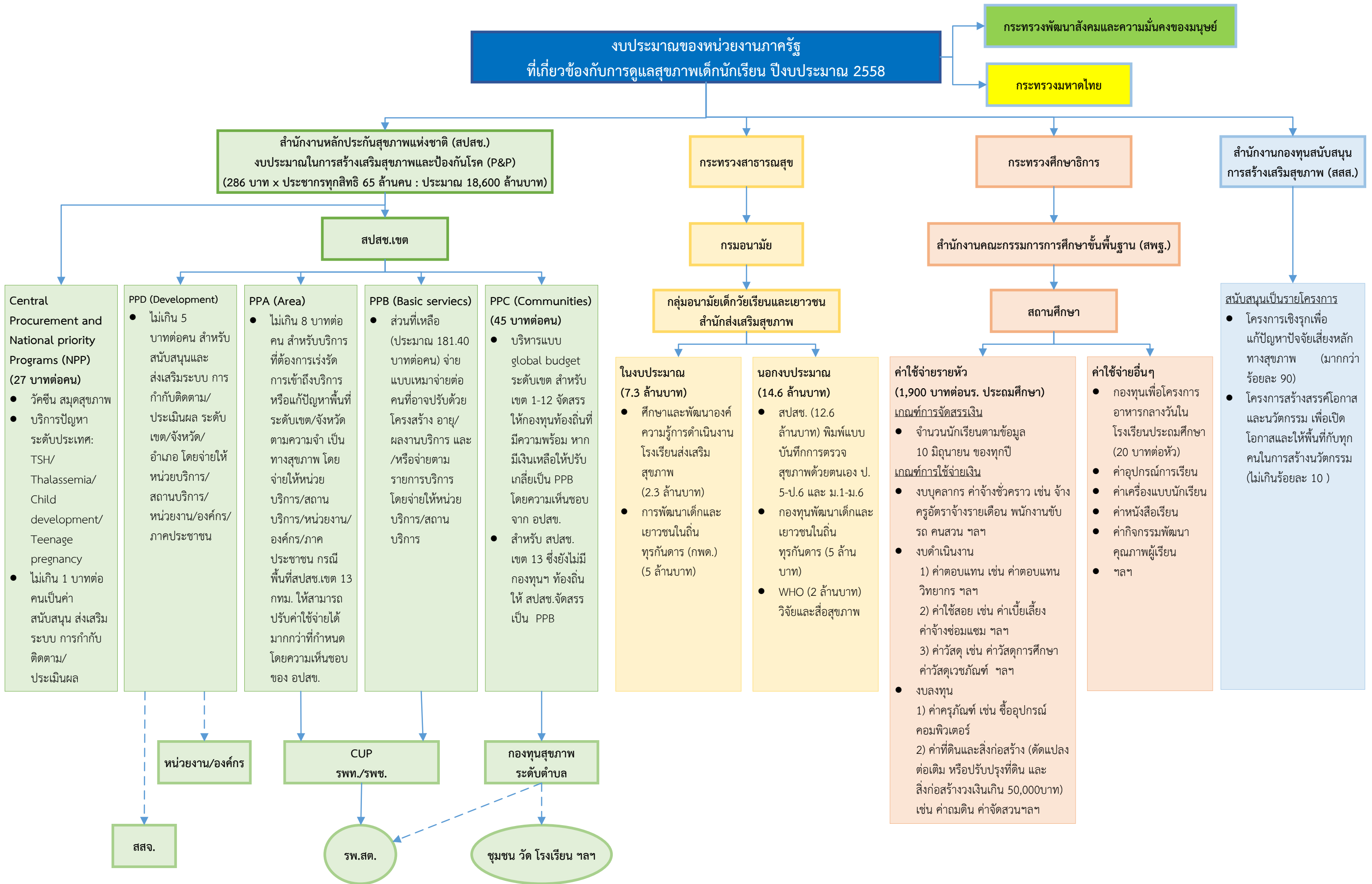
เกณฑ์มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและเครือข่าย

### **ส่วนที่ 3** เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดการประเมิน

**ติดต่อ:** สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

**โทรศัพท์:** 0-2628-5166, 0-2281-1955, 0-2282-2808

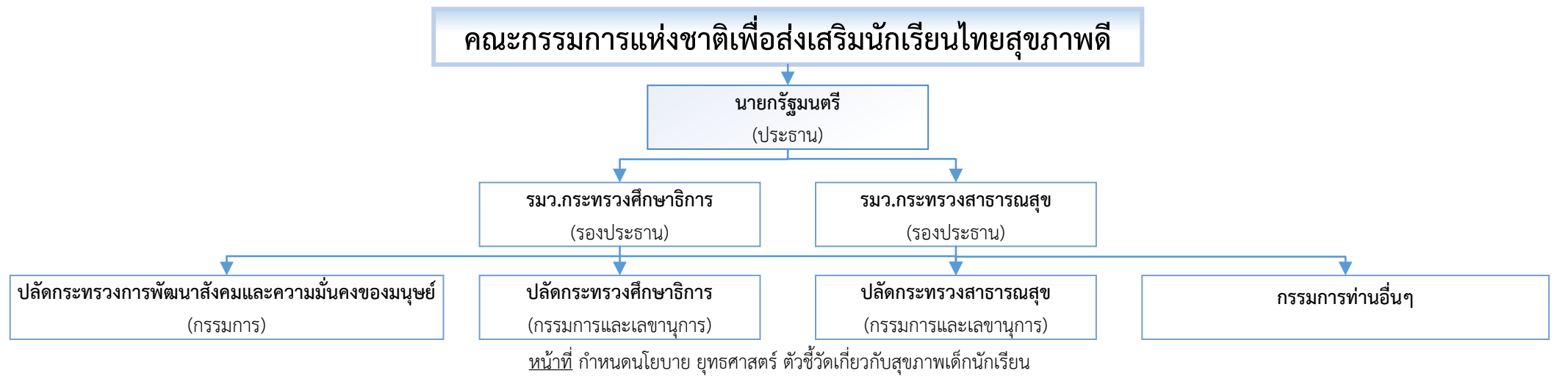
ภาคผนวก ค งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพเด็กนักเรียน  
ปีงบประมาณ 2558



————— งบประมาณจัดสรร  
- - - - - งบประมาณที่ต้องเขียนโครงการของงบประมาณ

ภาคผนวก ง ข้อเสนอโครงสร้างคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี

ข้อเสนอโครงสร้างคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี



คณะอนุกรรมการระดับประเทศ



- หน้าที่**
- ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคในเด็กนักเรียน
  - ระดมทรัพยากรสำหรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคในเด็กนักเรียน
- หน้าที่**
- ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การลดปัญหาสุขภาพในเด็กนักเรียน
  - สร้างหลักประกันต่อการเข้าถึงการดูแลรักษาและการแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กนักเรียน
- หน้าที่**
- จัดทำหลักสูตรการอบรมเพื่อใช้พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสาธารณสุข
  - ติดตามสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน และความก้าวหน้าของการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน
  - วิจัยและพัฒนาระบบการดูแลแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน
  - จัดทำรายงานสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน
- หน้าที่**
- จัดทำยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียนของจังหวัดและบูรณาการกับยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับประเทศ
  - ระดมทุนสำหรับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กนักเรียนในจังหวัด
  - ติดตามสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน ความก้าวหน้าของการป้องกัน และแก้ไขปัญหาในจังหวัด
  - ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเป็นเจ้าของร่วมของจังหวัดและท้องถิ่น
- หน้าที่**
- พัฒนากลไกและระบบการติดตามประเมินผลการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพของเด็กนักเรียนของประเทศ
  - ติดตามสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน ความก้าวหน้าของการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียนของประเทศ

**ความหมายของคำย่อ**

กพฐ. = คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
 ผอ. = ผู้อำนวยการ  
 รพ. = โรงพยาบาล  
 รมว. = รัฐมนตรีว่าการ  
 สธ. = กระทรวงสาธารณสุข  
 สน.สส. = สำนักส่งเสริม  
 สปสช. = สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ  
 สพฐ. = สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
 สสค. = สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน  
 สสส. = สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

ภาคผนวก จ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ว่าด้วยบทบาท กระบวนการทำงาน  
และการจัดการข้อมูล

# ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อ “ส่งเสริมนักเรียนไทยสุขภาพดี” ว่าด้วยบทบาท กระบวนการทำงาน และจัดการข้อมูล

